

GROENE NOORDRAND

STRATEGISCH PROJECT

© Toerisme Vlaams-Brabant/Lander Loockx

Vlaanderen
is omgeving

STRATEGISCH PROJECT

Werken aan de

GROENE NOORDRAND

JAARRAPPORT 3 - EINDRAPPORT

Van visie naar terreinrealisaties...

1 februari 2022 – 28 februari 2023

In het noordwesten van de Vlaamse Rand ligt een verrassend landelijk open ruimtegebied. De Maalbeekvallei met eeuwenoude watermolens en weidse open kouters met prachtige uitzichten op Brussel bepalen er het landschap.

Bijna onzichtbaar is dit gebied echter ook een strijdveld. De druk uit de groeiende stad is enorm. Er is een stijgende vraag naar woon- en (be)leefruimte. Bedrijvigheid en grote private (shoppingcentra, transporthubs,...) en publieke projecten zoals de RO-optimalisatie en het Brabantnet, leggen een extra druk op dit gebied. Die grote dynamiek en investeringsprojecten bieden echter ook kansen. Het snoer van natuur- en bosgebieden kan gebufferd, verbonden en ontsloten worden doorheen de woon- en industriegebieden en op, onder en langs de vernieuwde grote infrastructuren. Op de kouters kunnen landbouw, natuurverweving en zachte recreatie hand in hand gaan.

De vele uitdagingen kunnen niet worden aangepakt als alleenstaande projecten. Ze moeten in een samenhangend geheel benaderd worden waarin harde functies in relatie staan tot de zachte kwaliteiten van het gebied. Niet voor niets heeft Vlaanderen daarom van het flankerend beleid in de Noordrand een prioriteit gemaakt en naast 'Werken aan de Ring' ook het 'Gebiedsprogramma Vlaamse Rand rond Brussel' opgestart.

Het **Strategisch Project Groene Noordrand** bouwt verder op het fundament dat de voorbije jaren werd gelegd: de eerste terreinrealisaties zijn een feit, plannen liggen klaar om uitgevoerd te worden, andere studies zijn in voorbereiding. Dit doen we in een breed en sterk partnerschap. De gezamenlijk gedragen visie voor het projectgebied fungeert als leidraad en het 'Gebiedsprogramma Vlaamse Rand rond Brussel' als kapstok voor de ruimere omgeving. Groene Noordrand neemt hierbij de rol op van bruggenbouwer en trekker van deeltrajecten. We zorgen voor kruisbestuiving met grote investeringsprojecten waardoor ambitieuze doelstellingen voor natuur en landschap haalbaar worden. Hierbij inspireren we met voorbeeldprojecten, maar dagen ook uit om altijd beter, toekomstgericht, klimaatbestendig te ontwerpen.

De Vlaamse Rand gaat grondig op de schop de komende jaren. Terwijl de eerste deelprojecten al in uitvoering zijn, moeten de grootste beslissingen nog genomen worden. Het Strategisch Project zal hierbij pleiten vóór en werken aan een Groene Noordrand, zodat toekomstige generaties na alle grote projecten net nog méér kunnen genieten van dit landelijke én randstedelijke landschap.

LEESWIJZER

Het **strategisch project Groene Noordrand** is gestart op 1 september 2016. Vanaf dat moment tot 31 augustus 2019 liep een 1ste projectperiode van 3 jaar. Eind 2019 werd onze projectaanvraag voor een nieuwe periode gehonoreerd en deze **2de periode** ging van start op 1 februari 2020 en loopt tot 31 januari 2023 (met goedkeuring Departement Omgeving verlengd tot 28 februari 2023). Vandaag heeft ons project zijn **3de – en laatste – werkjaar achter de rug**. Voorliggend document is dan ook het **3de Jaarrapport**, een voortbouwen op het 2de Voortgangsrapport (projectperiode 01/02/2022 – 31/07/2022). Graag blikken we terug op dit **afgelopen laatste werkjaar als op de gehele 2^e projectperiode** van ons Strategisch Project. Ten slotte kijken we ook even vooruit...

Tijdens de 1ste projectperiode werd volop werk gemaakt van een ruimtelijke vertaling van onze **Groene Noordrand-visie**. Een door alle partners gedragen visiebeeld dat kan gebruikt worden als leidraad voor lopende en toekomstige projecten en programma's binnen de Groene Noordrand. In het **1^e deel** wordt deze gewenste (landschappelijke) structuur van de Groene Noordrand nogmaals kort geschetst en besproken en de bijhorende strategische doelstellingen geïdentificeerd.

Wegens de complexiteit en de grootte van het projectgebied werden reeds op het einde van die 1ste projectperiode **verschillende studies** opgestart waarbij een **verfijning van die gebiedsvisie** beoogd wordt, wordt ingezoomd en een antwoord wordt gezocht op specifieke vraagstukken in bepaalde deelgebieden. Dit moet via **ontwerpend onderzoek en inrichtingsvoorstellen** leiden tot **concrete acties** op het terrein. Vandaag zijn ook al enkele **hefboomprojecten of quick-wins** in uitvoering of uitgevoerd. In het **2^e deel** van voorliggend rapport wordt **een update** gegeven van dit **verfijnend studiewerk**, de **hefboomprojecten** in uitvoering en de verschillende **processen in de regio** die door het Strategisch Project worden opgevolgd, geadviseerd en waarbij input wordt gegeven waar gevraagd/nodig. Dit hoofdstuk geeft zo een **overzicht en voortgang van de acties & output gedurende de totale projectperiode** van dit Strategisch Project Groene Noordrand.

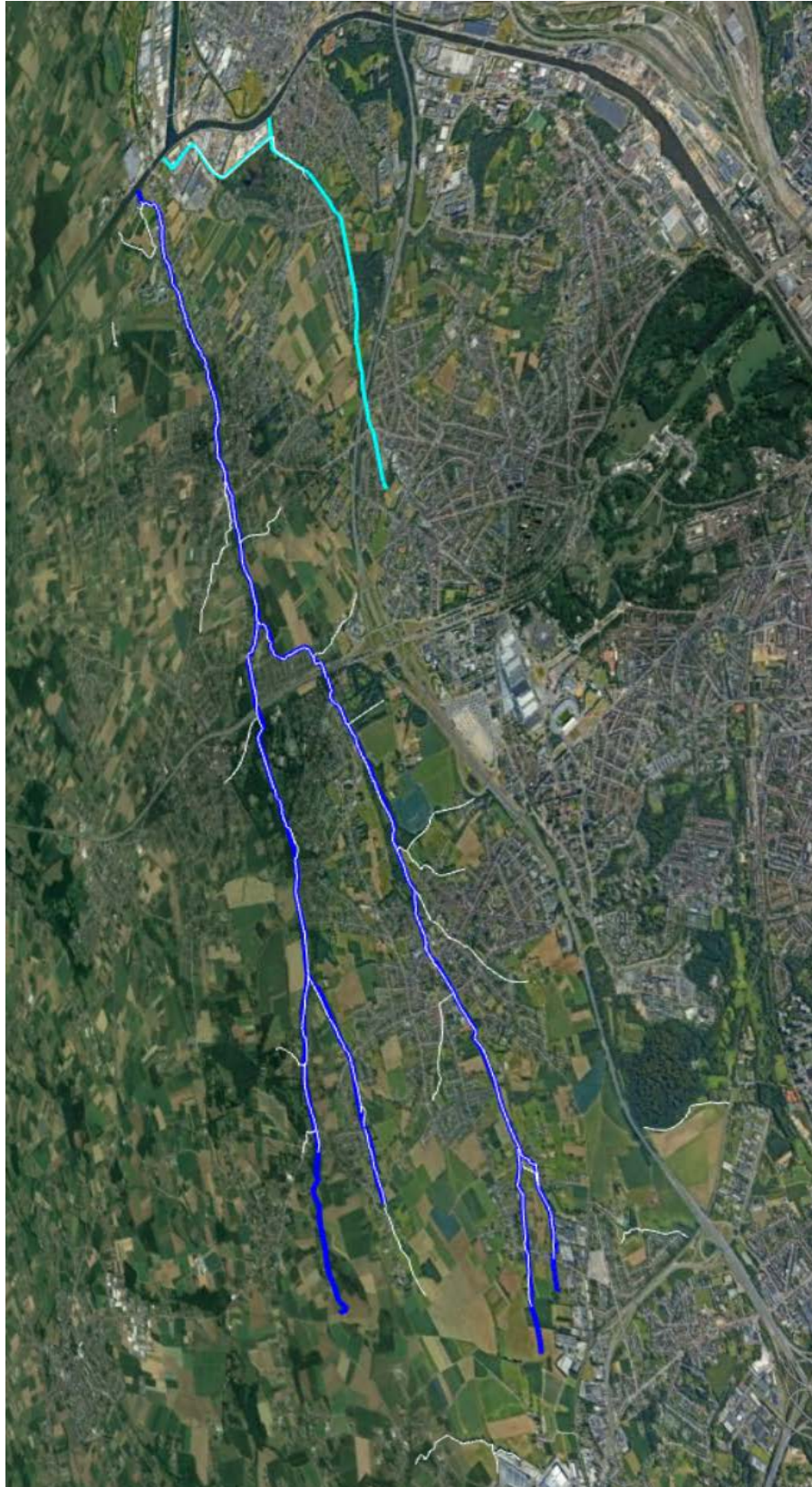
In het **3de deel** van dit rapport wordt het **projectproces** van dit **3de werkingsjaar (01/02/2022 – 28/02/2023)** in vogelvlucht doorlopen.

Een **financiële eindstand** van dit Strategisch Project Groene Noordrand volgt ten slotte in het **4de deel**.

Een **terugblik en een globale projectevaluatie** van dit Strategisch Project 'Werken aan de Groene Noordrand' volgt in het **5de deel**.

De bijlagen in het **6de deel** sluiten dit rapport af.

Figuur 1 – Luchtbeeld projectgebied ‘Groene Noordrand’: stroomgebied Maalbeek-Amelvonnebeek, van bronnen in Asse en Merchtem, over Wemmel en Meise, tot de monding in het Zeekanaal Brussel-Schelde in Grimbergen & stroomgebied van de Tangebeek, Grimbergen en Vilvoorde. Een verrassend open ruimtegebied in de NW-rand van Brussel.

INHOUDSTAFEL

.....	0
LEESWIJZER	2
INHOUDSTAFEL	4
DEEL 1: OPEN RUIMTEVISIE VOOR DE GROENE NOORDRAND	5
ALGEMENE AMBITIE & STRATEGIE	5
STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN	5
EEN RUIMTEMIJKE (LANDSCHAPS)VISIE VOOR DE GROENE NOORDRAND	6
VIA VERFIJNEND STUDIEWERK TOT TERREINREALISATIES.....	10
DEEL 2: OUTPUT: acties uitgevoerd, in uitvoering of gepland	15
DEEL 3: PROJECTPROCES – Periode 01/02/2022 – 28/02/2023.....	94
STUURGROEP	95
Zesde stuurgroepvergadering	95
Zevende stuurgroepvergadering	96
Achtste stuurgroepvergadering.....	97
PROJECTBUREAU	99
Projectbureau 6 en 7	99
WERKGROEPEN.....	99
DEELNAME AAN UITWISSELINGSMOMENTEN EN KENNISDELING	108
COMMUNICATIE & DRAAGVLAKVERBREDING.....	115
DEEL 4: FINANCIËEL OVERZICHT.....	117
DEEL 5: 6 JAAR WERKEN AAN DE GROENE NOORDRAND	122
DEEL 6: BIJLAGEN.....	126

DEEL 1: OPEN RUIMTEVISIE VOOR DE GROENE NOORDRAND

ALGEMENE AMBITIE & STRATEGIE

Dit strategisch project beoogt de **uitbouw van een duurzaam, leefbaar, beleefbaar en veerkrachtig open ruimte gebied in de Noordrand rond Brussel**, met een groen-blauw-oranje netwerk (natuur-water-recreatie) dat zich uitstrekt over het stroomgebied van de Maalbeek.

Een **geïntegreerde en gebiedsgerichte aanpak** van landschapsherstel, natuurinrichting, ontsluiting voor zachte recreatie, erfgoed en verweving met duurzame landbouw in de hele valleizone en aangrenzende kouters, kan een positief antwoord bieden op actuele en toekomstige dynamieken in en grenzend aan het gebied. De dynamiek in de regio, het complexe karakter in ruimte en tijd van de verschillende planningsprocessen en de diversiteit van instrumenten om tot uitvoering te komen is van die aard dat er een **helikopterzicht en onderlinge afstemming** nodig is.

Samenwerking tussen de **verschillende spelers en schaalniveaus** in het gebied is hierbij het sleutelwoord. Het Strategisch Project zal hierbij facilitator & intermediair zijn tussen de verschillende lopende programma's, tussen programma en uitvoering én tussen beleid, administraties en het terrein, om zo draagvlak te vergroten en realisaties op het terrein sneller te initiëren.

STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN

Drie strategische doelstellingen vormen onze leidraad hierbij en sluiten aan bij het bovenlokale (Beleidsplan Ruimte Vlaanderen en Provinciale Visie Ruimte) en lokale beleid:

- 1. Open Ruimte: naar een veerkrachtig, klimaatbestendig, duurzaam en meerlagig ruimtegebruik met een evenwichtige invulling van de open ruimte dragers natuur, water, landbouw en recreatie.**
  - Robuuste groen-blauwe dooradering door open ruimte én bebouwde ruimte (dorps- en stedelijk weefsel, ...)
  - Integraal waterbeheer: waterbeheersing, waterkwaliteit & biodiversiteit
  - Veerkrachtige landbouwgebieden die voedsel- en landbouwproductie garanderen, maar ook andere ecosystemendiensten leveren (biodiversiteit, waterbuffer, klimaat, recreatie, ...).

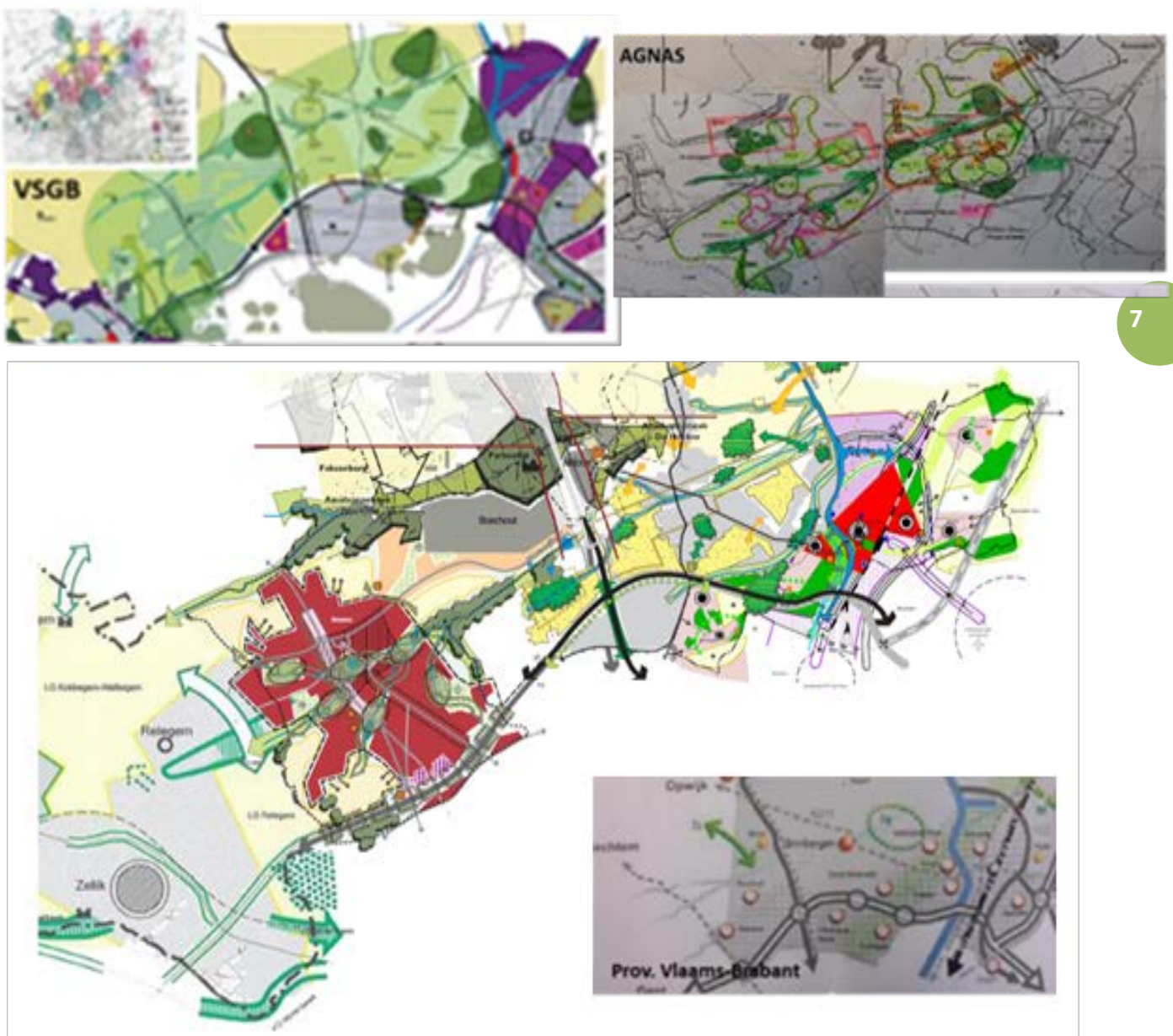
- Een beleefbare Groene Noordrand: het 'Maalbeekpad', 'Tangebeekpad' en 'route Van Basiliek tot Basiliek' als bovenlokale recreatieve en toeristische kapstokken van een kwalitatief recreatief netwerk langsheen verschillende landschaps-, natuur- en cultuurkamers.
2. **Landschappelijk benaderen van grote infrastructuurprojecten (o.a. Brabantnet, R0, ...). Kansen grijpen tot integratie én ontsnippering in het groene, recreatieve en open ruimtenetwerk.**
  3. **Meer doen met minder ruimte: ruimtelijk rendement van het huidig ruimtebeslag verhogen, met maatwerk voor leefkwaliteit, verhogen van klimaatbestendigheid en beperken en terugdraaien van verharding.**

Groene Noordrand ambiert om in de open ruimte op te treden **als trekkende actor** en in die rol dus ten volle in te zetten op **doelstelling 1 (en subdoelstellingen)**. Door daarnaast ambitieus en constructief **mee aan tafel te schuiven** bij grote infrastructuurprojecten of andere 'hardere' ontwikkelingen rond wonen en werken, wil het Strategisch Project de **gestelde doelen 2 en 3** realiseren. Via een partnership met de trekkers van deze projecten wordt maximaal gezocht naar kruisbestuiving en win-wins. Beide sporen leiden samen tot de kwalitatieve en robuuste realisatie van de **Groene Noordrand-gebiedsvisie** (zie onder).

EEN RUIMTEMIJKE (LANDSCHAPS)VISIE VOOR DE GROENE NOORDRAND

Er werd ook in de Groene Noordrand natuurlijk niet gestart vanaf een blanco blad. Op verschillende schaalniveaus werden reeds visies uitgeschreven en plannen, al dan niet met een juridische basis, opgemaakt (**Figuur 2**). Waardevolle input die we tijdens onze 1ste projectperiode (1 sept 2016-31 aug 2019) meenamen bij de opmaak van een **gewenste open ruimtestructuur** voor de Groene Noordrand (**Figuur 3**). Een door alle partners gedragen visie die kan gebruikt worden als **leidraad voor lopende en toekomstige projecten en programma's** binnen de Groene Noordrand. Via verschillende processen en projecten, reeds opgestart of gepland wil het Strategisch Project Groene Noordrand deze visie met partners helpen waarmaken (**Figuur 4** en zie DEEL 2).

Figuur 2– Bestaande visies en plannen in de Groene Noorderand, van bovenlokaal tot lokaal

VISIEKAART GROENE NOORDRAND

GEBIEDEN BEHOUDEN & VERSTERKEN

BOS & NATUUR		bossen
		parken
		overige groenzones
LANDBOUW		kouters (akkers)
		weilanden

NETWERKEN BEHOUDEN & VERSTERKEN

WATERLOOP		
RECREATIE ROUTES		
FIETSNETWERK		snelweg
		functioneel

BUFFEREN

GROENBUFFER		landschappelijk
		stedelijk (beperkte ruimte)
		bosrand (uitbreiding)

VERBINDEN

GROEN		
OPEN RUIMTE		
RECREATIE		

SYMBOLEN

	panorama
	bijzondere plaatsen
	landschapsbrug
	tunnel/onderdoorgang

Figuur 3– Ruimtelijke vertaling Groene Noordrand-visie

De belangrijkste concepten in de **Groene Noordrandvisie** zijn (zie legende **Figuur 3**):

- **Behouden**

- Het behoud van de open ruimte.
- Het behouden van de reeds aanwezige groen-blaauwe valleien met hun groenkernen (park- én boslandschappen, nattere ruigten en weilanden).
- Het duurzaam bestendigen van landbouw op de kouters.
- Het behouden van het landbouwlandschap (weilanden, kleinere akkers), met naast duurzame landbouw plaats voor natuur of recreatie, functioneel met elkaar verweven.
- Het behouden van openruimte-zichtrelaties.
- Het behouden van de reeds aanwezige dooradering voor recreatieve fietsen wandelen.
- Het opwaarderen van de vallei en vrijwaren van bijkomende bebouwing in de vallei.

- **Versterken**

- Het versterken van het blauwgroene parelsnoer van bestaande en potentieel nieuwe groengebieden in de vallei.
- Het versterken van de aanwezige groenkernen, mét bosuitbreiding aansluitend op de bestaande boskernen.
- Het versterken van het kouter- & landbouwlandschap.
- Integraal waterbeheer: meer plaats voor water ter versterking van het bufferend vermogen en ecologische structuurkwaliteit, streven naar betere waterkwaliteit.

- **Verbinden**

- Versterken en/of creëren van robuuste groenverbindingen (van ecologische bermen, over netwerk van kleine landschapselementen tot extra bos) tussen groenkernen zowel in de valleien en op de heuvelkammen, als tussen deze assen in.
- Het creëren van robuuste groen-blaauwe verbindingen doorheen de dorpskernen.
- Het actief inzetten op bestendigen en/of realiseren van open verbindingen tussen de verschillende openruimtekamers.
- Het creëren van missing-links in het recreatieve (wandel- en fiets)netwerk, zodat de gehele Groene Noordrand doorwaadbaar wordt én linken gelegd worden met de ruimere omgeving van de Brabantse Kouters.
- Het opheffen van de barrièrewerking door harde infrastructuren op de groen-blaauwe en recreatieve netwerken.

- **Bufferen - Integreren**

- Het landschappelijk integreren en sturen van infrastructuurwerken (o.a. Ring0, Brabantnet, Fietssnelwegen, gebouwen, ...).
- Het (groen)bufferen van gebouwen en harde infrastructuren, landschappelijk en breed waar ruimtelijk mogelijk, eerder beperkt in een meer stedelijke context.

VIA VERFIJNEND STUDIEWERK TOT TERREINREALISATIES

Wegens de complexiteit en de grootte van het projectgebied lopen momenteel **verschillende studies** waarbij een **verfijning van de Groene Noordrand-gebiedsvisie** beoogd wordt, wordt ingezoomd en een antwoord wordt gezocht op specifieke vraagstukken in bepaalde deelgebieden. Dit moet via ontwerpend onderzoek en inrichtingsvoorstellen leiden tot concrete acties op het terrein. Vandaag zijn al enkele **hefboomprojecten of quick-wins** in uitvoering. Daarnaast worden enkele **ruimtelijke processen** (oa. opmaak RUP's, ontwikkelingen, ...) in de regio door het SP-team opgevolgd en hierbij wordt de Groene Noordrandvisie bewaakt (zie **Figuur 4**). Ook worden **naburige gebiedsprojecten** opgevolgd waarbij linken worden gelegd met het beoogde groen-blauwe-recreatieve netwerk in de Groene Noordrand.

10

In DEEL 2, de projectfiches, worden deze meer in detail besproken. Hieronder wordt enkel een (niet-limitatieve) opsomming gemaakt van de belangrijkste processen en projecten.

Daarnaast is als **BIJLAGE 1** het '**Gebiedsprogramma Groene Noordrand**' opgenomen. Als afsluiten van voorliggend 'SP Groene Noordrand 2.0' en als inputdocument 'SP Groene Noordrand 3.0' wordt gewerkt aan een overkoepelend 'Gebiedsprogramma Groene Noordrand'. Dit overkoepelend actieplan wordt – naast het nogmaals weergeven van onze doelstellingen, visie en weergeven van actiegebieden en scharnierplekken - samengesteld uit de diverse lopende of nog op te starten deeltrajecten en terreinprojecten. Het is een overzicht en structurering van onze acties binnen de Groene Noordrand. Het is eveneens dynamisch, rollend gebiedsprogramma. Aanvullingen of bijsturingen kunnen – in overleg met de Stuurgroep – worden doorgevoerd. Dit op basis van voortschrijdend inzicht, nieuwe beleidsdoelstellingen en opportuniteiten, maar ook door afronding of opstart van trajecten of terreinrealisaties.

Verfijnend studiewerk lopend / afgerond (van macro- over meso- naar microschaal):

- 'Integraal Project Maalbeek' – *i.s.m. Bekkenssecretariaat Dijle-Zennebekken / Vlaamse Milieumaatschappij / Provincie Vlaams-Brabant*
- Voorbereidende studie 'Landinrichtingsplan Groene Noordrand' - *i.s.m. gemeenten Asse, Wemmel, Grimbergen en met opvolging en financiële steun van Vlaamse Landmaatschappij*
- Beheersplan 'Gehucht Amelgem & omgeving' – *i.s.m. gemeenten Meise, Merchtem, Wemmel met financiering via Agentschap Onroerend Erfgoed (afgerond)*
- Programma 'Werken aan de Ring' – *De Werkvennootschap*
- Gebiedsprogramma 'Vlaamse Rand rond Brussel' – *Departement Omgeving*
  - *Open Ruimte Netwerk in en rond Brussel (afgerond)*
  - *Slimme verdichting (afgerond)*
  - *Urbane bossen (afgerond)*
- Bospotenties & Bebossing in de regio – *i.s.m. Regionaal Landschap Brabantse Kouters / Agentschap voor Natuur & bos / Vlaamse Landmaatschappij / Bosgroep Vlaams-Brabant*

(Hefboom)projecten 'uitgevoerd', 'in uitvoering' of 'financiële ondersteuning aangevraagd'

- 'Groene Rand'-projecten:
  - *'Motte' (Wemmel) – uitgevoerd – i.s.m. gemeente Wemmel en Regionaal Landschap Brabantse Kouters, met financiële steun van Agentschap voor Natuur & Bos*
  - *'Reek' (Wemmel) – in uitvoering – i.s.m. gemeente Wemmel en Regionaal Landschap Brabantse Kouters, met financiële steun van Agentschap voor Natuur & Bos*
  - *'Van Reek tot Motte en verder' (Wemmel) – in uitvoering – i.s.m. gemeente Wemmel en Regionaal Landschap Brabantse Kouters, met financiële steun van Agentschap voor Natuur & Bos*
- 'Natuur in je Buurt'-projecten:
  - *'Psychiatrisch Centrum Sint-Alexius' (Grimbergen) – in uitvoering – i.s.m. Psychiatrisch Centrum Sint-Alexius en Regionaal Landschap Brabantse Kouters, met financiële steun van Agentschap voor Natuur & Bos*
  - *'Beiaardpleintje' (Grimbergen) – in uitvoering – i.s.m. gemeente Grimbergen en Regionaal Landschap Brabantse Kouters, met financiële steun van Agentschap voor Natuur & Bos*
  - *'Sint-Donatuslaan' (Grimbergen) – in uitvoering – i.s.m. gemeente Grimbergen en Regionaal Landschap Brabantse Kouters, met financiële steun van Agentschap voor Natuur & Bos*
- 'Natte Natuur' (Blue Deal):
  - *'Herwaardering Tangebeekvallei, Borgt, Grimbergen' – in uitvoering - i.s.m. gemeente Grimbergen en Regionaal Landschap Brabantse Kouters, met financiële steun van Departement Omgeving.*
  - *'Ontharden Maalbeekvallei & versterken natuurlijke parkzone, Grimbergen' – in uitvoering - i.s.m. gemeente Grimbergen en Vlaamse Landmaatschappij, met financiële steun van Departement Omgeving.*
  - *'Ruimte voor de Molenbeek, Wemmel' – in uitvoering - i.s.m. gemeente Wemmel en Farys, met financiële steun van Departement Omgeving.*
- 'Water+Land+Schap' (Blue Deal):
  - *'Klimaatrobuuste Groene Noordrand' – in uitvoering - i.s.m. gemeenten Asse, Merchtem, Wemmel, Meise, Grimbergen en stad Vilvoorde en Regionaal Landschap Brabantse Kouters, met financiële steun van Vlaamse Landmaatschappij.*
- 'Duurzame Biodiversiteitsprojecten'
  - *'Voormalige Pastorietuin' (Meise) – uitgevoerd - i.s.m. gemeente Meise en Regionaal Landschap Brabantse Kouters, met financiële steun van Provincie Vlaams-Brabant*
  - *'Naar een fijnmazig netwerk van overwinteringslocatie voor vleermuizen ten NO van Brussel' – in uitvoering - i.s.m. stad Vilvoorde, gemeenten Steenokkerzeel en Kraainem en Regionaal Landschap Brabantse Kouters en Natuurpunt Studie, met financiële steun van Provincie Vlaams-Brabant*
- '360°-Erfgoed'-projecten:
  - *'Kelder Domein 3 Fonteinen' (Vilvoorde) – uitgevoerd - i.s.m. Stad Vilvoorde en Regionaal Landschap Brabantse Kouters, met financiële steun van Provincie Vlaams-Brabant, Agentschap voor Natuur en Bos en Stad Vilvoorde*
  - *Paviljoen Pastorietuin (Meise) – uitgevoerd - i.s.m. gemeente Meise en Regionaal Landschap Brabantse Kouters, met financiële steun van Provincie Vlaams-Brabant*

- 'Behoud & Waarderen Onroerend Erfgoed'-projecten:
  - *Achterstallig onderhoud 'Kastanjedreef Domein Ter Tommen (Grimbergen)' – uitgevoerd (fase 1) - i.s.m. gemeente Grimbergen en Regionaal Landschap Brabantse Kouters, met financiële steun van Provincie Vlaams-Brabant*
- Landinrichtingsproject 'Vlaamse Rand':
  - *Landinrichtingsplan 'Hooghof & omgeving' (Asse) – uitgevoerd – Vlaamse Landmaatschappij i.s.m. gemeenten Asse en Wemmel.*
  - *Landinrichtingsplan 'Oostelijke Maalbeekvallei' (Grimbergen) – in uitvoering – Vlaamse Landmaatschappij i.s.m. gemeente Grimbergen*
- Kleinschalige inrichtingsprojecten met kleine landschapselementen bij particulieren – deels al uitgevoerd, deels in uitvoering – i.s.m. *Regionaal Landschap Brabantse Kouters met financiële steun van de provincie Vlaams-Brabant*
- Gericht inzetten Beheerovereenkomsten in de Groene Noordrand – in uitvoering – i.s.m. Vlaamse Landmaatschappij
- 'Loket Onderhoud Buitengebied':
Koppeling visie en uitvoeringsprogramma strategisch project aan LOB-traject in gemeenten Asse en Meise i.f.v. efficiënt landschapsbeheer, ook opstart LOB Grimbergen vanaf 2023.

Opvolgen van ruimtelijke processen, ontwikkelingsplannen, ...:

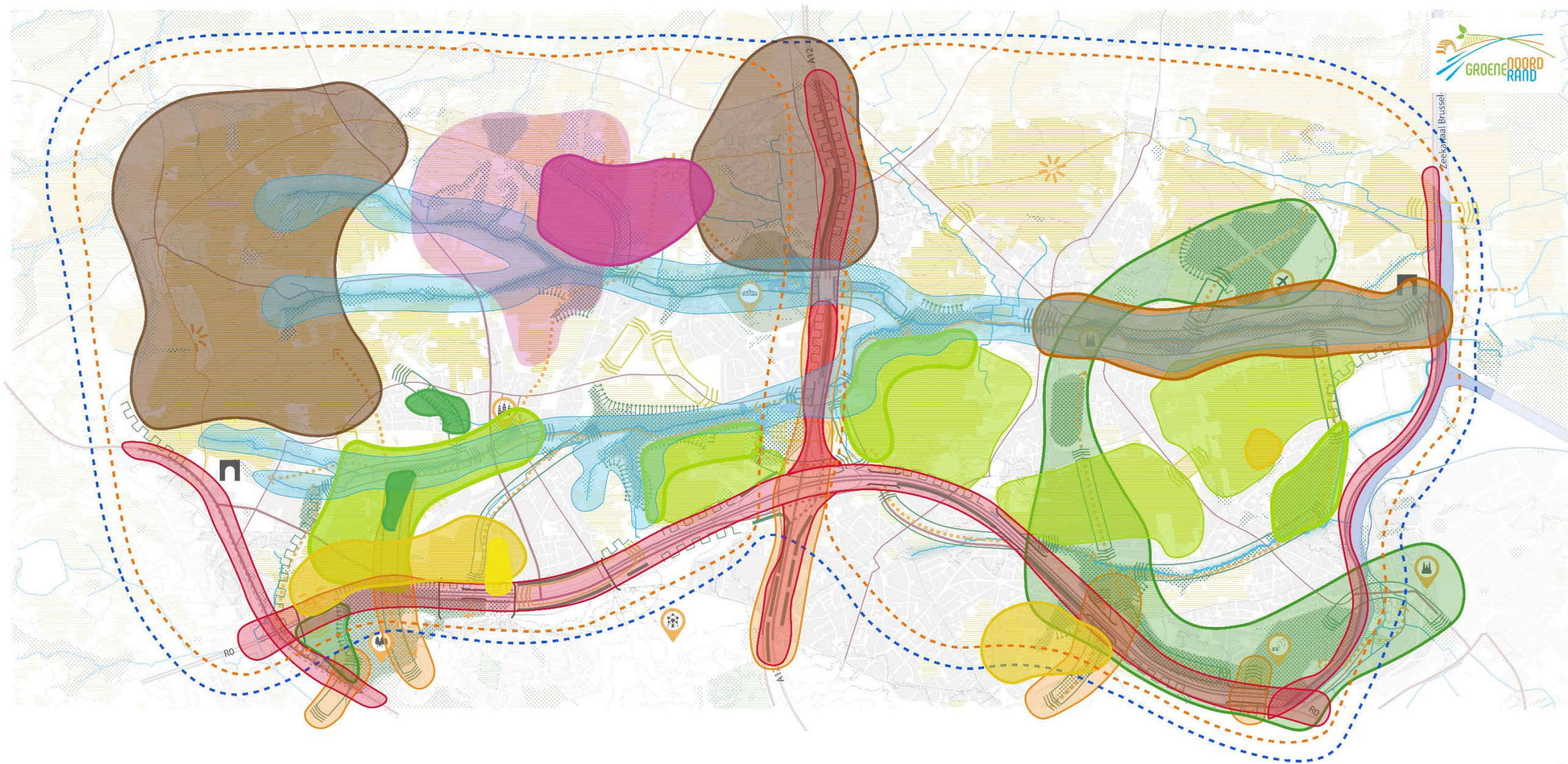
- In de praktijk brengen van gebiedsvisie door constructieve en ambitieuze opvolging, input en zoeken naar win-wins bij programma's derden/partners, o.a.:
  - *Programma 'Werken aan de Ring' (R0, Brabantnet, Fietssnelwegen) (i.s.m. De Werkvennootschap, Dep. Omgeving)*
  - *Programma 'Werken aan de Regio' – Gebiedsprogramma Vlaamse Rand rond Brussel (i.s.m. Dep. Omgeving) met o.a. studies 'Open Ruimtenetwerk in en rond Brussel', 'Slimme verdichting', ...*
  - *Gebiedsprogramma 'Groene Rand' (i.s.m. Agentschap voor Natuur en Bos)*
  - *Vlaamse ambitie bosuitbreiding*
  - *Vlaams-Brabantse ambitie: 1 miljoen extra bomen*
  - *Planprogramma 'Vlaamse Rand' (i.s.m. Vlaamse Landmaatschappij).*
  - *Opvolgen Vervoersregio Vlaamse Rand*
  - *Opvolgen VAPEO – Vlaams Actieprogramma Ecologische Ontsnippering: 'Ecoduct A12, Meise'*
  - *Opvolgen (input geven bij opmaak) (geïntegreerde) natuur- &/of erfgoedbeheerplannen: Natuurbeheerplan Neromhof (Meise) en geïntegreerd beheerplan 'Domein 3 Fontein-Tangebeekbos-Klein Hoogveld' (Vilvoorde)*
- Opvolgen (input geven bij opmaak & uitvoering helpen realiseren) gemeentelijke beleidsplannen:
  - *Opmaak Beleidsplan Ruimte Provincie Vlaams-Brabant*
  - *Opmaak Beleidsplan Ruimte Asse*
  - *Opmaak Beleidsplan Ruimte Wemmel (nog op te starten)*
  - *Opmaak Beleidsplan Ruimte Meise (nog op te starten)*
  - *Opmaak Beleidsplan Ruimte Grimbergen (nog op te starten)*
  - *Opmaak Beleidsplan Ruimte Vilvoorde – Globaal Ruimtelijk Strategisch Plan Vilvoorde*
  - *Uitvoering Klimaatplan Asse*
  - *Uitvoering Klimaatplan Grimbergen*
  - *Uitvoering Klimaatplan Wemmel*
  - *Uitvoering Klimaatplan Vilvoorde*

- *Goedkeuring Klimaatplan Meise*
- *Opmaak Hemelwater- en droogteplan Meise*
- *Opmaak Hemelwater- en droogteplan Vilvoorde*
- *Opmaak Hemelwater- en droogteplan Wemmel*
- *Opmaak Hemelwater- en droogteplan Asse (nog op te starten)*
- *Opmaak Hemelwater- en droogteplan Grimbergen (nog op te starten)*
- Opvolgen (input geven bij opmaak) lokale & bovenlokale RUP's, 'hardere' ontwikkelingen (koppelkansen):
  - *GRUP Westrode Morgen (Meise)*
  - *gRUP Reconversie Douwe Egberts (Grimbergen)*
  - *gRUP Potaarde (Grimbergen)*
  - *gRUP Waardbeekdreef (Grimbergen)*
  - *Veldkantstraat & Sparrenlaan (Grimbergen)*
  - *Green Energy Park (Asse)*
- Opvolgen & afstemming met intergemeentelijke programma's:
  - *TOP.Noordrand*
  - *Buda+*
- Opvolgen & afstemming met programma's Brussels Hoofdstedelijk Gewest
  - *Groen-blauwe en recreatieve dooradering R0*
  - *Good Food Strategie (Gewest)*
  - *Masterplan voor het gebied rond de Trassers- en de Korte Groenweg, Neder-over-Heembeek (Stad Brussel)*
- ...

Opvolgen van naburige gebiedscoalities & -projecten

- Strategisch Project 'Landschap van Erembald tot Kravaalbos'
- Strategisch Project 'Open Ruimte in en om Mechelen'
- Strategisch Project 'Reconversie Vilvoorde-Machelen'
- Strategisch Project 'Leve(n)de Woluwe'
- TOP.Noordrand
- BUDA+
- ...

Integraal Project Maalbeek - Bekkensecretariaat	Werken aan de Ring - De Werkvennootschap	Van Basiliek tot Basiliek - ANB	
Lopende landinrichtingsplan (LIP) - VLM	Groene Rand - projecten - ANB	Wandelnetwerk Brabantse Kouters - RLBK	
Ontwerp LIP Groene Noordrand - VLM	Voedsel+Land+Schap	Water+Land+Schap Klimaatrobuuste Groene Noordrand	
Beheersplan Amelgem en omgeving - AEO	Loket Onderhoud Buitengebied - RLBK		

Figuur 4: Van visie, over verfijnd studiewerk tot terreinrealisaties (niet-limitatief overzicht van de belangrijkste lopende ruimtelijke processen & projecten)

(meer details in DEEL 2 – projectfiches)

DEEL 2: OUTPUT: acties uitgevoerd, in uitvoering of gepland

Een belangrijke output vandaag is het **opgebouwde netwerk** en een **screening** van lopende projecten en processen, kansen en uitdagingen. Dit resulteerde in heel wat betrokken partners, evenals in een **lijst van potentiële acties** waar het strategisch project kan aan werken, op korte tot middellange en lange termijn. Voorliggende fiches zijn **geen vaste, definitieve lijst**. Het geeft een **actuele update** en zal onderweg aangevuld en verfijnd worden.

Tijdens de 1ste projectperiode, 01/09/2016 – 31/08/2019, werd volop werk gemaakt van een ruimtelijke vertaling van onze **Groene Noordrand-visie**. Een door alle partners gedragen visiebeeld dat kan gebruikt worden als leidraad voor lopende en toekomstige projecten en programma's binnen de Groene Noordrand (zie Deel 1).

Wegens de complexiteit en de grootte van het projectgebied werden reeds op het einde van die 1ste projectperiode **verschillende studies** opgestart waarbij een **verfijning van die gebiedsvisie** beoogd wordt, wordt ingezoomd en een antwoord wordt gezocht op specifieke vraagstukken in bepaalde deelgebieden. Dit moet via **ontwerpend onderzoek en inrichtingsvoorstellen** leiden tot **concrete acties** op het terrein. Vandaag zijn dan ook al enkele **hefboomprojecten of quick-wins** in uitvoering of uitgevoerd.

In dit **2de deel** wordt een update gegeven van dit **verfijnend studiewerk**, de **(hefboom)projecten** in uitvoering en de verschillende **processen in de regio** die door het Strategisch Project worden opgevolgd, geadviseerd en waarbij input wordt gegeven waar gevraagd/nodig. Dit hoofdstuk geeft zo een **overzicht en voortgang van de acties & output gedurende de totale projectperiode van dit Strategisch Project Groene Noordrand, maar met focus op update binnen deze 2de projectperiode (01/02/2020-31/01/2023)**.

In wat volgt, worden deze acties kort geduid. Elke actie wordt opgehangen aan één van de zes strategische doelstellingen/thema's. Het spreekt echter voor zich dat bij de meeste acties een geïntegreerde aanpak, over de verschillende thema's heen, wordt vooropgesteld.

Telkens wordt het projectverloop sinds de start van deze **2de Strategisch Projectperiode** weergegeven **(d.w.z. sinds 1 februari 2020)**. Dit hoofdstuk geeft dus een **overzicht van de acties & output** gedurende de totale projectperiode van dit Strategisch Project 'Werken aan de Groene Noordrand'. Uiteraard is dit een verder werken op de 1ste Strategische Projectperiode (1 september 2016 – 31 augustus 2019).

Wat tijdens de projectduur van voorliggende rapportage (d.w.z. het 3de werkingsjaar 01/02/2022-28/02/2023) werd gerealiseerd staat hierbij telkens in het vet en onderstreept aangeduid.

In **Figuur 4 (zie DEEL 1 p. 14)** worden ze ook ruimtelijk gesitueerd op de Groene Noordrand- visiekaart.

PROCESMANAGEMENT - Een globale projectwerking met de organisatie van divers overleg, communicatie & draagvlakvorming

ACTIE: Organisatie gestructureerd overleg tussen projectpartners	
Initiatief	Projectteam
Rol SP-Projectteam	Coördinatie & Organisatie – Opvolgen, Afstemmen & Input
Omschrijving	Naast Stuurgroep, Projectbureau en heel wat bilaterale gesprekken, worden er -naargelang de noodzaak of proces- ook diverse thematische of gebiedswerkgroepen georganiseerd (zie ook <i>Deel 3: Projectproces</i> & de specifieke acties in de fiches hieronder).
Strategische doelstellingen	Breed overlegplatform – Thematisch overlegplatform – Deelgebiedspecifiek overlegplatform
Uitgevoerd	<p><u>Februari 2020 – juli 2022:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Stuurgroep:</u> 06/03, 19/06, 04/12/2020 en 18/06 & 03/12/2021 en <u>10/06 & 02/12/2022 en 17/02/2023</u> • <u>Projectbureau:</u> 22/06, 10/11, 02/12/2020 en 05/02, 05/05 & 10/06/2021 en <u>22/04/2022</u> • <u>Diverse werkgroepen:</u> zie respectievelijke fiches of overzicht deel 3 verder: <ul style="list-style-type: none"> - Werkgroep ‘Integraal Project Maalbeek’ - Begeleidingsgroep ‘Gehucht Amelgem & omgeving’ - Kerngroep ‘WaterLandSchap Klimaatrobuuste Groene Noordrand’ - Programma ‘Werken aan de Ring’ - Gebiedsprogramma ‘Vlaamse Rand rond Brussel’ - Landinrichtingsproject ‘Vlaamse Rand’ - Top.Noordrand – Buda+ - VAPEO-Ecologische Ontsnippering A12 - Westrode Morgen, Meise - Evaluatie Erosiebeleid - Gemeentelijke Klimaatplannen - Gemeentelijke Hemelwater- & droogteplannen - ...
Op de planning	<p><u>Organisatie/Opvolgen van overlegmomenten:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Halfjaarlijkse vergadering met Stuurgroep • Tussentijds Projectbureau afhankelijk van noden. • Diverse werkgroepen blijvend organiseren. • Diverse werkgroepen blijvend opvolgen.
Financieel	Personeelskost & werkingskost via Strategisch Project

ACTIE: Communicatie & draagvlakvorming	
Initiatief	Projectteam & partners
Rol SP-Projectteam	Coördinatie & Organisatie
Omschrijving	<p>Regelmatig communiceren over de acties van het strategisch project via diverse eigen kanalen en via deze van partners, evenals regelmatig naar buiten komen met een publieksactiviteit is belangrijk voor het gekend en gedragen zijn bij en door het grote publiek.</p> <p>Daarnaast moet het strategisch project zichtbaar en herkenbaar zijn. Het ontwikkelen van een eigen huisstijl is hierbij opportuun.</p>
Strategische doelstellingen	Strategisch project gekend & gedragen – zichtbaar & herkenbaar in het projectgebied en bij partners
Uitgevoerd	<p><u>Sociale media:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Facebook-pagina: @groenenoordrand: 396 volgers, 148 geplaatste/gedeelde berichten, waarvan 9 in dit 3de werkingsjaar van onze 2de projectperiode. • Webpagina: www.groenenoordrand.be (<u>update begin 2023</u>). <p><u>In de pers:</u></p> <p>Tijdens deze 2de projectperiode (01/02/2020-31/01/2023) verschenen in de pers:</p> <ul style="list-style-type: none"> • in de <u>Randkrant (mei 2021)</u> een artikel 'De bewakers van de open ruimte', waarin we ook als 'Strategisch Project Groene Noordrand' aan het woord komen. • <u>Gouverneur Spooren</u> verspreidde, als voorzitter, een persbericht over de Groene Noordrand: 'Nieuwe projecten moeten leefbaarheid in groene noordrand bevorderen (<u>6 december 2021</u>), opgepikt in o.a. Het Nieuwsblad. • Vermelding 'WLS Klimaatrobuuste Groene Noordrand' in <u>VLM-persbericht goedgekeurde 'Water+Land+Schap 2.0'-projecten</u>, opgepikt in o.a. <u>VILT, De Standaard en Landbouwleven (04/01/2022)</u>. • Vermelding 'WLS Klimaatrobuuste Groene Noordrand' in VLM-persbericht goedgekeurde 'Water+Land+Schap 2.0' actieprogramma's: Water-Land-Schap: 12,7 miljoen euro om Vlaanderen beter te beschermen tegen droogte' (<u>12/12/2022</u>), opgepikt in o.a. <u>VILT, De Morgen</u> • 'Ruim 1,5 miljoen euro om Noordrand beter te wapenen tegen droogte en wateroverlast' – <u>Nieuwsblad, 16/12/2022</u>

	<p><u>Partners: infoblad/website/Facebook/...:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Provincie Vlaams-Brabant MAG#92-Winter2021:</u> ‘Elke vierkante meter telt. Groenblauwe dooradering – Strategische Projecten in Vlaams-Brabant’, met vermelding Groene Noordrand. • <u>Facebook partner RLBK:</u> o.a. 25/08/2020: Persmoment ‘Pastorietuin Meise’, 21/04/2020: ‘LIP Oostelijke Maalbeekvallei, Grimbergen goedgekeurd’, 04/01/2021: ‘Groene Randproject van Reek tot Motte, Wemmel goedgekeurd’, 30/06/2021: LIP ‘Hooghof & Omgeving, Zellik Assé’ afgewerkt, 06/12/2021: ‘Natuur-in-je-Buurt-projecten Grimbergen goedgekeurd’, 05/01/2022: ‘Water+Land+Schap Klimaatrobuuste Groene Noordrand goedgekeurd’, <u>15/12/2022: ‘1,3 miljoen euro voor Klimaatrobuuste Groene Noordrand!’</u> • <u>Website/Nieuwsbrief partner RLBK: :</u> <ul style="list-style-type: none"> - 06/01/2022: ‘Middelen voor bijkomend groen in Grimbergen!’ - 06/01/2022: ‘Water+Land+Schap’-projecten goedgekeurd. - <u>15/12/2022: ‘1,3 miljoen euro voor Klimaatrobuuste Groene Noordrand!’</u> <p><u>Publieksactiviteit:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Na het uitstel van de 2020-editie vond het jaarlijkse ‘Feest in het Landschap’ van Regionaal Landschap Brabantse Kouters plaats op 12/09/2021 te Wemmel, centraal in de Maalbeekvallei en Groene Noordrand. Het Strategisch Project nam hierbij actief deel met een Maalbeekwandeling (6 km) en een infostand met toelichting lopende processen & projecten. 750 Deelnemers ontdekten er die dag de Maalbeekvallei, de ruggengraat van de Groene Noordrand. • De 2022-editie ‘Feest in het Landschap’ vond plaats in Zaventem. Bijgevolg was het Strategisch Project Groene Noordrand niet aanwezig. <p><u>Groene Noordrand communicatieproducten:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Aanmaken van 2 beachvlaggen en 2 gewone vlaggen (zomer 2021) • Flyer ‘Groene Noordrand’ (voor algemene verspreiding): september 2021
Op de planning	<p>Aanvullen en up-to-date houden <u>sociale media</u>.</p> <p><u>Communiceren</u> via diverse kanalen bij elke nieuwe mijlpaal.</p>

	<u>Organiseren van publieksactiviteiten:</u> <ul style="list-style-type: none"> - 'Feest in het Landschap' (RLBK): aansluiten indien gemeente deel uitmaakt van de gebiedscoalitie Groene Noordrand. - Trefdag 'Groene Noordrand': voorjaar 2024 (partners, middenveld en verenigingen) bij honorering 3de projectperiode. - ...
Financieel	Personeelskost & werkingskost via Strategisch Project

ACTIE: Inrichting & ontsluiting Reekbeek, Wemmel	
Initiatief	Regionaal Landschap Brabantse Kouters vzw
Rol SP-Projectteam	Procesbegeleider – Ondersteuner
Omschrijving	Met de herinrichting (boomgaard, houtkanten, extensief beheer) en (gedeeltelijke) ontsluiting van de gemeentelijke weilanden en broekbossen langsheen de 'Reekbeek', wordt er een extra groene plekje toegankelijk gemaakt. Bovendien werd door de gemeente ondertussen door enkele ingrepen in de loop van de Reekbeek en haar directe omgeving, op een natuurlijke wijze extra waterbufferend vermogen gecreëerd.
Strategische doelstellingen	Groen-blauw-recreatief netwerk, leefbare dorpskern
Uitgevoerd	<p>Tijdens de 1ste projectperiode (2016-2019) werd hiertoe een 'Groene Rand'-project (ANB) voorbereid, ingediend en gehonoreerd.</p> <p>Alle aanplantingen werden ondertussen uitgevoerd (o.a. houtkanten, solitaire (knot)bomen, hoogstamboomgaard). Deze worden ondertussen meegenomen in het <u>reguliere beheer</u> van de site.</p> <p>Afgelopen periode werd gewerkt aan de recreatieve ontsluiting:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Overleg met een particuliere eigenaar en gemeente rond gedeeltelijk verkoop privé-eigendom als verbindingstrook tussen de twee gemeentelijke eigendommen. Ondertussen werd ook de onteigeningsprocedure opgestart door de gemeente Wemmel. • Vorbereiding, opmaak en indienen omgevingsvergunning (vlonderpaden, brugjes, ...): Na een toekenning door de Gemeente Wemmel (17/09/2020) werd succesvol beroep ingediend bij de Provincie Vlaams-Brabant. Een nieuw dossier werd voorbereid (met inbegrip van rooilijnplan, voorgelegd aan de Gemeenteraad), met nieuw openbaar onderzoek juli-augustus 2021. Bij het indienen van de nieuwe omgevingsvergunning bleek echter de 'Beschrijvende nota' te ontbreken. Bijgevolg werd de procedure stilgelegd. Na het consulteren van een advocaat door de Gemeente Wemmel, werd een nieuwe aanvraag voor een omgevingsvergunning <u>afgelopen periode</u> door het Groene Noordrandteam voorbereid, in overleg met gemeente en <u>ingediend op 30/08/2022, gevolgd door een openbaar</u>

	<p><u>onderzoek van 08/10 tot 08/11/2022.</u> Ten laatste 12 maart 2023 wordt een uitspraak verwacht.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mede omwille van het uitblijven van de benodigde omgevingsvergunning werden eerder verlengingen (oorspronkelijk 15/11/2016 – 15/11/2019) tot 30/09/2021, respectievelijk 30/09/2023 gevraagd bij en verkregen door ANB. Vandaag bereidt het Groene Noordrandteam <u>opnieuw een gemotiveerde verlengingsaanvraag</u> voor. • Een nieuw <u>‘Groene Rand’-project ‘Van Reek tot Motte & verder’</u> (zie verder) werd voorbereid, ingediend en toegekend met focus op een groen-recreatieve link tussen ‘Reek’ met ‘Maalbeekvallei’ & ‘Wemmelse Motte’. • Een <u>extra terrein (bos)</u> werd binnen dit aansluitende traject door de gemeente Wemmel <u>aangekocht (voorjaar 2022)</u>, als derde toegangspoort van deze binnenkamer ‘Reek’. • Het <u>reguliere maaibeheer</u> van de hooilanden op de site werd verdergezet.
Op de planning	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoering laatste fase ‘ontsluiting’: afhankelijk van verloop procedures (aankoop in der minne, onteigening, omgevingsvergunning, ...): plaatsen vlonder, brugjes en inrichting onthaal- en vertoefzone. • Opstart achterstallig bosbeheer in broekbosje i.s.m. ANB en Provinciaal Steunpunt Bos • Reguliere maaibeheer verderzetten • Feestelijke opening voor het brede publiek
Financieel	<p>Personeelskost & werkingskost via Strategisch Project <u>Uitvoeringskost</u>: Agentschap Natuur & Bos (Flankerend beleid VSGB: Groene Rand-projecten) & Gemeente Wemmel.</p>

ACTIE: Inrichting & ontsluiting Motte, Wemmel

Initiatief	Regionaal Landschap Brabantse Kouters vzw
Rol SP-Projectteam	Procesbegeleider - Ondersteuner
Omschrijving	<p>Bij voorliggend project ligt het zwaartepunt niet zozeer bij het creëren van extra groen, maar wel bij het versterken van de natuurwaarden door (omvormings)beheer, met als doel om de biodiversiteit in het gebied te verhogen en haar kwaliteit als belangrijke groene stapsteen in een groter groen netwerk tussen Laarbeekbos (Jette) en Beverbos (andere kant Wemmel) (en via de Maalbeekvallei) tot aan het Lintbos in Grimbergen, te verhogen. Naast groene stapsteen, is de site eveneens een (potentieel) recreatief knooppunt. Binnen voorliggend project wordt het gebied ontsloten door het doortrekken en opwaarderen van bestaande (wandel)wegen. Extra toegankelijk groen wordt zo gecreëerd binnen de gemeente Wemmel, maar ook vanuit de buurgemeente Asse (Relegem). Een lokale lus op de site zorgt daarnaast voor een natuurexploratiekans. Op grotere schaal draagt deze doorsteek ook bij tot de verbinding met Zellik, via de herinrichting van de trage wegen in de ruime omgeving van het Hooghof (Landinrichting) en kan het een knooppunt worden in de recreatieve ontsluiting langsheen de Maalbeek (oost-west) en tussen de Vlaamse Rand en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (noord-zuid). Een idee dat ook reeds werd geopperd in het ontwerpend onderzoek 'Metropolitan Landscapes'. Ook draagt de uitvoering van het project bij tot het versterken van het bovenlokale speelweefsel. De gemeente Wemmel realiseert met dit project haar eerste Speelbos. Door het opwaarderen van een lokale doorsteek (naar Oude Jetseweg en naar Uilenspiegelpark via brugje over Maalbeek) via voorliggend project, kan ook de jeugd uit naburige deelgemeente Relegem (Asse), waar vandaag ook nog geen speelbos is, mee spelen in dit gebied.</p>
Strategische doelstellingen	Groen-blauw-recreatief netwerk, leefbare dorpskern
Uitgevoerd	<p>Tijdens de 1ste projectperiode (2016-2019) werd hiertoe een 'Groene Rand'-project (ANB) voorbereid, ingediend en gehonoreerd. De voorziene herinrichting werd ondertussen uitgevoerd (o.a. speelbos, totems, vlonder, aanplantingen, ...). Net na afronden van de 1ste projectperiode werd de 'Wemmelse Motte' feestelijk ingespeeld op 04/10/2019.</p> <p><u>Afgelopen periode werd:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Begeleiding definitieve oplevering door ANB: 20/12/2021</u> • Gewerkt aan het verder onderzoeken van de 'Wemmelse Motte' als (bovenlokale) schakel in het groen-recreatieve

	<p>netwerk in de Groene Noordrand via studiewerk in functie van de opmaak van een Landinrichtingsplan Groene Noordrand (zie verder).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opvolging van het reguliere exoten-, maai- & bosbeheer.
Op de planning	<p><u>Zoektocht naar een duurzame oplossing – vermoedelijk via toekomstige LIP Groene Noordrand (zie verder) - voor:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - De vaak te natte en daardoor onbegaanbare paden in het gebied. - Extra wateroverlast ter hoogte van toegang door afstroming omliggende akker en weg 'Motte'. - Niet-toegestaan gebruik van site door fietsers en ruiters. <p>Aftoetsen, overleg en studiewerk ifv toekomstig <u>Landinrichtingsplan (LIP) 'Groene Noordrand'</u> (zie verder).</p> <p>Groen-recreatieve link met 'Reek' werd aangegrepen voor indienen <u>nieuw 'Groene Rand'-project 'Van Reek tot Motte & verder'</u> (zie verder).</p> <p><u>Regulier exoten-, maai- & bosbeheer</u> verder zetten.</p>
Financieel	<p><u>Personeelskost & werkingskost</u> via Strategisch Project <u>Uitvoeringskost: Agentschap Natuur & Bos (Flankerend beleid VSGB: Groene Rand-projecten) & Gemeente Wemmel</u></p>

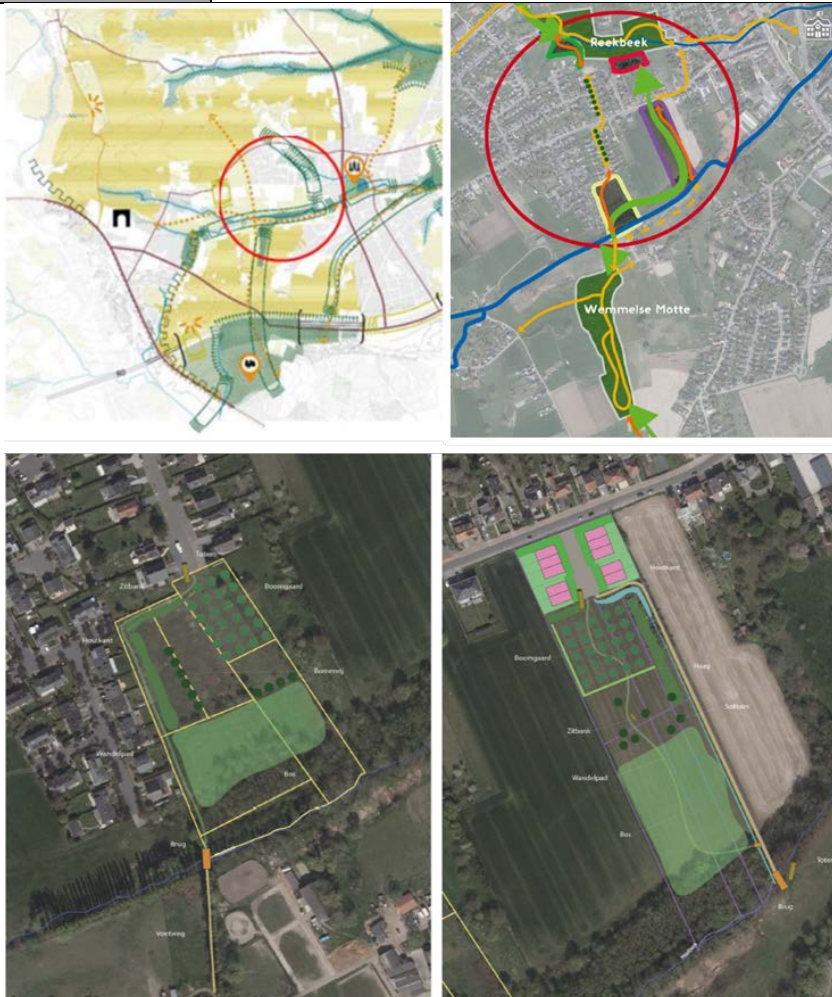

ACTIE: Inrichting & ontsluiting 'Van Reek tot Motte & verder', Wemmel	
Initiatief	Regionaal Landschap Brabantse Kouters vzw
Rol SP-Projectteam	Procesbegeleider – Ondersteuner
Omschrijving	De scharnierpunten 'Reekbeek' en 'Wemmelse Motte', beide voorgaande Groene Randprojectrealisaties in de bovenloop van de Maalbeek (zie hoger), worden met de realisatie van voorliggend project naast ecologisch versterkt en recreatief ontsloten, eveneens met elkaar verbonden als schakels in het beoogde robuuste groene & recreatieve netwerk in de Groene Noordrand.
Strategische doelstellingen	Groen-blauw-recreatief netwerk, leefbare dorpskern
Uitgevoerd	<p>Overleg met Gemeente op 12/05, 17/05, 08/06, 27/08 en 10/09/2020.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realisatie 'Groene Noordrand'-visie • Link met 2 projecten in uitvoering: 'Reek' & 'Wemmelse Motte': versterken en verbinden (zie hoger) • Link met studie LIP Groene Noordrand: versterken en al deels realiseren (zie verder). <p><u>Opmaken projectaanvraag 'Groene Rand' – Agentschap voor Natuur & Bos:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Opgemaakt en ingediend door RLBK vzw op 11/09/2020 • Projectaanvraag en bijhorende subsidie werd door de Vlaamse Regering goedgekeurd op 18/12/2020. <p>Afgelopen periode werd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Info- & overlegmoment</u> met betrokken eigenaars van de percelen opgenomen in het project: <u>31/03/2021</u>. • Aankoop percelen door de gemeente in der minne opgestart en lopend. Ondertussen werden reeds verkopen afgesloten met 3 eigenaars (voorjaar 2022) en lopen er gesprekken met nog 4 burens. • Opmeting tracé voetwegen 33 en 50 door landmeter. • Mede omwille van de complexiteit bij het aankooptraject van een deel van de beoogde percelen en nog de op te starten procedure van de aanvraag voor een omgevingsvergunning bereidt het Groene Noordrandteam vandaag al een gemotiveerde verlengingsaanvraag voor (oorspronkelijk 30/03/2021 – 30/03/2024).
Op de planning	<p>2023</p> <ul style="list-style-type: none"> • Afronden aankoopdossiers door de Gemeente Wemmel • Verfijning ontwerp • Opmaak en aanvraag nodige vergunningen

	<ul style="list-style-type: none"> • Infomoment en participatieavonden betrokkenen & buurt • Opmaak en uitsturen bestek • Voorbereidende werken alsook vooropgesteld maaibeheer op de delen die in hoiland worden genomen. • Plantacties: <ul style="list-style-type: none"> - Bosvormingen en bosuitbreidingen - Aanplanten houtkanten, loofbomen en fruitbomen • Aanleg recreatieve infrastructuur <p>2024</p> <ul style="list-style-type: none"> • Maaibeheer en vrijstellen • Aanleg recreatieve infrastructuur • Inboeten plantgoed • Feestelijke opening
Financieel	<p><u>Personeelskost (deels) & werkingskost</u> via Strategisch Project <u>Personeelskost (deels) en uitvoeringskost</u>: Agentschap Natuur & Bos (Flankerend beleid VSGB: Groene Rand-projecten) & Gemeente Wemmel.</p>

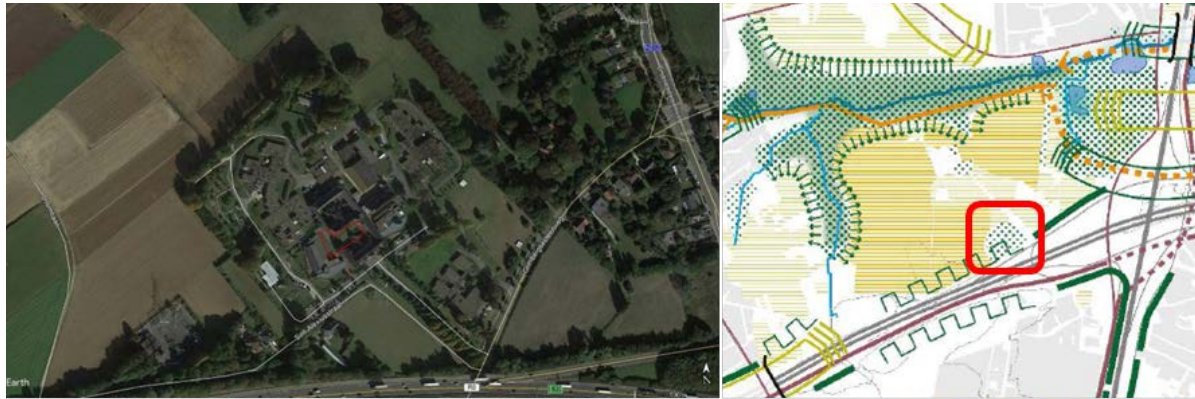
ACTIE: Psychiatrisch Centrum Sint-Alexius, Grimbergen

Initiatief	Regionaal Landschap Brabantse Kouters vzw
Rol SP-Projectteam	Procesbegeleider – Ondersteuner
Omschrijving	<p>De Broeders Alexianen bouwden in 1909 nabij de Potaardekouter op het hoogste punt van Grimbergen een zorgziekenhuis. Samen met de gebouwen werd er ook een vijf hectare groot park aangelegd. Na een eeuw van uitbreiden, bijbouwen, planten en rooien zat er echter geen structuur meer in het oude landschapspark. Samen met Regionaal Landschap Brabantse Kouters (RLBK) werd een visie uitgetekend. Hierbij krijgt het park stap voor stap weer een plaats in het landschap. De eerste ingrepen situeerden zich op de overgang tussen park en het omliggende landschap. Met streekeigen groen, een hoogstamboomgaard, een bloemenweide, hagen en houtkanten, knotbomenrijen en een mooie dreef van inlandse eik.</p> <p>De landschappelijke inrichting past in de bredere aanpak vanuit het Strategische Project Groene Noordrand. Met de Maalbeekvallei als landschappelijke drager is een visie en actieprogramma voor het gebied ontwikkeld met als einddoel de open groene ruimte te versterken. Hierbij gaat er uiteraard ook aandacht naar het kouterlandschap en het verbeteren van de recreatieve dooradering.</p> <p>De directie heeft de uitdrukkelijke wens om deze landschappelijke integratie door te trekken naar de verschillende deelruimten tussen de gebouwen om zo de natuur tot dichtbij de verschillende leefgroepen te brengen. Natuur heeft niet alleen een positief effect op de geestelijke gezondheid, maar zorgt ook voor verkoeling en een verhoging van de biodiversiteit op de site.</p>
Strategische doelstellingen	Groen-blauw-recreatief netwerk, leefbaarheid, gezondheid
Uitgevoerd	<p><u>Verkennd overleg met Sint-Alexius</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Versterking van eerdere landschapsrealisaties op site. ○ Passend binnen 'Groene Noordrand'-visie ○ Link met studie LIP Groene Noordrand: versterken en aansluiten op Potaarde-kouter. ○ Kansen studieopdracht-case Erasmus Hogeschool Brussel <p><u>Projectaanvraag 'Rust en Ontmoetingstuin' - Natuur in je Buurt'</u> – Agentschap Natuur & Bos:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ De projectoproep 'Natuur in je Buurt' trekt volledig de kaart van projecten die door middel van

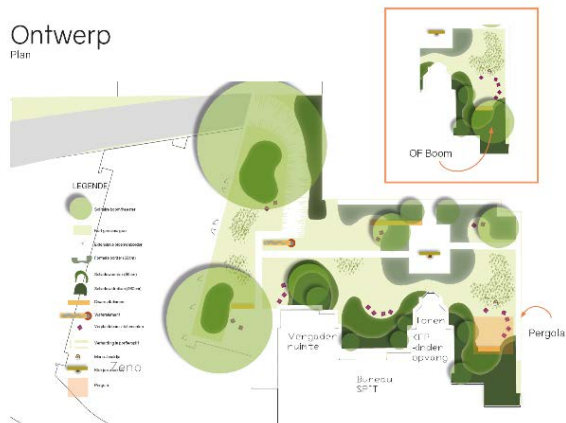
	<p>natuurontwikkeling of groenaanleg inzetten op de bevordering van onze gezondheid.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Projectaanvraag opgemaakt door RLBK vzw en door het Psychiatrisch Centrum Sint-Alexius (Grimbergen) ingediend op 15/09/2019 en goedgekeurd: 01/2020. ○ <u>Het project werd officieel gestart op 30/09/2020 en loopt in principe tot 30/09/2023. Recent werd een verlenging aangevraagd en goedgekeurd gekregen tot 31/12/2024.</u> ○ Op initiatief van het strategisch project werd een samenwerking opgezet met <u>Erasmus Hogeschool Brussel Landschaps- en tuinarchitectuur</u> om de ideeën voor de inrichting verder te concretiseren. In het <u>academiejaar 2019-20</u> kregen de laatstejaarsstudenten de visie en het actieprogramma van het strategisch project als onderwerp voor hun <u>fieldwork-project (jury 12/06/2020)</u> Er werd een traject opgemaakt waarbij voor het vakgebied landschap de hele Maalbeekvallei het onderwerp van onderzoek vormt. In het <u>vakgebied tuinen</u> was <u>Sint-Alexius</u> aangeduid als projectzone. Hierbij werd er, naast een analyse van de hele site, ingezoomd op een <u>ontwerp voor een 'Rust- en Ontmoetingstuin'</u> binnen de vooropgestelde landschappelijke visie en met de randvoorwaarden van Natuur in je Buurt. <p><u>Afgelopen periode werd:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ <u>Verdere verfijning ontwerp</u> door Groene Noordrandteam: ○ Participatieproces met patiënten, personeel, bezoekers. ○ Verfijnen visie en opmaak herinrichtingsvoorstel 'Rust- en Ontmoetingstuin'. ○ <u>Aanbestedingsprocedure voor realisatie.</u> <ul style="list-style-type: none"> ○ <u>Opmaak bestek: voorjaar 2022</u> ○ <u>Uitsturen bestek: 01/07/2022</u> ○ <u>Er kon helaas nog geen aannemer aangesteld worden. Een nieuwe aanbestedingsprocedure wordt gepland voorjaar 2023.</u> ○ Mede omwille hiervan vroeg het Groene Noordrandteam <u>een gemotiveerde verlenging bij ANB en verkreeg deze tot 01/12/2024</u> (oorspronkelijk 01/12/2020 – 30/11/2023) ○ <u>27/04/2022 Terreinbezoek met toelichting project voor Raad van Bestuur RLBK vzw</u>
Op de planning 2023-2024	<p><u>Aanbestedingsprocedure realisatie afwerken.</u></p> <p><u>Uitvoering.</u></p> <p><u>Feestelijke opening.</u></p>

Financieel	<u>Personeelskost (deels) & werkingkost</u> via Strategisch Project <u>Personeelskost (deels) en uitvoeringskost:</u> Agentschap Natuur & Bos ('Natuur in je Buurt'-projecten) & Psychiatrisch Centrum Sint-Alexius

Ontwerp
Plan

Ontwerp: Details
3D beeld

ACTIE: Natuur-in-je-Buurt: Beiaardpleintje & Sint-Donatuslaan – Grimbergen

Initiatief	Regionaal Landschap Brabantse Kouters vzw, gemeente Grimbergen
Rol SP-Projectteam	Initiator - Procesbegeleider – Ondersteuner
Omschrijving	<p>De <u>projectoproep 'Natuur in je Buurt'</u> (Agentschap voor Natuur en Bos) wil projecten ondersteunen die, door middel van natuurontwikkeling of door de aanleg van natuurelementen, zowel tegemoet komen aan een duidelijke maatschappelijke nood, als bijdragen aan een robuuste en veerkrachtige Vlaamse natuur zodat ook onze biodiversiteit ondersteund wordt. De maatschappelijke uitdagingen waarop het project de focus legt vallen binnen de thema's 'Focus op gezondheid door natuurcontact', 'Focus op natuurbeleving', 'Focus op vergroening van bebouwde omgeving' of 'Focus op waterinfiltratie en waterretentie'. De meerwaarde voor natuur wordt gevonden in de zichtbaarheid van het groen, ecologische verbindingen, ontharding, bijkomende bomen, de bescherming of het herstel van zeldzame vegetaties of soorten, ...</p> <p>Samen met de Gemeente Grimbergen diende het Groene Noordrand-team <u>2 dossiers</u> in, beide passend binnen de hogere Groene Noordrandvisie rond groen-blauwe en recreatieve netwerken in de beekvalleien Maalbeek en Tangebeek.</p> <ul style="list-style-type: none"> • In het centrum van Grimbergen, langs de Maalbeek, tussen steenweg en basiliek wordt met de herinrichting van het 'Beiaardpleintje' een banaal graspleintje en straat omgetoverd tot een natuurlijke toegangspoort voor het centrum, met aangename vertoeftplek aan de oevers van de Maalbeek (ontharden, groeninrichting, terras op en boven de Maalbeekoever, ...). • Tussen de Steenweg en de eerste woning op de Sint-Donatuslaan worden de gemeentelijke percelen heringericht als 'instappoort' tot de Tangebeekvallei (begeleidend groen, infobord, brugje over Tangebeek, ...). Door de invulling van deze ontbrekende schakel, wordt de Tangebeekvallei tussen de bestaande groenkernen 'Tangebeekbos' en 'Domein Ter Tommen' echt geschakeld als deel van het beoogde robuuste groen-blauwe & recreatieve netwerk.
Strategische doelstellingen	Groen-Blauw-Recreatief Netwerk, leefbare dorpskern

<p>Uitgevoerd</p>	<p><u>Verkennd overleg</u> met Gemeente Grimbergen, VLM & Provincie Vlaams-Brabant:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Passend binnen ‘Groene Noordrand’-visie • Link met studie LIP Oostelijke Maalbeekvallei & LIP Groene Noordrand (VLM) • Versterken Groen-blauwe-recreatieve netwerk langsheen Maalbeek & Tangebeek (Provincie als waterloopbeheerder) <p><u>Projectaanvraag als ‘Natuur in je Buurt’</u> (ANB): <u>voorbereid</u> door Groene Noordrand-team, <u>voorgelegd aan college</u> op <u>28/06/2021</u> en door Gemeente <u>ingediend</u> op <u>31/07/2021</u>.</p> <p><u>Beide projectaanvragen</u> werden door Minister Demir <u>gehonoreerd</u> eind 2021 (<u>05/12/2021</u>) en kennen een <u>doorlooptijd</u> van 3 jaar.</p> <p><u>Beiaardpleintje: trekker extern (Arcadis/Gemeente)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Verfijning ontwerp</u> door Groene Noordrandteam, in overleg: <u>voorjaar 2022</u> • Indienen allesomvattende omgevingsvergunningaanvraag door Arcadis: in voorbereiding. <p><u>Sint-Donatuslaan: trekker RLBK-Groene Noordrandteam:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Verkennd terreinbezoek & afstemming partners (Gemeente, Provincie Vlaams-Brabant, VLM, Aquafin): 10/11/2022.</u> • <u>Opmaak inrichtingsvoorstel: najaar 2022</u>
<p>Op de planning</p>	<p><u>Uitvoeringstermijn</u> 3 jaar: 2022-2023-2024</p> <p><u>Beiaardpleintje</u>: worden opgenomen in overkoepelende werken ‘Beiaardstraat’ en zijn dus afhankelijk van deze vorderingen.</p> <p><u>Sint-Donatuslaan: trekker RLBK-Groene Noordrandteam</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Aanbestedingsprocedure: 2023 • Uitvoering: 2023-2024 • <u>Feestelijk inwandelen</u>: voorjaar/zomer 2024
<p>Financieel</p>	<p><u>Personeelskost & werkingskost</u> via Strategisch Project én via ANB (Natuur-in-je-Buurt)</p> <p><u>Uitvoeringskost</u>: Agentschap Natuur en Bos (Natuur-in-je-Buurt) met cofinanciering Gemeente Grimbergen</p>

ACTIE: Herinrichting 'Parkje Pastorietuin', Meise

Initiatief	Regionaal Landschap Brabantse Kouters vzw
Rol SP-Projectteam	Procesbegeleider – Ondersteuner
Omschrijving	<p>Achter de voormalige pastorie van Meise liggen nog de sporen van de 18de-eeuwse, regelmatige lusttuin met vijver en paviljoen. De lusttuin rond de vijver evolueerde tot een klein parkje, in het voorjaar met een tapijt van Daslook, aansluitend op de grote Plantentuin. Met enkele markante bomen: twee linden, een hemelboom, treurwilg en magnolia. Vandaag oogt het parkje desolaat en verwaarloosd, met een dichtgeslibde 'dode' vijver vol afgevallen takken. Overwoekerde en kapotte paden nodigen niet uit om hier even te verpozen, dit terwijl het park als groene vinger toch mooi aansluit op de kern van Meise. Samen met de gemeente Meise willen we dit parkje doen herleven – zowel naar flora en fauna als naar beleving/ontsluiting. Gerichte maatregelen als slibruiming, aanleg natuurvriendelijke oevers, bomenbeheer, bijkomende aanplantingen, aanleg van een bloemenweide en heraanleg paden, herstel en nieuwe functie paviljoentje... maken van dit park terug een biodiverse, kwalitatieve en aangename groene long in het centrum van Meise. Herstel van de vijver en de algemene waterhuishouding zorgt ook voor verhoogde buffercapaciteit.</p> <p>De facelift van het parkje past naadloos in de visie voor sterkere groen-blauwe netwerken in de 'Groene Noordrand'</p>
Strategische doelstellingen	Groen-blauw-recreatief netwerk, leefbare dorpskern
Uitgevoerd	<p>Verkennd overleg met Gemeente op 09/07, 27/09, 27/11, 04/12/2019 en 16/06/2020:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Realisatie 'Groene Noordrand'-visie: versterken groen-blauw netwerk tot in dorpskern. - Link met Beschermde Landschappen 'Gehucht Amelgem & omgeving' en 'Plantentuin Meise' (zie verder) - Opwaardering groene vertoefplek in de dorpskern <p>Projectaanvraag 'Duurzaam Biodiversiteitsproject' – Provincie Vlaams-Brabant: vijverherstel- & verfraaiing, bomenonderhoud, exotenbeheer, extra groen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Projectvoorstel opgemaakt en aangemeld in eerste ronde door RLBK vzw <u>23/12/2019</u>, met goedkeuring <u>13/02/2020</u>. Definitief voorstel opgemaakt en ingediend door RLBK vzw op <u>15/04/2020</u> met goedkeuring op <u>25/06/2020</u>

- **Vorbereiding:**
  - o Een verkennde slibanalyse werd uitgevoerd op 28/04/2020: er werd geen vervuiling vastgesteld en het slib kan vrij worden hergebruikt. Een technisch verslag werd opgemaakt en een conformverklaring aangevraagd bij de Grondbank (geldig tot 27/04/2022).
  - o Aanbestedingsdossier 'Slibruiming' uitgestuurd zomer 2021.
  - o Aanbestedingsdossier en gunning 'Uitvoering Vitaliteitsonderzoek bomen': 11/12/2020 met uitvoering VTA zomer 2021.
  - o Aanvraag omgevingsvergunning 'vellen bomen': 08/10/2021
  - o Uitsturen bestek en gunning 'slibruiming': najaar 2021
  - o Opmetingen projectsite door Landmeter: 18/01/2021 (grenzen, vijvercontouren, padenstructuur, bomenbestand, terreinprofielen, ...).
- **Uitvoering: zomer - najaar 2022**
  - o **Bomenbeheer: vellen, snoeien, ...**
  - o **Exotenbeheer: verwijderen sneeuwbes, paplaurier, zaailingen hemelboom, ...**
  - o **Vijverherstel: zomer 2022:**
    - **Slibruiming**
    - **Heraanleg oevers (deels natuurvriendelijk, deels nieuwe beschoeiing)**
    - **Herstel monnik**

Projectaanvraag '360°-Erfgoed' – Provincie Vlaams-Brabant:

- Voorafgaande inspectie door Monumentenwacht Vlaams-Brabant: voorjaar 2020.
- Projectvoorstel 'Parkpaviljoentje' opgemaakt en ingediend RLBK vzw 12/05/2020 en goedgekeurd op 07/2020
- **Vorbereiding:**
  - o overleg met gemeente 27/08/2020
  - o Uitsturen bestek en gunning: voorjaar 2021.
- **Uitvoering: voorjaar - zomer 2022**
  - o **Herstel Parkpaviljoen**

Aanvraag 'Erfgoedsubsidies' - Provincie Vlaams-Brabant

- Voorafgaande inspectie door Monumentenwacht Vlaams-Brabant: voorjaar 2020.

	<ul style="list-style-type: none"> - Projectvoorstel 'Herstel paden en tuinmuur (gefaseerd)' opgemaakt en ingediend RLBK vzw <u>13/07/2021 en goedgekeurd 28/10/2021</u> door de Provincie Vlaams-Brabant. - <u>Uitvoering: zomer – najaar 2022</u> <ul style="list-style-type: none"> o <u>Herstel fase 1 van ommuring Pastoretuin</u> • <u>Herstel van alle paden</u> • <u>Heraanplantingen e.a. natuurinrichting (inheems bosplantgoed, hoogstambomen, bloemenweide): voorjaar 2023</u> •
Op de planning	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Plaatsen infrastructuur</u> (banken, vuilbakken, insectenhotel): voorjaar 2023 • <u>Feestelijke heropening</u> Pastoriepark Meise: erfgoeddag voorjaar 2023
Financieel	<p><u>Personeelskost (deels) & werkingskost</u> via RLBK (provinciale basissubsidies erfgoed)</p> <p><u>Personeelskost (deels) en uitvoeringskost</u>: Provincie Vlaams-Brabant (Duurzame Biodiversiteitsprojecten, 360°-Erfgoedprojecten) & Gemeente Meise.</p>

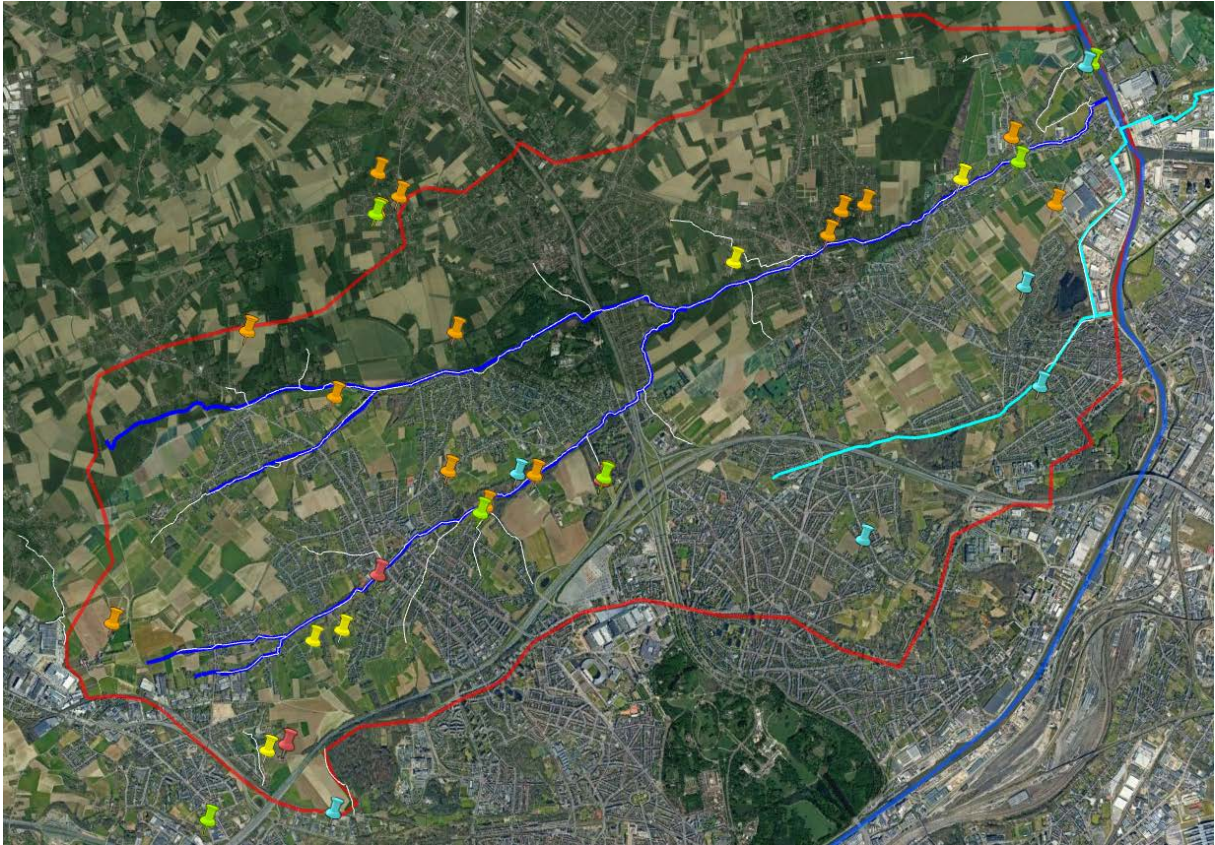

ACTIE: Natuurinrichtingsprojecten via aanleg en herstel kleine landschapselementen (KLE's)

Initiatief	Regionaal Landschap Brabantse Kouters vzw
Rol SP-Projectteam	Procesbegeleider – Ondersteuner
Omschrijving	Met deze KLE-projecten wordt de particuliere eigendom ingeschakeld in het grotere landschapsherstel. Het betreft een herinrichting van private terreinen door behoud, herstel, uitbreiding of nieuw aanleggen van landschappelijke en cultuurhistorisch waardevolle landschapselementen met een hoge ecologische waarde zoals hagen, houtkanten, bomen, boomgaarden en poelen.
Strategische doelstellingen	Groen-blauw netwerk, leefbare dorpskern
Uitgevoerd	<p>In de eerste SPGN-projectperiode (2016-2019) werden 15 -hoofdzakelijk particuliere- KLE-projecten (oranje onderstaand overzicht) gerealiseerd.</p> <p><u>Tijdens deze nieuwe projectperiode werden:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>6 projecten</u> (groen op onderstaand overzicht) <u>uitgevoerd tijdens het plantseizoen 2019-2020</u>, (groen op onderstaand overzicht) verspreid over Asse(1), Wommel (2), Meise (1) en Grimbergen (2). • <u>6 projecten voorbereid en uitgevoerd in plantseizoen 2020-2021</u> (geel op onderstaand overzicht), verspreid over Asse (2), Wommel (2) en Grimbergen (2). • <u>3 projecten voorbereid en uitgevoerd in plantseizoen 2021-2022:</u> (rood op onderstaand overzicht), verspreid over Asse (1), Wommel (1), Grimbergen (1) • <u>6 Projecten in voorbereiding voor plantseizoen 2022-2023.</u> kennismakingsoverleg, terreinbezoek, herinrichtingsvoorstel (lichtblauw op onderstaand overzicht) of in uitvoering, verspreid over Asse (1), Wommel (1), Grimbergen (2), Vilvoorde (2)
Op de planning	<p>Al eventuele <u>uitvoering</u> plantseizoen 2022-2023 bij goedkeuring reeds uitgewerkte herinrichtingsvoorstellen.</p> <p><u>Voorbereiding</u> (terreinbezoek & herinrichtingsvoorstel) <u>nieuwe KLE-projecten</u> met het oog op het plantseizoen 2023-2024.</p>
Financieel	<p><u>Personeelskost & werkingskost</u> via RLBK (basissubsidies provincie leefmilieu)</p> <p><u>Uitvoeringskost:</u> RLBK-projectmiddelen Provincie Vlaams-Brabant via Dienst Leefmilieu en/of Dienst Erfgoed; projectsubsidies provincie Vlaams-Brabant; Onderhoudspremies Agentschap Onroerend Erfgoed, ...</p>

ACTIE: Bos(uitbreidings)plan	
Initiatief	Projectteam
Rol SP-Projectteam	Helikopter - Procesbegeleider - Ondersteuner - Bruggebouwer
Omschrijving	<p>In het voorjaar 2020 stelde minister Demir haar ambitieuze <u>'Bosuitbreidingsplan 2030'</u> voor: 4.000 ha tegen 2024, 10.000 ha tegen 2030. Meer bos staat gelijk aan meer biodiversiteit, een gezondere leefomgeving, klimaatadaptatie & klimaatmitigatie en toegankelijk en nabij groen voor ontspanning en rust. Het Groene Noordrandteam wil deze bosambitie <u>op terrein helpen waarmaken</u>. Daarnaast wordt de <u>boscompensatie</u> voor de 'Werken aan de Ring' eveneens gezocht in de regio.</p> <p>Het Groene Noordrandteam wil daarnaast – met het beoogde groene netwerk in de 'Groene Noordrand' als leidraad - voor <u>afstemming</u> zorgen tussen alle bosinitiatieven, betrokken stakeholders (ANB, VLM, De Werkvennootschap, Departement Omgeving, Provincie – Bosgroep Vlaams-Brabant, gemeenten, ...) en andere lopende open ruimteuitdagingen.</p>
Strategische doelstellingen	Groen netwerk
Uitgevoerd	<p>Afstemming & overleg:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Met Steunpunt Bos Provincie Vlaams-Brabant: 14/05/2020. - Met Steunpunt Bos, Gemeente Grimbergen: 20/05/2020. - I.k.v 'Groen-blauw netwerk'-GGP R0-Noord: 28/05/2020. - Workshop 'Bosuitbreiding Groene Gordels' (input bij interne ANB-oefening): 10/09/2020. - Topic op Projectbureau (SPGN, ANB, VLM, RLBK): 2^e (10/11/2020) en 3^e (02/12/2020) - Kennisdeling met andere strategische projecten in Vlaanderen: 'Meer bos in Vlaanderen', 13/11/2020 - <u>i.k.v. LIP Groene Noordrand (in opmaak): zie verder</u> - <u>i.k.v. 'Meer bos in Vlaanderen!' – overleg ANB & Bosgroep Vlaams-Brabant voor gemeenten Vilvoorde, Zaventem, Zemst: 20/01/2023</u> - <u>Vorbereidende input bij 'Workshop Bosuitbreiding – Strategische Projecten' (Dep. Omgeving): 06/02/2023</u> - <u>Vorbereidende input bij 'Ontwerpend Onderzoek Bosuitbreiding Grimbergen-Vilvoorde-Steenokkerzeel-Kampenhout' (Dep. Omgeving): 23/02/2023</u> <p>Leidende concepten hierbij:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bebossen op de 'juiste' plaats (locatie, context, ...) • Het versterken van de aanwezige groenkernen, mét bosuitbreiding aansluitend op de bestaande boskernen.

	<ul style="list-style-type: none"> • Versterken en/of creëren van robuuste groenverbindingen (van ecologische bermen, over netwerk van kleine landschapselementen tot extra bos) tussen groenkernen zowel in de valleien en op de heuvelkammen, als tussen deze assen in. • GRUP 'VSGB' & GRUP 'R0-noord' (in opmaak) leidend. • 'Bos' staat bij elke projectrealisatie op de agenda waar mogelijk/relevant. • Juiste inzet van financiële middelen én personeelsinzet: inzetten op kanaal 'Boscompensatie R0 in de regio' (= in de feite ook bosuitbreiding in oppervlakte, omwille van compensatiefactor), terwijl kanaal 'Bosuitbreiding' prioritair elders in Vlaanderen. <p><u>Grootse uitdaging:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Grondbeschikbaarheid • Afstemming 'Bosuitbreiding' versus 'Boscompensatie' -> incl. informeren, afstemming & overleg tussen partners / collega's (soms zelf binnen zelfde administratie) -> lokale 'boscoördinator' (wat we alvast willen invullen met ons Strategisch Projectteam) <p><u>Bosteller 'Groene Noorderand' (sinds 1 oktober 2019):</u></p> <p><u>Beoogd</u> in diverse plannen in Groene Noorderand: 52 ha</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Nog nader te bepalen of dit wordt gerealiseerd door 'Boscompensatie' en/of 'Bosuitbreiding'</i> • 'Van Reek tot Motte & verder': 2,5 ha (RLBK vzw: nog in ontwerp, gronden aangekocht) -> via 'Groene Randprojecten' (ANB, i.s.m. Gemeente Wemmel) • 'LIP Groene Noorderand': 30 ha (VLM: nog in ontwerp, sommige gronden aangekocht) -> vermoedelijk via 'Boscompensatie WADR' (Gemeenten Asse & Wemmel) • 'Uitbreiding Geboortebos Grimbergen': 1 ha (Gemeente: grond aangekocht, nog in ontwerp) • 'Robuuste Groenverbinding Indringingsweg': 3,5 ha (ANB: in ontwerp, sommige gronden al in eigendom, ism Stad Vilvoorde) • 'Uitbreiding Lintbos, Grimbergen': 15 ha (ANB: in ontwerp, nog geen gronden) • ... <p><u>Uitgevoerd</u> op terrein in Groene Noorderand: 11,29 ha</p> <ul style="list-style-type: none"> • 'Verdere bosuitbreiding Tangebeebos & Klein Hoogveld': 8,9 ha & 1,96 ha (ANB: in ontwerp, sommige gronden al in eigendom, i.s.m. Stad Vilvoorde) • 'Boscompensatie Obberg, Wemmel' – particulier': 0,43 ha <p>UPDATEN bosteller + overlegmomenten/vragen + extra taakstelling</p>
Op de planning	<u>Uitvoering bebossingsprojecten:</u> 'Bos' staat bij elke projectrealisatie op de agenda waar mogelijk/relevant.

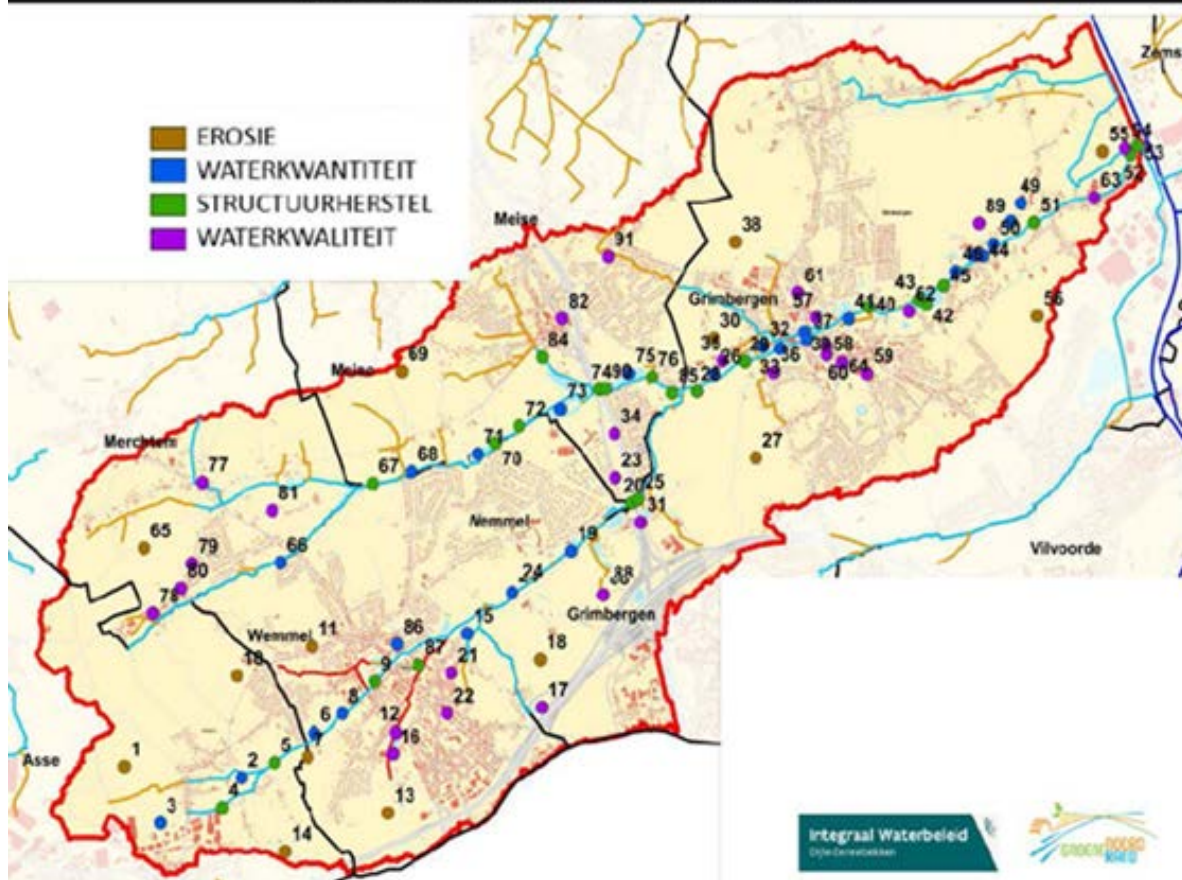
	<p><u>Verdere afstemming</u> bebostingstrajecten als <u>boscompensatie</u> infrastructuurwerken (Ring 0, Fietssnelwegen, Brabantnet) en ambities <u>bosuitbreiding</u> Vlaanderen, Provincie & gemeenten i.k.v. 'Bosuitbreidingsplan 2030) en alle betrokken actoren.</p> <p><u>Tijdelijke taakstelling 'Boscompensatie'</u> - Regionaal Landschap Brabantse Kouters in opdracht van De Werkvennootschap en in overleg met VLM:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Update bestaande 'bospotentiekaarten' met bundeling van relevante voorgaande oefeningen <ul style="list-style-type: none"> ○ 'Bospotentieoefening' (2017, RLBK in opdracht van ANB-Provincie Vl.-Brabant). ○ 'Brutozoekzonegroenblauw' (2021, De Werkvennootschap). ○ 'Ecologische Connectiviteitskaart' (2021, De Werkvennootschap). • Afstemming Vlaamse 'bebossingsactoren': VLM – ANB – Dep. Omgeving – DWV': <ul style="list-style-type: none"> ○ Bebosting in de regio: context, visie, kansen ○ Boscompensatie én/of Bosuitbreiding – 'Meer Bos in Vlaanderen': werkafspraken ○ Input & afstemming met VLM-Grondenbank 'Bos- & natuurcompensatie Werken aan de Ring'. • Verkenning terreinkansen <ul style="list-style-type: none"> ○ lokale besturen ○ private eigenaars ○ koppelkansen met (geplande) lokale projecten
Financieel	<p><u>Ondersteuning:</u> Personeels- & werkingskost via Strategisch Project</p> <p><u>Uitvoering:</u> via diverse kanalen (verder te onderzoeken)</p>

BLAUW NETWERK - Creëren van een blauw netwerk. Integraal waterbeheer: waterbeheersing (te veel, te weinig), waterkwaliteit en 'natte' natuur (biodiversiteit).

ACTIE: Integraal Waterproject Maalbeek	
Initiatief	Bekkensecretariaat Dijle-Zennebekken & Provincie Vlaams-Brabant (waterloopbeheerder)
Rol SP-Projectteam	Helikopter – Bruggenbouwer - Procesbegeleider - Ondersteuner
Omschrijving	<p><u>Een 'integraal waterproject' is:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Overleg & samenwerking tussen alle (water)actoren • Integrale aanpak: alle aspecten en functies van 'water' worden meegenomen (kwaliteit, kwantiteit, biodiversiteit, structuur, beheer, ...) • Gebiedsgerichte aanpak: een geheel stroomgebied van een waterloop, incl. alle zijwaterlopen. • Opmaak van een actieplan, participatief opgesteld en gedragen door alle actoren. • Uitvoering actieplan door alle actoren (via hun processen en projecten). <p>De <u>Maalbeek</u> vormt de ruggengraat van het SP-projectgebied. Haar bronnen liggen via de Grote & Kleine Landbeek in Relegem (Asse). Vanaf de grens met Wemmel vormen ze samen de Maalbeek. De Amelvonnebeek (bronnen in Merchtem, verder lopend over Meise) is haar belangrijkste zijloop. Beide komen op de grens tussen Meise en Grimbergen samen om dan door Grimbergen te stromen naar de monding in het Zeekanaal Brussel-Schelde. Beide waterlopen vallen onder de bestuursverantwoordelijkheid van de Provincie Vlaams-Brabant. Alle zijlopen – op de Molenbeek/Ronkel, Moorbeek, Reek en Leestbeek na, werden door de respectievelijke gemeenten in beheer overgeheveld naar diezelfde Provincie (o.a. Bruinborrebeek, Kelkebeek). Die andere vier zijlopen vallen onder de verantwoordelijkheid van de gemeente Wemmel.</p>
Strategische doelstellingen	Integraal Waterbeheer
Uitgevoerd	<p>Tijdens de 1ste projectperiode werd het 'Integraal (water)Project Maalbeek' opgestart (goedkeuring Algemene Bekkenvergadering 12/05/2017). In een 1ste Fase werden alle reeds gekende data (kwaliteit & kwantiteit) en knelpunten in kaart gebracht en een eerste keer afgetoetst en besproken met de waterpartners in de Groene Noordrand (08/06 & 22/10/2018 en 06/02/2019).</p> <p>In het <u>begin van deze 2de projectperiode</u> werd verder gewerkt aan een(ontwerp)-actielijst 'Integraal Waterbeheer Maalbeek':</p> <ul style="list-style-type: none"> - Online vraag tot feedback 06/05/2020.

	<p>- Op de werktafel van <u>17/12/2020</u> werd de ‘Actielijst Integraal Waterbeheer Maalbeek’ nogmaals overlopen, aangevuld en afgeklopt als <u>officiële start van het dynamisch integraal actieprogramma</u>, waarvan minimaal jaarlijks een update zal worden gemaakt met alle waterpartners.</p> <p><u>Thematische IPM-werktafel ‘Droogte’ op 30/04/2021</u> als input bij voorbereiding dossier ‘Water+Land+Schap’. Een inzoomen op droogte in de vallei (open ruimte én stedelijk weefsel) en droogte op de kouters.</p> <p>Vorbereiden & indienen dossier ‘<u>Klimaatrobuuste Groene Noordrand</u>’ als ‘<u>Water+Land+Schap</u>’ (zie aparte fiche verder): voorjaar & zomer 2021 (ingediend 31/07/2021), gehonoreerd 05/01/2022 en <u>opstartvergadering (31/01/2022)</u> i.f.v. <u>opmaak Gebiedsprogramma en indienen 30/09/2022.</u></p> <p><u>Opvolgen van & input leveren</u> bij opmaak gemeentelijke ‘<u>Hemelwater- & droogteplannen</u>’: Meise (stakeholderoverleg inventarisatie: 17/09/ & 19/11/2021), <u>Wommel (kerngroep: 23/05/2022.; overleg visievorming: 29/06 en 28/09/2022)</u> en <u>Vilvoorde (stakeholderoverleg: 15/09/2022).</u></p> <p><u>Opstartoverleg studieopdracht ‘gescheiden riolering Smiskensveld-Kanariestraat-Pastoriestraat-Oude Jetseweg’, Asse – bovenloop Maalbeek: 27/01/2023</u></p>
Op de planning	<p><u>Waarmaken IPM via diverse projectoproepen onderzoeken:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Natte Natuur: (zie aparte fiche) • Water+Land+Schap 2.0 (zie apart fiche) • Andere oproepen i.k.v. Blue Deal... <p><u>Uitvoering eerste terreinacties uit actieprogramma.</u></p> <p><u>Opvolgen van & input leveren</u> bij opmaak gemeentelijke ‘<u>Hemelwater- & droogteplannen</u>’: Meise, Wommel & Vilvoorde (reeds opgestart) & Asse & Grimbergen (gepland 2023)</p> <p>Minimaal <u>jaarlijks een update van de IPM-actielijst</u> met alle waterpartners.</p>
Financieel	<p><u>Ondersteuning:</u> Personeels- & werkingskost via Strategisch Project</p> <p><u>Uitvoering:</u> via diverse kanalen (verder te onderzoeken)</p>

ACTIE: “Natte Natuur”-projecten in kader van gebiedsontwikkeling (Blue Deal)

Initiatief	Regionaal Landschap Brabantse Kouters vzw, Vlaamse Landmaatschappij, Gemeenten Grimbergen en Wemmel
Rol SP-Projectteam	Initiator - Procesbegeleider – Ondersteuner
Omschrijving	Het Departement Omgeving zet haar schouders mee onder de verhoogde inspanningen van de Vlaamse Regering in de strijd tegen droogte en waterschaarste zoals die zijn samengevat in de Blue Deal. Het succes van de Blue Deal zal mee gemaakt worden door een solide governance en door een goede afstemming en integratie ervan met andere omgevingsvraagstukken. Om de Blue Deal op het terrein te realiseren, kunnen de lopende gebiedsontwikkelingsprocessen als katalysator of versneller optreden. Ze bieden als vertrekpunt structurele samenwerkingsverbanden, gedeelde visievorming en inzichten, afstemming tussen open ruimte actoren, continue en samenhangende projectontwikkeling in gebiedsprogramma’s, enz. Als gebiedscoalitie neemt Groene Noordrand hierbij graag de handschoen op.

	Met deze subsidiemogelijkheid - maximaal 250.000 euro - wil het Departement Omgeving in opdracht van Vlaams minister van Omgeving Zuhair Demir specifiek bijdragen vanuit haar lopende processen aan een snelle, kwaliteitsvolle opstart van het Project Natte Natuur uit de Blue Deal en de lopende gebiedswerking valoriseren.
Strategische doelstellingen	Blauw-groen-recreatief netwerk, klimaat, leefbare dorpskern
Uitgevoerd	<p>In het <u>najaar 2020</u> lanceerde Departement Omgeving <u>haar projectoproep 'Natte Natuur'</u>. Het Groene Noordrand-team bereidde 3 dossiers voor die respectievelijk door de Gemeente Grimbergen (2) en Gemeente Wemmel (1) werden <u>ingediend op 20/11/2020</u>. Deze 3 dossiers werden allen (deels) <u>goedgekeurd bij Ministerieel Besluit 21/12/2020</u>. Drie projectsites die als schakels passen binnen het beoogde kwalitatieve blauw-groene netwerk in de Groene Noordrand.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>(1) Opwaardering Tangebeekvallei, Borgt, Grimbergen.</u> Met de realisatie van voorliggend project wordt het 'Buurtpark Borgt' (Grimbergen) kwalitatief, klimaatbestendig en ecologisch versterkt, wordt de Tangebeekvallei er opgewaardeerd én worden de bestaande groenkernen 'Tangebeekbos' en 'Domein Ter Tommen' echt geschakeld als deel van het beoogde robuuste groen-blauwe & recreatieve netwerk in de Groene Noordrand. <p>Met het vernatuurlijken van de parkvijvers en de aanleg van wadi's wordt plek gegeven aan natte natuurontwikkeling. Een meer gedifferentieerd beheer in functie van (natte) natuur, extensief waar mogelijk intensief waar nodig, zal dit versterken. De aanleg van wadi's, het plaatselijk ontharden en het kiezen voor een gedifferentieerde padenstructuur zal de opvang, vasthouden en langzaam infiltreren van hemelwater bevorderen. De Tangebeekvallei wordt er terug zichtbaar, beleefbaar, opgewaardeerd en in haar ecologisch functioneren hersteld. Een bewust inbrengen van natuurlijke speelelementen, rust- en vertoeftplekken zal zorgen voor een aangename verblijf- en beleefplek.</p>

- (2) Bijkomend ontharden van de gemeentelijke recreatiezone ten voordele van de inrichting van parkgebied met buffergracht, Maalbeekvallei, Grimbergen.

Voorgestelde maatregelen voor ontharding dragen bij tot de versterking van de reeds voorziene aanleg van een natuurlijk park ten zuiden van het vliegveld, voortvloeiende uit het beheersplan Onroerend Erfgoed en gerealiseerd binnen het LIP Oostelijke Maalbeekvallei.

Het betreft ontharding van terreinen van de hondenscholen (clublokalen, bergingen, parking,...) die nu geen 'groene' functie hebben, inclusief de aanleg van een buffergracht in functie van natte natuur, waardoor infiltratie bevorderd wordt en waterconservering gestimuleerd wordt. De meer zuidelijke gelegen Oyenbrugstraat in de Maalbeekvallei heeft immers te lijden onder de (slechte) afwatering van hemelwater dat afstroomt van de grote verharde oppervlaktes van het vliegveld (landingsbanen, loodsen en hun functionele verhardingen. Deze zorgen voor een hogere 'run-off' dat op onvoldoende en gebrekkige wijze naar de Maalbeek wordt afgevoerd. Vooral bij hevige regen raken delen van de Oyenbrugstraat overstroomd.

- (3) Opwaardering Molenbeekvallei, Wemmel.

Met de realisatie van voorliggend project wordt de Molenbeek - zijbeekje van de Maalbeek - kwalitatief, klimaatbestendig en ecologisch versterkt, ze zal ook zorgen voor een betere waterhuishouding en op deze wijze bijdragen tot de ambitieuze 'Bleu Deal'.

Concreet wordt er via dit project - door de bouw van een wadi en ruime en brede grachtstructuur - meer ruimte gegeven aan regenwater, krijgt het regenwater meer tijd om te infiltreren en kan de grondwatertafel worden aangevuld. Ook zal de natuur hierdoor minder snel uitdrogen. Met het vernatuurlijken van de Molenbeek en de aanleg van wadi's wordt ruimte gemaakt voor natte natuurontwikkeling. Een meer gedifferentieerd beheer in functie van (natte) natuur, extensief waar mogelijk intensief waar nodig, zal dit versterken. Bijkomend en zeer belangrijk voordeel van deze buffering is dat naast het herstel van de natuurwaarde ook gezorgd wordt voor extra waterbuffering en op deze wijze het project zal

	<p>bijdragen tot de vermindering van de wateroverlast in Wemmel maar ook in Grimbergen, stroomafwaarts in de Maalbeekvallei.</p> <p>Het Groene Noorderand-team is samen met RLBK de trekker van het <u>1ste 'Natte Natuur'-project 'Opwaardering Tangebeekvallei, Borgt'</u>.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Tijdens het <u>voorjaar 2021</u> vroeg het Groene Noorderand team bij de Provincie Vlaams-Brabant (waterloopbeheerder Tangebeek), Aquafin (Tangebeekcollector) en Gemeente Grimbergen (riolering, parkvijvers, parkaanleg) alle bestaande info op betreffende de site. ○ Omwille van de <u>complexiteit van en onduidelijkheid op de site</u> werd een landmeter gevraagd om het terrein in te meten en dit samen met alle bestaande technische plannen collector, oorspronkelijke en ingebuisde Tangebeek samen te brengen in <u>1 overzichtsplan 'bestaande toestand'</u>. Dit gebeurde in de zomer (<u>terreinopmeting</u>) en najaar (<u>verwerking tot plan</u>) 2021. ○ 'Slibanalyses & opmaak technisch verslag' voor waterpartijen Buurtparkje Borgt (prijsvraag 11/01/2022, uitvoering 28/02/2022 & oplevering 16/03/2022 met conformverklaring geldig tot 16/03/2024). ○ Opdrachtcentrale 'Open Ruimte' voor ontwerp 'water' en technische uitwerking (lopend): <ul style="list-style-type: none"> ○ Voorjaar 2022: offertevraag ○ 12/09/2022: gunning opdracht door Gemeente ○ Verkennd terreinbezoek & afstemming partners (Gemeente, Provincie Vlaams-Brabant, VLM, Aquafin): 10/11/2022. ○ Uitvoering opdracht: 10/11/2022 -> 10/05/2023 <p>Het 2de project wordt getrokken door VLM en het 3de door Farys. Deze laatste 2 projecten worden wel mee opgevolgd door het Groene Noorderand-team: momenteel wordt voor het 2de project gewerkt aan een <u>herinrichtingsvoorstel, technische plannen en een aanvraagdossier omgevingsvergunning</u>, terwijl het 3de project ondertussen door de gemeente Wemmel werd <u>uitgevoerd</u> in 2022.</p>
Op de planning	Alle projecten hebben een <u>looptijd van 3 jaar (21/12/2020->21/12/2023)</u>

	<p>SP Groene Noordrand als trekker & procesbegeleiding 'Tangebeekvallei, Borgt, Grimbergen':</p> <p>2023:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gemotiveerde aanvraag verlenging uitvoeringstermijn - Verdere Waterhaalbaarheidsstudie & technisch ontwerp (extern) - Participatief proces (overheden, omwonenden, gebruikers) - Aanvraag omgevingsvergunning - Administratief: aanbesteding, gunning - Start terreinrealisatie najaar <p>2024:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Terreinrealisatie - Feestelijke heropening <p>Verder <u>opvolgen uitvoering</u> door partners project 'Recreatiegebied Maalbeekvallei, Grimbergen' (VLM) en 'Molenbeekvallei, Wemmel' (Farys).</p>
<p>Financieel</p>	<p><u>Personeelskost & werkingskost</u> via Strategisch Project</p> <p><u>Personeelskost (deels) & uitvoeringskost</u>: Departement Omgeving (Blue Deal) & Gemeente Wemmel en Rioolbeheerder Farys, Gemeente Grimbergen</p>

ACTIE: Klimaatrobuuste Groene Noordrand – Water+Land+Schap (Blue Deal)

Initiatief	Regionaal Landschap Brabantse Kouters vzw, Bekkensecretariaat Dijle-Zennebekken, Vlaamse Landmaatschappij
Rol SP-Projectteam	Initiator - Procesbegeleider – Ondersteuner
Omschrijving	<p>Water is van levensbelang. Vlaanderen is zeer kwetsbaar als het gaat over de watervoorraad die we met zijn allen delen voor drinkwater, water voor de industrie, de landbouw en de natuur. Het zich wijzigend klimaat stelt ons voor grote uitdagingen. Het doel van het Programma Water+Land+Schap (coördinatie VLM, i.k.v. Blue Deal) is om problemen met water in landelijke gebieden – zoals de Groene Noordrand - <u>in onderlinge samenhang</u> op te lossen, <u>in nauwe samenwerking met</u> de gebruikers van het gebied zoals landbouwers en bedrijven, bewoners en landschapsbeheerders.</p> <p>Vanuit de bestaande coalities i.k.v. ‘Strategisch Project Groene Noordrand’ en ‘Integraal Project Maalbeek’ -met hun visies en aanvullend op de reeds lopende actieprogramma’s en projecten- willen we binnen voorliggend programma Water-Land-Schap dieper focussen op de <u>droogte- én wateroverlastuitdagingen in de Maalbeekvallei en op haar aanliggende kouters</u>. Een zoektocht naar een klimaatrobuuster landschap. Een zoektocht naar een betere opvang van hemelwater waar het valt, het langer ophouden (bufferen) en laten infiltreren en zo op een duurzame manier beschikbaar brengen voor mens (landbouw) en natuur. Een zoektocht naar ‘en te nat en te droog’-oplossingen. Een zoektocht naar een Klimaatrobuuste Groene Noordrand.</p> <p>Dit Water+Land+Schapsprogramma schakelt zich volledig in als uitvoeringspiste bij de blauw-groene openruimtedoelstellingen van de reeds bestaande gebiedsinitiatieven ‘Integraal Project Maalbeek’ (i.k.v. het ‘Decreet Integraal Waterbeleid) en het ‘Strategisch Project Groene Noordrand’.</p>
Strategische doelstellingen	Klimaat, duurzame landbouw, blauw-groen netwerk
Uitgevoerd	<p>Voorleggen projectidee & vragen <u>toekomstig engagement via IPM-partnership</u> op IPM-overleg <u>30/04/2021</u>.</p> <p><u>Vorbereidend (bilateraal & groeps)overleg met kernactoren RLBK vzw, Bekkensecretariaat, VLM en Provincie Vlaams-Brabant (waterloopbeheerder & erosiecoördinator): 09/03, 20/04, 26/04, 29/04, 30/04, 28-30/07/2021.</u></p>

Indienen projectvoorstel 'Klimaatrobuuste Groene Noordrand': 31/07/2021.

Pitch Projectvoorstel voor WLS-jury 29/09/2021.

Honoreren 'Klimaatrobuuste Groene Noordrand' als Water+Land+Schap (05/01/2022).

Gebiedsprogramma 'Klimaatrobuuste Groene Noordrand':

- **Projectteam:** regelmatig intern overleg met Projectteam Groene Noordrand rond ons WLS-traject.
- **Algemeen WLS-traject:**
  - **Opstartvergadering** met alle 16 de WLS-coalities op 31/01/2022, waarbij 'Klimaatrobuuste Groene Noordrand' zichzelf en haar plannen mocht voorstellen.
  - **Programmabureau** met alle 16 de WLS-coalities: 31/03, 25/04, 09/06 & 29/11/2022 en 14/02/2023
  - **Toelichting Eindrapport begeleidend studieconsortium: 14/12/2022.**
  - **Startmoment 'uitvoering gebiedsprogramma's': 17/01/2023**
  - **Eindsymposium 'Water+Land+Schap 1.0': 24/01/2023**
- **Eigen WLS-traject 'Klimaatrobuuste Groene Noordrand':**
  - **Kerngroep** (2-wekelijks samenkomen van SP Groene Noordrand, RLBK, VLM, Provincie Vlaams-Brabant, Bekkensec. Dijle-Zennebekken, Dep. L&V) als klankbordgroep bij opmaak gebiedsprogramma: 09/02, 25/02, 11/03, 08/04, 21/04, 06/05, 19/05, 03/06 en 01/07/2022.
  - **Potentiële projectpartners** (van kennismaking, terreinbezoek tot projectvoorstel): 22/02, 27/04, 19/05, 01/06, 02/08, 17/08, 29/08, 30/08, 06/09, 07/09, 13/09
  - Contact met **Programmabureau: 03/05 en 15/06/2022**
  - **Indienen 1ste ontwerp Gebiedsprogramma 'Klimaatrobuuste Groene Noordrand': 31/05/2022 en**
finaal gebiedsprogramma: 30/09/2022.
  - **Pitch Gebiedsprogramma 'WLS-Klimaatrobuuste Groene Noordrand' voor Programmabureau: 06/10/2022.**
  - **Honorering Gebiedsprogramma 'WLS-Klimaatrobuuste Groene Noordrand': 09/12/2022**

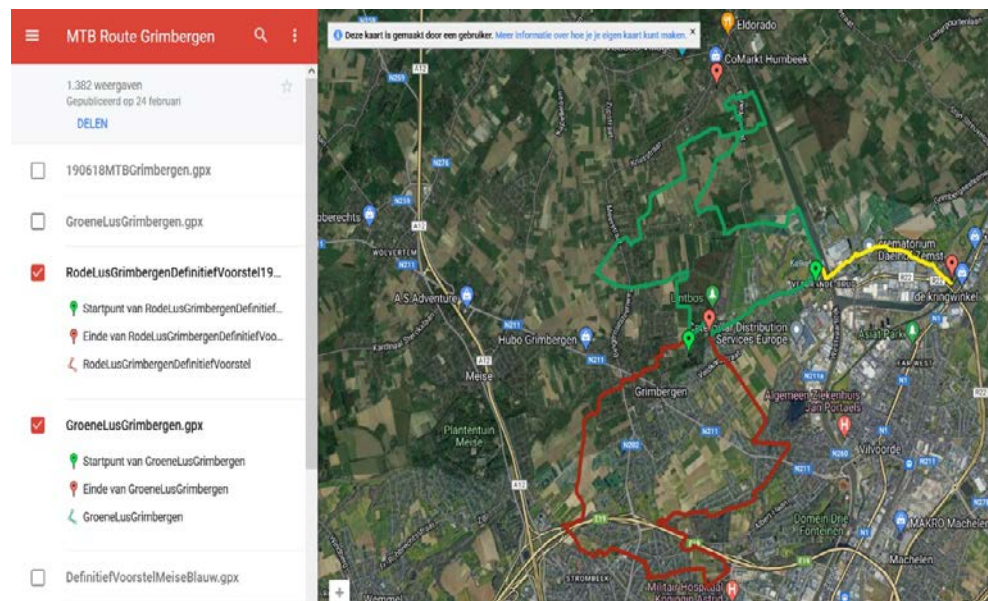
RECREATIEF NETWERK – Een beleefbare Groene Noordrand. Creëren van een oranje netwerk: kwalitatieve recreatieve en functionele verbindingen uitbouwen, van Laarbeekbos tot Lintbos, van Heizel tot Kanaal, met attractiepolen op verschillende schaalniveaus.

ACTIE: Wandel- & fietsnetwerken in de Groene Noordrand	
Initiatief	Regionaal Landschap Brabantse Kouters vzw – Toerisme Vlaams-Brabant – Agentschap voor Natuur en Bos – Vlaamse Landmaatschappij - ...
Rol SP-Projectteam	Ondersteuner – Bruggenbouwer
Omschrijving	Een kwalitatief recreatief netwerk doorheen de Groene Noordrand, met als bovenlokale kapstokken het ‘Maalbeekpad’, ‘Tangebeekpad’ en ‘van Basiliek tot Basiliek’-route, langsheen verschillende landschaps- natuur- en cultuurkamers, elk met hun recreatieve en toeristische attractiepolen.
Strategische doelstellingen	Recreatief netwerk – Groen netwerk
Uitgevoerd	<p>Tijdens de <u>1ste projectperiode</u> werd via een samenwerking tussen Toerisme Vlaams-Brabant & RLBK een wandelknooppuntennetwerk ‘Brabantse Kouters’ uitgerold over 10 gemeenten in de Brabantse Kouters (Asse, Opwijk, Merchtem, Wemmel, Meise, Londerzeel, Kapelle-op-den-Bos, Grimbergen, Vilvoorde, Zemst). Overall werd dit netwerk digitaal ontsloten (via app.), in de zoekzone van Toerisme Vlaanderen, ten westen van A12, werd ze daarnaast effectief bewegwijzerd met de intussen gekende palen/bordjes.</p> <p>Ook de ANB-wandelroute ‘van Basiliek tot Basiliek’, tussen de Basilieken van Grimbergen & Vilvoorde en langsheen verschillende groengebieden zoals Lintbos, Prinsenbos en Tangebeekbos, werd in het najaar van 2018 bewegwijzerd en feestelijk geopend.</p> <p>Deze <u>2de projectperiode</u> werd ingezet met een <u>overleg</u> door het GN-Projectteam <u>met Toerisme Vlaams-Brabant i.f.v. de vernieuwing van het ‘Fietsnetwerk Groene Gordel’ (07/01/2020)</u>. Aanpassingen en/of verbeteringen in de Groene Noordrand werden gesuggereerd en besproken. Toerisme Vlaams-Brabant plant de eigenlijke aanpassingen op terrein vanaf het najaar van 2020.</p> <p>In kader van een stageopdracht (HOGent, <u>28/09/2020 tot 29/01/2021</u>) werd ingezoomd op het verkennen van het ‘Maalbeekpad’, een recreatief wandel- en fietstraject van de bronnen in Asse tot de monding in Grimbergen. Wat is het beste traject? Wat zijn nog eventuele knelpunten? Hoe kunnen deze</p>

	<p>worden opgelost en/of hoe kan omgeving worden heringericht? Waar zijn er nog missing-links,... Binnen het lopende <u>Landinrichtingsproject 'Oostelijke Maalbeekvallei'</u> (zie verder) staat dit Maalbeekpad vanaf het centrum tot aan de monding op de uitvoeringsagenda.</p> <p>Met het ingediende <u>'Natuur-in-je-Buurt'-project 'Sint-Donatuslaan' (31/07/2021)</u>, Borgt, Grimbergen – zie aparte fiche) wordt een ontbrekende schakel van het Tangebeekpad tussen Tangebeekbos (Grimbergen-Vilvoorde) en Domein Ter Tommen (Grimbergen) beoogd.</p> <p><u>'Herstel & herinrichting kelder Domein 3 Fonteynen'</u> als attractiepool langsheen de 'Basiliek tot Basiliek'-route. Een initiatief van Regionaal Landschap Brabantse Kouters, met de financiële steun van Provincie Vlaams-Brabant (360°-Erfgoedproject), Agentschap voor Natuur en Bos en de Stad Vilvoorde: voorbereiding vanaf 2019, met <u>uitvoering werken in 2021 en een feestelijke 'heropening' op 09/06/2021</u> Hierbij werd ondergrondse kelderconstructie blootgelegd, geconsolideerd en hersteld, deels ingericht als vleermuizenoverwinteringsplaats en ontsloten (informatief, onder begeleiding opengesteld en als rust- en uitzichtpunt over de Zennevallei).</p> <p>Sport Vlaanderen wil een MTB-route uitrollen in Grimbergen. Het Groene Noordrand-team werd gevraagd naar <u>feedback, advies en input</u> bij het uittekenen van de meest geschikte trajecten (overleg: <u>25/11//2021</u> en toelichting Groene Noordrandfeedback: <u>25/01/2022</u>).</p> <p><u>Tijdens voorliggende projectperiode</u> -3de werkingsjaar, 01/02 – 28/02/2023) werden hierrond <u>geen specifieke acties</u> ondernomen. Recreatieve ontsluiting en zachte recreatie zijn wel aandachtspunten in elk projectontwerp in opmaak (zie eerder).</p>
<p>Op de planning</p>	<p><u>Bijdragen tot herziening Wandelnetwerk Brabantse Kouters door Toerisme Vlaams-Brabant i.s.m. RLBK vzw (begin 2023)</u></p> <p><u>Kansen detecteren en realiseren missing-links recreatieve netwerk via andere inrichtingsprojecten.</u></p> <p><u>Kansen detecteren tot realiseren groen netwerk langsheen recreatieve kapstok van 'Wandelnetwerk Brabantse Kouters', met hoofdtrajecten 'Maalbeekpad', 'Tangebeekpad' en 'van Basiliek tot Basiliek'-route.</u></p>

	<p><u>Kansen detecteren en realiseren</u> van aanleg of verfraaiing <u>attractiepolen</u> langsheen recreatieve netwerk.</p> <p><u>Mogelijkheden tot effectief uitpijlen</u> 'Wandelnetwerk Brabantse Kouters' in de gehele Groene Noordrand verder <u>onderzoeken</u>.</p>
Financieel	<p><u>Ondersteuning:</u> Personeelskost & werkingskost via Strategisch Project</p> <p><u>Uitvoering:</u> via diverse kanalen (verder te onderzoeken)</p>

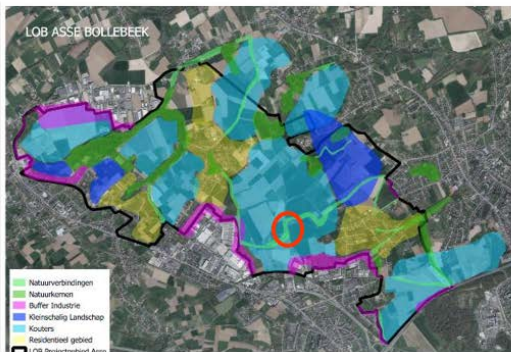
DUURZAME LANDBOUW - Duurzame verweving van landbouw met andere open ruimte-functies op de landschapsbepalende open kouters en in de valleien in het projectgebied.

ACTIE: Loket Onderhoud Buitengebied (LOB)	
Initiatief	Regionaal Landschap Brabantse Kouters vzw
Rol SP-Projectteam	Helikopter – Bruggenbouwer - Ondersteuner
Omschrijving	<p>Het onderhoud van kleine landschapselementen in het buitengebied is een grote uitdaging. Het correct uitvoeren van het beheer vraagt om een gedragen beheervisie, concrete beheerplannen en een goede afstemming om de beschikbare financiële middelen en uitvoerders efficiënt in te zetten. Om in te spelen op deze specifieke noden, heeft RLBK tijdens de voorbije 2,5 jaar samengewerkt rond de opstart van een 'Loket Onderhoud Buitengebied (LOB)' in de Brabantse Kouters.</p> <p>Een 'Loket Onderhoud Buitengebied' is een platform of samenwerkingsverband (gemeenten, landbouwers, sociale economie, natuurverenigingen en andere) dat gemeenten en andere beheerders ondersteunt bij het regulier landschapsonderhoud.</p> <p>Ook in de Groene Noordrand is dit LOB een belangrijke schakel in het kwalitatief beheren van de open ruimte, samen én in afstemming met vele partners, waaronder de lokale landbouwers.</p>
Strategische doelstellingen	Duurzame landbouw – Groen Netwerk
Uitgevoerd	<p>In de <u>1ste Projectperiode</u> werd binnen dit opstarttraject 'Loket Onderhoud Buitengebied (LOB – als PDPO-project, 2018-2020) door RLBK vzw & partners o.a. de <u>pilootzone 'Bollebeek-Kruiskouter, Asse'</u>, brongebied van de Maalbeek, onder de loep genomen: inventarisatie aanwezige KLE's, opmaak beheervisie, afstemming en eerste uitvoering op terrein. Dit pilootproject werd met een online webinar op <u>23/11/2020</u> afgerond. De webinar was immers ook bedoeld als demo i.f.v. opstart van een LOB-traject in andere gemeenten</p> <p>Het Groene Noordrand-team zet mee haar schouders onder de opstart en uitrol van het LOB in haar betrokken gemeenten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Asse: verkennend overleg & voorstel: 14/12/2020 en 27/01/2021. Goedkeuring LOB Asse 'gehele gemeente' door college op 29/03/2021. <u>Verdere uitvoering winter 2021-2022</u> (12 knotbomen + 284m houtkant beheerd. +/-10 knotbomen geplant, +/-50 stuks nieuw plantgoed geplant ter versterking bestaande elementen) 2

	<p><u>uitbreiding inventarisatie & visie 2022, uitvoering winter 2022-2023.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Meise: verkennend overleg & voorstel: 07/12/2020, 11/01 en 19/01/2021. Verdere bespreking 21/04 en 29/06/2021. Goedkeuring door Gemeente 18/10/2021 tot deelname – <u>inventarisatie i.f.v. opmaak 'Bomenbeheerplan' 2022</u> (inventarisatie 1896 bomen). • Grimbergen: verkennend overleg: 25/11/2020 . Verdere bespreking 14/07/2021. <u>Goedkeuring door Gemeente 05/12/2022 tot deelname (opstart traject vanaf begin 2023).</u>
<p>Op de planning</p>	<p>Het Groene Noordrandteam wil mee verder haar schouders zetten onder de opstart en het uitrollen van het LOB in haar betrokken gemeenten.</p>
<p>Financieel</p>	<p><u>LOB:</u> Personeelskost & werkingskost via PDPO-project (tot eind 2020) met Europese, Vlaamse en provinciale cofinanciering naast de financiële input van RLBK zelf en de drie betrokken gemeenten. Voor continuering en uitbreiding na 2020 wordt gewerkt door RLBK met geïnteresseerde gemeenten o.b.v. gemeentelijke financiering.</p> <p><u>Ondersteuning:</u> Personeelskost & werkingskost via Strategisch Project</p>

Loket Onderhoud Buitengebied (LOB) - Asse

Winterwerken LOB Asse 2022

Regionaal Landschap Brabantse Kouters

Overzicht winterwerken – luchtfoto
Labels op de kaart komen overeen met het veld '10' in de tabellen

Winterwerken LOB Asse 2022

Regionaal Landschap Brabantse Kouters

Asse Bollenbeek_15c (blauwe lijn op luchtfoto hieronder)
10_10
Adres: Oude Merchtensebaan / Isidoor Crokaertstraat
Werkschema: LOB knotsbomenrij, REGULIER, cyclus 7, 1st/5m, # - 2022
Opmerking: Knotsbomenrij is beschadigd. Spillen steken waar voldoende plaats is tussen perceel en weg. (spil 2,5 meter en 60 cm in de grond; reepjes bast verwijderen voor wortelvorming)
Lengte: 76m
Uitvoerder: INL / Boerennatuur
Eigenaar: gemeente, Nog geen contact gehad met aanpalende landbouwer. Joost-Pim heb jij toevallig contactgegevens?
Contactgegevens:

ACTIE: Van voedsellandschap tot voedselhub ...

Initiatief	Groene Noordrandteam
Rol SP-Projectteam	Helikopter – Bruggenbouwer - Procesbegeleider - Ondersteuner
Omschrijving	<p>Binnen het thema 'korte keten landbouw' lopen er ook in de Noordrand reeds enkele initiatieven met gelijkaardige doelstellingen (korte keten, Brussel als afzetmarkt, vraag & aanbod samenbrengen, andere bedrijfsvoering, loketondersteuning, ...) zoals <u>BoerenBrusselPaysans & GoodFoodStrategy (Brussel)</u>, <u>Brussel Lust & HupHubBrussel (Steunpunt Korte Keten)</u> of <u>thema 'Korte Keten' binnen VLM-project 'Vlaamse Rand' en strategie 'Voedsel+land+schap' (VLM, ikv 'Platform open Ruimte')</u>.</p> <p>Het Groene Noordrandteam gaat met allen in overleg om te bekijken hoe deze initiatieven op elkaar kunnen worden afgestemd en hoe kansen in de Groene Noordrand kunnen worden waargemaakt.</p>
Strategische doelstellingen	Duurzame landbouw – Groen Netwerk
Uitgevoerd	<p>De samenwerking, afstemming en kruisbestuiving opgestart in de 1ste Projectperiode (2016-2019) wordt verdergezet:</p> <p>'Brussel Lust' – 'HupHubBrussel': <u>'Brussel Lust'</u> (07/2017 – 06/2020) is een ambitieus Europees plattelandsproject met ook de financiële steun van Vlaanderen en de provincie Vlaams-Brabant waarin het Steunpunt Korte Keten samen met Innovatiesteunpunt en Bioforum de handen in elkaar slaat om de vermarktingskansen van land- en tuinbouwproducten uit de Groene Rand in het Brussel Gewest te vergroten. Op 17/02/2020 vond een laatste Stuurgroep 'Brussel Lust' plaats. Het Groene Noordrandteam was hierbij aanwezig. Het voorziene slotevent op 05/06/2020 kon wegens de COVID-pandemie niet doorgaan en werd vervangen door een 'terugblik'-filmpje.</p> <p>Het 'Brussel Lust'-project kreeg een opvolger met het <u>'HupHubBrussel'</u>-project. Dit project beoogt de realisatie van minstens 3 voedselhubs rond Brussel die gerund worden door een juridisch samenwerkingsverband van hoeve - en streekproducenten. Door de samenwerking zal het mogelijk zijn een assortiment aan producten te leveren</p>

in de eigen regio maar zal het vooral de bedoeling zijn om de producten in Brussel te gaan leveren (op maat van de vraag van de Brusselse B2B afnemer). Leveringen zullen gebeuren op een duurzame manier maar met een duidelijke klemtoon om rendabiliteit van de ganse activiteit. Dit werd opgestart op 01/07/2020 en begin september met een eerste Stuurgroep, 04/09/2020. Een tweede Stuurgroep vond plaats op 18/03/2021. Ook deze werden opgevolgd door het Groene Noordrandteam. Naar aanleiding van de aankoop door de Provincie Vlaams-Brabant (voorjaar 2020) van de voormalige Bomaco-site te Asse, - gelegen tegen een kouter én tegen Brussel én goed ontsloten - werd door het Groene Noordrandteam gesuggereerd om hier met alle betrokkenen het potentieel als voedselhub samen te onderzoeken (08/07, 17/09, 29/10, 23/11 en 21/12/2020 en 15/01/2021). Helaas moeten we vandaag vaststellen dat deze piste niet wordt weerhouden. Het SP-team kijkt uit naar andere mogelijkheden binnen de Groene Noordrand (o.a. Ronkelhof, Wemmel wordt onderzocht, zie verder).

'Good Food Strategy' (Brussels Hoofdstedelijk Gewest)

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wil naar een duurzaam voedingssysteem, waarbij voeding centraal wordt gesteld in de stadsdynamiek door voeding in al haar dimensies te benaderen: economisch, sociaal en vanuit milieuoogpunt. Om die doelstellingen te behalen, wil dit beleid de vele bestaande en toekomstige initiatieven op het terrein aanmoedigen en verenigen, van boer tot bord. De Brusselse Good Food-strategy heeft een tweeledige ambitie:

- "beter produceren", dat wil zeggen lokaal gezonde voeding kweken en verwerken met respect voor het milieu;
- "goed eten", dat wil zeggen smakelijke, evenwichtige voeding binnen ieders bereik brengen, waarbij zoveel mogelijk lokale producten worden gebruikt.

Ondertussen werd gewerkt aan een Good Food Strategy 2.0. Het monitoren, evalueren en adviseren van deze Good Food Strategy gebeurt door een participatieraad, gevoed door input uit diverse werkgroepen. Eén van die werkgroepen 'Onderzoek naar de mogelijkheden van logistieke knooppunten om het aanbod vanuit de periferie en het Brusselse Gewest te verbinden' wordt door het Groene Noordrandteam mee opgevolgd (21/02 en 24/08/2020).

Tijdens voorliggende projectperiode ging hierrond geen nieuwe werkgroep door. Deze **Good Food Strategy 2.0 werd op 02/06/2022 goedgekeurd** (voor periode 2022-2030).

'Go4Food Strategie' (Vlaanderen)

Recent (**najaar 2022**) werd de **Vlaamse voedselstrategie 'Go4Food'** gelanceerd. Ook binnen het **intergewestelijke T.OP Noordrand** wordt vandaag eveneens een verkennende werf rond lokale voedselstrategie opgezet. et meenemen van dit thema als extra focus in onze nieuwe strategische projectaanvraag wordt door het Groene Noordrand-team dan ook voorgesteld. Met focus op die trajecten en projecten met impact op ruimtelijk systeem (grondbeschikbaarheid, ecologie, bodemkwaliteit, integraal waterbeheer, ...). Vandaag zijn de eerste 'voedsel'-trajecten/projecten in de Groene Noordrand in onderzoek en/of uitrol: zie onder, o.a. Hefboomproject 'Ronkelhof & omgeving' (Wemmel), Hefboomproject 'Laskouter' (Koningslo, Vilvoorde), studie 'Stadslandbouw op Laskouter' – Erasmus Hogeschool & HoGent, LIP Groene Noordrand – kouters, Water+Land+Schap 'Klimaatrobuuste Groene Noordrand, ...

'Ronkelhof & omgeving (Wemmel): een Voedsellandschap?':

Een actief buurtcomité en de betrokken landbouwer-eigenaar van het Ronkelhof zijn momenteel zoekende naar de mogelijkheden om er de 'open ruimte-landbouw-landschap'-link in stand te houden en dit op een zo duurzaam mogelijke manier. De hoeve en haar omgeving is ook omwille van deze cultuurhistorische link beschermd. Een denkpiste is hierbij o.a. het inzetten op korte keten en biolandbouw... Wat dit kan zijn en hoe dit kan georganiseerd worden is **momenteel nog een zoektocht** waar het Groene Noordrandteam bij helpt.

Op 03/03/2020 stelde het Projectteam deze case voor op het '**Open Ruimte Platform XL**' als projectkiem op de **werktafel rond 'Voedsel+Land+Schap'**. Op 09/06/2020 organiseerde het Projectteam ter plekke een verkennend overleg en terreinbezoek met de belangrijkste partners (landbouwer, buurtcomité en VLM). Het voorstel werd door VLM ondertussen als 1 van de 2 proeftuinen gekozen. Het Innovatiecentrum Boerenbond en BoerenNatuur verkennen tussen 'Hooghof' (Asse) en 'Ronkelhof' (Wemmel) -in

opdracht van de VLM- of, en hoe er op landbouwgrond meer kan gebeuren dan enkel voedselproductie. Het Groene Noordrandteam is één van de partners in dit verhaal. Het SP-team organiseerde voor beide trekkers, Innovatiesteunpunt & BoerenNatuur, een verkennende terreinwandeling op 26/11/2020, gevolgd door een werktafel/brainstorm ter plaatse met alle betrokken actoren op 25/05/2021. Lessen uit beide proeftuinen werden verwerkt in een **'Inspiratiegids Voedsellandschappen'**. Een **tweede actorenbrainstorm** ging verder in de zoektocht 'Ronkelhof, van droom naar werkelijkheid' (**11/01/2022**).

Een belangrijke schakel -naast landbouwgrond- is de hoeve Ronkelhof zelf. Deze was het kloppende landbouw en sociale hart. Vandaag staat de hoeve **te koop (sinds zomer 2022)**. Het Strategische Project Groene Noordrand-team wil pistes verkennen om de hoeve aan te kopen om zo haar sociaal-maatschappelijke én landbouwfunctie te behouden (i.p.v. privé: woningen, manege, ...).

- Hiertoe werd een **kennismakingsoverleg** georganiseerd tussen de **Gemeente Wemmel en ERF (Erfgoedstichting Vlaams-Brabant)** op **22/02/2022**. Op basis van dit overleg droeg de Gemeente Wemmel deze potentiële aankoopstip voor aan de **Structurele Adviescommissie ERF** op **19/04/2022**, waarop een positief advies volgde.
- Een **eerste aankoopvoorstel** werd in **mei 2022** overgemaakt aan de eigenaar, zonder succes.
- Op **23/06, 22/09 en 11/10/2022** vond een **update-overleg** plaats tussen **ERF, Gemeente Wemmel en het Strategisch Projectteam Groene Noordrand** waarbij naast een update eveneens een verder stappenplan werd besproken (o.a. aanvraag 2de schattingsverslag, mogelijke extra financiële aankoopbudgetten, ...).
- Op initiatief van het Groene Noordrand-team sloot ook **VLM** met haar programma **'Ruimte voor Voedsel'** aan bij de zoektocht. Een **overleg** tussen Gemeente Wemmel, ERF en VLM werd georganiseerd op **01/12/2022**.
- **VLM bezocht site met huidige eigenaar en 2^e schattingsverslag als voorstel op 03/02/2023**. Dit wordt tot op heden nog onvoldoende geschat door eigenaar.

- Voor een eventueel vervolg ligt initiatief bij eigenaar.

In het **2de semester van het academiejaar 2022-2023** is de case: 'Zelfoogstboerderij/CSA "Het Ronkelhof, Wemmel"' topic van een **fieldworkproject Landschaps- en Tuinarchitectuur (Erasmus Hogeschool Brussel)**. Het Groene Noordrandteam zal deze studentenopdracht mee begeleiden.

Agro-Ecologie op de Laskouter (Vilvoorde)

Tijdens deze 2de projectperiode is ook Stad Vilvoorde aangesloten bij dit Strategisch Project. Het helpen waarmaken van hun zoektocht naar een '**Productief Landschap**' in de open ruimtekamers van **Koningslo**, werd hierbij naar voor geschoven (**zie aparte fiche verder**). Een zoektocht naar een groen-recreatieve parkinvulling zoals hun gewestbestemming, maar met behoud van mogelijkheden tot landbouw die er vandaag mee het landschap bepaalt, weliswaar in een transitie naar agro-ecologische en sociaal ingebedde stadslandbouw. Met **reeds aanwezige lokale initiatieven** zoals '**Ferme Urbaine**' en lopende onderhandelingen vanuit '**Terre-en-Vue**' liggen hiertoe kansen. Samen met de Stad Vilvoorde, voerde het Groene Noordrandteam kennismakingsgesprekken met **beide landbouwspelers en ANB**, naast Stad Vilvoorde eveneens grondeigenaar ginds (04/02, 04/03, 30/03, 19/11 & 08/12/2021 en **29/09, 19/10 en 25/11/2022**).

Op 01/09/2021 vond een **Intergewestelijk overleg 'Stadslandbouw op Laskouter, Vilvoorde'** plaats. Naast een kennismaking van elkaar en elkaars (stads)landbouw & landschapsprojecten, had deze bijeenkomst als doel een zoektocht naar een gemeenschappelijke visie voor de ontwikkeling van agro-ecologische projecten op te starten op de Laskouter te Vilvoorde, aansluitend op Neder-over-Heembeek (Stad Brussel). Zowel lokaal (Stad Vilvoorde, Stad Brussel) als bovenlokaal (SP Groene Noordrand, 'Ruimte voor Voedsel' - VLM, 'Good Move' - BHG). Naast Stad Vilvoorde en Stad Brussel, sloten dan ook het Groene Noordrandteam, ANB, VLM, Leefmilieu Brussel, Terre-en-Vue en 'Ferme Urbaine – Le Début des Haricots' aan.

Het Groene Noordrand-team neemt dit vraagstuk eveneens mee in het **bovenlokale GRUP R0-proces**, waar eventuele

gewenste bestemmingswijzigingen mee op de agenda kunnen geplaatst worden (19/10, 14/12/2021 en 14/01, 21/01, 26/01, **15/02 en 25/02/2022** - overleg met Stad Vilvoorde, Departement Omgeving en consortium MoVeRO-in de zoektocht naar hun plandoelstelling 'versterken groenblauwe assen' én compensatie landbouw-natuur, zie verder).

Tijdens het Academiejaar 2022-2023 vormt '**CSA op de grens van Brussel en Vlaanderen - Agro-ecologische stadslandbouw op de Laskouter**' eveneens de topic van een alliantiestudentenopdracht Landschaps- en Tuinarchitectuur (**Erasmus Hogeschool Brussel**) en Landschapsonwikkeling (**Hogeschool Gent**).

- **Verkennd gesprek met de betrokken docenten, de Stad Vilvoorde en het Groene Noordrandteam op 10/05/2022**
- **Kick-off studentenopdracht online op 29/09/2022**
- **Verkennd terreinbezoek met de studenten 07/10/2022**
- **Tussentijds feedbackmoment op 09/11/2023**
- **Finale voorstelling resultaten op 03/02/2023**

Naast begeleiding door het Groene Noordrandteam, delen eveneens Atelier Groot Eiland en Terre-en-Vue hun expertise.

Studio 'AgroEcological Urbanism', UGent

Het Groene Noordrandteam werd gevraagd om een ontwerpstudio 'AgroEcological Agriculture & Urbanism' aan de 1ste masters van de architectuuropleiding van de Universiteit Gent te begeleiden. De focus van de studio is studenten te confronteren met een bepaalde transitie-uitdaging (water, energie en voedsel) en hen daarin te verplichten een relevante ontwerp-opdracht voor zichzelf te zien en vervolgens daarop een voorstel te ontwikkelen. Tijdens het eerste semester van het academiejaar 2021-2022, werd hierbij ingezoomd op het gebied tussen het kasteeldomein van Laken en de Verbrande Brug, ruwweg de valleigebiedjes van Neder-Over-Heembeek en de Tangebeek en hun aanliggende kouters (grotendeels de Groene Noordrand dus). vanuit het perspectief van agro-ecologische landbouw/stedenbouw (waar onvermijdelijk ook water- en soms energie-opgaven bij komen kijken). Naast een tussentijds feedbackmoment (22/11 &

	<p><u>25/11/2021</u>) maakte het Groene Noordrandteam ook deel uit van de eindjury (<u>22/12/2021</u>).</p> <p><u>Korte Keten in Meise</u> Onder impuls van de Schepen van lokale economie, wil de Gemeente Meise inzetten op Korte Keteninitiatieven. Deze transitie moet er zowel uit ecologische als economische overwegingen komen. De Gemeente wil hierin een regierol opnemen. Op een 1ste opstartoverleg (03/06/2021) wordt kennisgemaakt met enkele lopende initiatieven (Buurderij, Straffe Streken Provincie, Steunpunt Korte Keten,...) en gebrainstormd hoe dit initiatief vorm kan krijgen. Ook het Groene Noordrand-team sloot hierbij aan. Op 13/07/2021. vond een opvolgvergadering plaats ter voorbereiding van een bredere brainstorm op 07/09/2021. Een eerste resultaat is ondertussen een 'Korte Keten Kaart' waarop alle Korte Keten-bedrijven in Meise en hun onderlinge linken staan. <u>Tijdens voorliggende projectperiode vond hierrond verder geen initiatief plaats.</u></p>
Op de planning	<p>Verder actief en ambitieus opvolgen en helpen realiseren van de reeds lopende of geplande initiatieven (zie hoger).</p> <p>Nieuwe kansen detecteren en helpen lanceren.</p> <p>In de nieuwe projectaanvraag tot 'Strategische Project Groene Noordrand 3.0' krijgt 'lokale voedselstrategie' een extra focus, gekoppeld aan de reeds opgestarte trajecten/projecten in de Groene Noordrand en gekoppeld op de bovenlokale ambities Go4Food (Vlaanderen), GoodFood (Brussel) en binnen het T.OP Noordrand.</p>
Financieel	Personeelskost & werkingskost via Strategisch Project

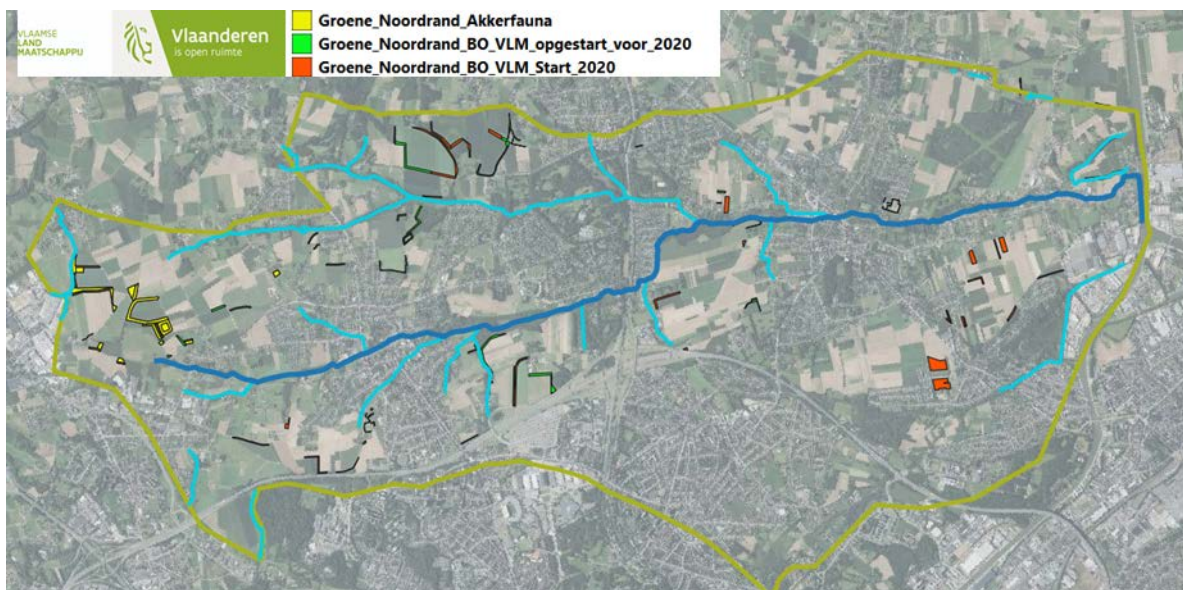
ACTIE: Beheerovereenkomsten gebiedsgericht inzetten

Initiatief	Bedrijfsplanner Vlaamse Landmaatschappij (VLM)
Rol SP-Projectteam	Helikopter – Bruggenbouwer – Ondersteuner
Omschrijving	Een beheerovereenkomst (BO) is een vrijwillige, vijfjarige overeenkomst die een landbouwer met de Vlaamse Landmaatschappij kan afsluiten waarbij hij in ruil voor een jaarlijkse vergoeding extra inspanningen doet voor het milieu, de natuur en de biodiversiteit. Een beheerovereenkomst bestaat uit één of meerdere beheerpakketten, elk met hun

	<p>specifieke doelstelling zoals biodiversiteit verhogen, erosie maatregelen, ...</p> <p>Het Groene Noordrandteam kijkt samen met de Bedrijfsplanner (VLM) welke beheerovereenkomsten waar in de Groene Noordrand een rol kunnen spelen in het behalen van de doelstellingen binnen het beoogde groene netwerk of het integrale waterbeheer. De Bedrijfsplanner kan zo de betrokken landbouwers gerichter benaderen i.f.v. het voorstellen tot afsluiten van beheerovereenkomsten.</p> <p>Daarnaast volgt de VLM-bedrijfsplanner eveneens de lopende gebiedsprogramma's binnen de Groene Noordrand op (o.a. Beheersplan Amelgem, Landinrichting, Integraal Waterbeheer,...) door deelname aan de verschillende werkgroepen.</p>
Strategische doelstellingen	Duurzame landbouw – Groen Netwerk – Integraal Waterbeheer
Uitgevoerd	<p>In de 1ste Projectperiode (2016-2019) werden 60 beheerovereenkomsten afgesloten verspreid over de Groene Noordrand, telkens geldend voor 5 jaar.</p> <p><u>Vanaf 01/01/2020</u> komen hier nog eens <u>62 nieuwe beheerovereenkomsten</u> bij. Het betreft hierbij voornamelijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aanleg & onderhoud gemengde grasstrook (plus) • Aanleg & onderhoud strategisch grasland • Aanleg & onderhoud bloemenstrook • Onderhoud gemengde grasstrook (plus) • Onderhoud haag of heg • Faunabeheer akkerland voedselgewas <p>Op <u>25/11/2020</u> werden enkele specifieke dossiers in de Groene Noordrand doorgesproken, vnl. zoekend naar oplossingen voor te hoge recreatiedruk op de BO-grasstroken en problemen van sluikstorten.</p> <p>Op vraag van de VLM-Bedrijfsplanner werd samen met het Groene Noordrand-team een terreinbezoek in de Groene Noordrand voorbereid voor <u>alle bedrijfsplanners van Regio-Oost</u>. Deze <u>Teamdag vond plaats op 01/06/2021</u> met o.a. een rondwandeling in het Gehucht Amelgem' (Meise). Het Groene Noordrand-team gaf er toelichting rond het proces van 'Beheersplan' (zie verder) en de uitdagingen hierbij op het</p>

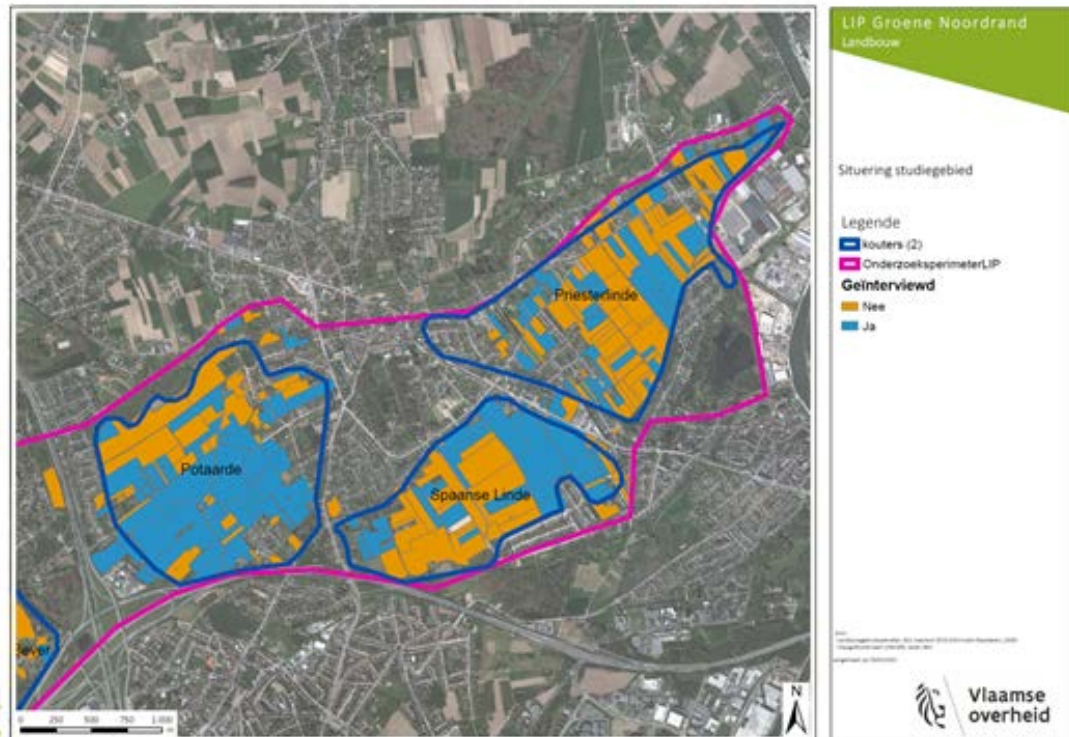

	<p>terrein, waarbij beheerovereenkomsten een deel van de oplossing kunnen zijn.</p> <p>De beheerovereenkomsten maken deel uit van het Europees Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB). De start van het <u>nieuwe GLB in 2023 betekent dus ook de start van een nieuwe generatie beheerovereenkomsten</u>. Het Vlaams strategisch plan voor het GLB moet nog goedgekeurd worden door de Europese Commissie en de Vlaamse Regering. Toch gaat de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) <u>sinds april 2022</u> aanvragen voor het sluiten van beheerovereenkomsten bespreken met landbouwers, uiteraard onder voorbehoud van goedkeuring. Het Groene Noordrandteam volgt deze update van de beheerovereenkomsten op.</p> <p>Binnen de lopende trajecten 'LIP Groene Noordrand' (zie verder) en 'Waterlandschap Klimaatrobuuste Groene Noordrand' (zie hoger) wordt tevens gezocht hoe reeds lopende beheerovereenkomsten, dikwijls erosiegerelateerd en dreigend weg vallen in het nieuwe in opmaak zijnde BO-pakket, gebiedsgericht kunnen worden verdergezet en uitgebreid.</p>
Op de planning	<p>Regelmatig overleg met/informereren van bedrijfsplanner met aangeven welke landbouwpercelen in de diverse Groene Noordrand-projecten een belangrijke rol (kunnen) spelen i.f.v. o.a. Groen Netwerk of Integraal Waterbeheer.</p> <p>Momenteel is nog niet duidelijk waar en welke BO's in de toekomst nog zullen kunnen worden ingezet. Het Groene Noordrandteam zal via afstemming met erosiecoördinator dergelijke terreinmaatregelen pogen te bestendigen (i.k.v. Landinrichting, Integraal Project Maalbeek, Water+Land+Schap, ...)</p>
Financieel	<p>Afsluiten BO's: Personeelskost & werkingskost intern bij VLM Ondersteuning: Personeelskost & werkingskost via Strategisch Project</p>

ACTIE: Landbouwstudie Kouters	
Initiatief	Vlaamse Landmaatschappij (VLM)
Rol SP-Projectteam	Helikopter – Bruggenbouwer – Ondersteuner
Omschrijving	<p>Naast de eigenlijke vallei liggen in de Groene Noordrand enkele nog vrij goed aaneengesloten landbouwgebieden, waar de focus ligt op akkerbouw en rundveehouderij. Deze kouters – o.a. Kruiskouter, Beverkouter, Potaardekouter, Priesterlindekouter- hebben momenteel een belangrijke landbouwwaarde (voedselproductie) en een recreatieve waarde voor zachte weggebruikers. Maar het landbouwgebruik op de kouters, heeft ook een ecologische en hydrologische impact op de lagergelegen vallei.</p> <p>In 2013 startte de Vlaamse Landmaatschappij in opdracht van het Departement Landbouw en Visserij een <u>landbouwstudie</u> over de landbouwsituatie in de Vlaamse rand rond Brussel (situatie, uitdagingen en kansen, ...). Vandaag wil het SPGN-team <u>deze studie samen met de VLM, én in overleg met de betrokken landbouwers, verfijnen in de Groene Noordrand met als doel het duurzaam bestendigen van de landbouw op deze kouters, met aandacht voor behoud & beheer KLE's, biodiversiteit, erosie maatregelen & waterbuffering.</u></p>
Strategische doelstellingen	Duurzame landbouw -groenrecreatief netwerk – integraal waterbeheer
Uitgevoerd	Deze Groene Noordrand-landbouwstudie werd opgestart parallel lopend met en in functie van opmaak ontwerp-LIP Groene Noordrand (voorjaar 2019 desktoanalyse, landbouwenquête in voorjaar en zomer 2021) en is vandaag <u>nog lopend</u> (vertaling naar potentiële

	terreinmaatregelen in ontwerp LIP Groene Noordrand (zie ook verder aparte fiche..
Op de planning	Verdere verfijning i.f.v. opmaak LIP Groene Noordrand (zie verder).
Financieel	<u>Studie:</u> Personeelskost & werkingskost intern bij VLM <u>Ondersteuning:</u> Personeelskost & werkingskost via Strategisch Project

GEBIEDSGERICHTE acties – OPEN RUIMTE – Een gebiedsgerichte en geïntegreerde aanpak van open ruimtevraagstukken waarbij meerdere partners betrokken zijn (natuur, landschap, erfgoed, recreatie, landbouw, ...)

ACTIE: Landinrichtingsproject 'Vlaamse Rand' – LIP 'Hooghof & Omgeving'	
Initiatief	Vlaamse Landmaatschappij (VLM)
Rol SP-Projectteam	Helikopter – Bruggenbouwer – Ondersteuner
Omschrijving	<p>Als er in een (open ruimte)gebied meerdere inrichtingsvraagstukken opgelost moeten worden, waarbij er meerdere partners betrokken zijn en verschillende doelstellingen nagestreefd worden (zoals o.a. landbouw, recreatie of natuurdoelstellingen), kan een landinrichtingsproject de oplossing bieden. Met het 'Planprogramma Vlaamse Rand' (goedgekeurd door de Vlaamse Regering d.d. 16 mei 2014), is dergelijk landinrichtingsproject lopend in de 19 Vlaamse randgemeenten rond Brussel. Om het landinrichtingsproject 'Vlaamse Rand' te realiseren, maakt VLM samen met een planbegeleidingsgroep, en binnen een vastliggend traject- één of meerdere landinrichtingsplannen. Ter uitvoering van dergelijk landinrichtingsplan kan ten slotte een ruime instrumentenkoffer en financiering ingezet worden.</p> <p><u>'Hooghof & Omgeving, Asse'</u> betreft de omgeving van een historische hoeve (horend bij de Abdij van Affligem), net buiten de Ring 0 ter hoogte van Laarbeekbos. In 2013 werd de hoeve Hooghof, samen met de omliggende gronden verkocht. De hoeve zelf werd verworven door een particulier\manegehouder; 10ha grond werd verworven door een landbouwer; 63ha werd aangekocht door de Vlaamse overheid, waarvan 26ha ten zuiden van de Ring door het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) en 37ha ten noorden van de R0 door de Vlaamse Landmaatschappij (VLM). De gronden die gekocht werden door VLM, hebben als bestemming bouwvrij agrarisch gebied. Het hoofdoel van de gronden is het uitruilen van landbouwers, getroffen door het GRUP VSGB. Echter, vooraleer te ruilen, plant VLM enkele inrichtingsmaatregelen die de kwaliteit van de open ruimte te goede moeten komen. De focus ligt hierbij op herstel en herinrichting van het openbaar domein (wegenis), erosie maatregelen, recreatieve ontsluiting en natuurinrichting gemeentelijk buffergebied.</p>
Strategische doelstellingen	Groen Netwerk – Recreatief Netwerk – Landbouw

Uitgevoerd	<p>Tijdens de 1ste projectperiode Groene Noordrand (2016-2019) werd het LIP 'Hooghof & omgeving' voorbereid, geschreven en goedgekeurd. Ook de benodigde technische plannen werden opgemaakt en de nodige vergunningen aangevraagd.</p> <p>Het Groene Noordrandteam gaf op basis van haar terreinkennis <u>input en feedback bij de LIP-opmaak en zoekend naar aansluiting</u> bij de ruimere Groene Noordrand en de gestelde doelstellingen in het Strategisch Project.</p> <p>Tijdens de <u>zomer 2020</u> werd de uitvoering van het LIP 'Hooghof & Omgeving' opgestart en in het <u>najaar 2021</u> afgerond.</p> <p>Het in <u>ontwerp zijnde LIP Groene Noordrand zal hierop aansluiten en verder werken</u> (zie aparte fiche verder).</p>
Op de planning	<u>Vervolgtraject</u> via LIP Groene Noordrand (in opmaak, zie verder)
Financieel	<p><u>Opmaak:</u> Personeelskost & werkingskost intern bij VLM</p> <p><u>Ondersteuning:</u> Personeelskost & werkingskost via Strategisch Project</p> <p><u>Uitvoering:</u> via Landinrichting (max. 70% inrichting/max 50% aankoop via VLM, restfinanciering door Gemeente Asse/Wemmel)</p>

ACTIE: Landinrichtingsproject 'Vlaamse Rand' – LIP 'Oostelijke Maalbeekvallei'

Initiatief	Vlaamse Landmaatschappij (VLM)
Rol SP-Projectteam	Helikopter – Bruggenbouwer – Ondersteuner
Omschrijving	<p>Als er in een (openruimte)gebied meerdere inrichtingsvraagstukken opgelost moeten worden, waarbij er meerdere partners betrokken zijn en verschillende doelstellingen nagestreefd worden (zoals o.a. landbouw, recreatie of natuurdoelstellingen), kan een landinrichtingsproject de oplossing bieden. Met het 'Planprogramma Vlaamse Rand' (goedgekeurd door de Vlaamse Regering d.d. 16 mei 2014), is dergelijk landinrichtingsproject lopend in de 19 Vlaamse randgemeenten rond Brussel. Om het landinrichtingsproject 'Vlaamse Rand' te realiseren, maakt VLM samen met een planbegeleidingsgroep, en binnen een vastliggend traject- één of meerdere landinrichtingsplannen. Ter uitvoering van dergelijk landinrichtingsplan kan ten slotte een ruime instrumentenkoffer en financiering ingezet worden.</p> <p>Het <u>LIP-projectgebied 'Oostelijke Maalbeekvallei, Grimbergen'</u> valt grotendeels samen met het Beschermd Dorpsgezicht 'Oostelijke Maalbeekvallei'. In de afbakening van het LIP wordt de verbinding met de hoger gelegen noordelijke kouter in het algemeen en met het Lintbos in het bijzonder, toegevoegd. Op 25 april 2016 werd voor het Beschermd Dorpsgezicht een Beheersplan goedgekeurd (Agentschap Onroerend Erfgoed). Het beheersplan is het resultaat van een planproces, dat werd gevolgd door de begeleidingscommissie, waarin vertegenwoordigers zetelden van ANB, de Provincie (diensten Erfgoed en Waterlopen), Regionaal Landschap Brabantse Kouters, Agentschap Onroerend Erfgoed, VLM, vzw Natuurpunt, vzw Pro Natura, gemeentelijke adviesraad Lintbos, vzw Eigen Schoon, FV Oyenbrugmolen, de gemeente Grimbergen (milieudienst, bevoegde schepen, raden, bewoners, eigenaars), het MOT. De doelstellingen uit het beheersplan kunnen bijna integraal als inrichtingsmaatregelen in het Landinrichtingsplan worden opgenomen. Focus ligt hierbij op (1) zichtbaarheid en doorwaadbaarheid van de vallei, (2) recreatieve ontsluiting, (3) natuurherstel &- inrichting (waterpartijen, vismigratie, ...) en (4) herinrichting open ruimte (recreatiegebied, ...).</p>
Strategische doelstellingen	Groen Netwerk – Blauw Netwerk – Recreatief Netwerk – Landbouw – Leefbare dorpskernen
Uitgevoerd	<p>Tijdens de 1ste projectperiode Groene Noordrand (2016-2019) werd het LIP 'Oostelijke Maalbeekvallei' voorbereid, geschreven en <u>goedgekeurd</u> door de Minister op <u>14/04/2020</u>.</p> <p>Sinds die goedkeuring wordt er gewerkt aan de technische plannen ter voorbereiding van vergunningen, bestekken en uitvoering.</p>

	<p>In <u>2021 en 2022</u> lag de focus op het verfijnen en afwerken van herinrichtingsplan van het recreatieve parkgedeelte (Uitvoeringsdossier 1), als schakel tussen Lintbos en Maalbeekvallei. Het Groene Noordrandteam gaf op basis van haar terreinkennis <u>input en feedback bij de LIP-opmaak en opmaak technische plannen, hierbij telkens zoekend naar aansluiting bij de ruimere Groene Noordrand en de gestelde doelstellingen in het Strategisch Project. Hierbij was overleg op 30/03, 18/05 & 16/09/2021 en 26/01/2022. De aanvraag voor een omgevingsvergunning UD1 werd door VLM ingediend op 13/01/2022. Na een openbaar onderzoek werd deze in juni 2022 verleend. Een uitvoeringsbestek UD1 wordt voorbereid om begin 2023 uit te sturen.</u></p> <p>Door het VLM-projectteam werd tevens het bestek opgemaakt voor de uitbesteding technische voorbereiding UD2 – waterpartijen. Dit bestek wordt <u>in het voorjaar 2023</u> uitgestuurd.</p>
Op de planning	Uitvoering: UD1 2023 - ..., UD2: 2024 - ... Het Groene Noordrandteam volgt verder op.
Financieel	<p><u>Opmaak:</u> Personeelskost & werkingskost intern bij VLM</p> <p><u>Ondersteuning:</u> Personeelskost & werkingskost via Strategisch Project</p> <p><u>Uitvoering:</u> via Landinrichting (max. 70% inrichting/max 50% aankoop via VLM, cofinanciering door Gemeente Grimbergen, ANB, Provincie Vlaams-Brabant of via particuliere eigenaars)</p>

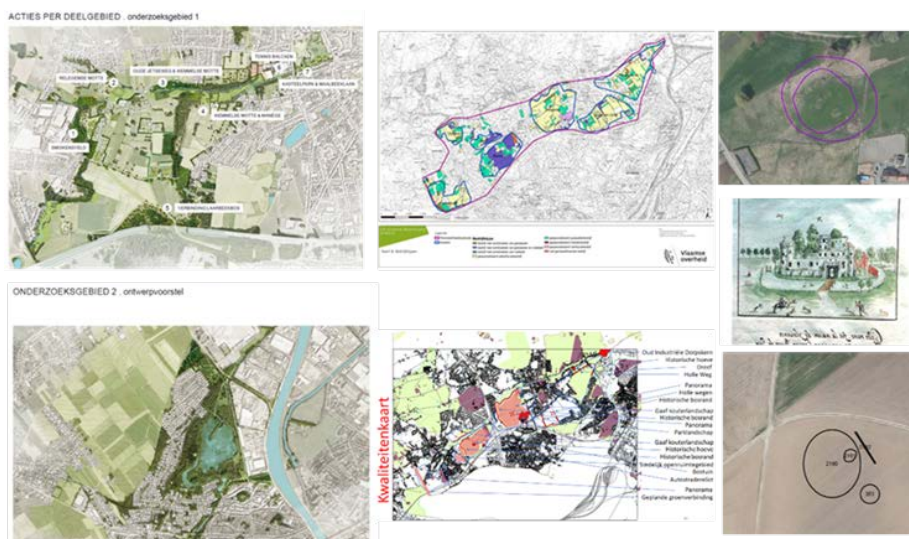

ACTIE: Landinrichtingsproject 'Vlaamse Rand' – LIP 'Groene Noordrand'

Initiatief	Groene Noordrandteam
Rol SP-Projectteam	Helikopter – Bruggenbouwer – Ondersteuner - Procesbegeleider
Omschrijving	<p>Als er in een (open ruimte)gebied meerdere inrichtingsvraagstukken opgelost moeten worden, waarbij er meerdere partners betrokken zijn en verschillende doelstellingen nagestreefd worden (zoals o.a. landbouw, recreatie of natuurdoelstellingen), kan een landinrichtingsproject de oplossing bieden. Met het 'Planprogramma Vlaamse Rand' (goedgekeurd door de Vlaamse Regering d.d. 16 mei 2014), is dergelijk landinrichtingsproject lopend in de 19 Vlaamse randgemeenten rond Brussel. Om het landinrichtingsproject 'Vlaamse Rand' te realiseren, maakt VLM samen met een planbegeleidingsgroep, en binnen een vastliggend traject- één of meerdere landinrichtingsplannen. Ter uitvoering van dergelijk landinrichtingsplan kan ten slotte een ruime instrumentenkoffer en financiering ingezet worden.</p> <p>Met twee bovenvermelde LIP's 'Hooghof & omgeving, Asse' (brongebied Maalbeek) en 'Oostelijke Maalbeekvallei' (mondingsgebied Maalbeek), wordt een aanzet gegeven tot de herinrichting van de open ruimte in de Groene Noordrand. Met voorliggend <u>LIP 'Groene Noordrand'</u> willen we ook het tussenliggend verhaal schrijven. Omwille van de complexiteit en grote van het projectgebied, vragen het Groene Noordrandteam en de Gemeenten Asse, Wemmel, Grimbergen aan de Vlaamse Landmaatschappij om <u>voorafgaand een planvormingsstudie</u> uit te voeren ter voorbereiding van de eigenlijke opmaak van een LIP 'Groene Noordrand'. Hierbij kan de globale visie verder verfijnd worden en kan ingezoomd worden op specifiekere vraagstukken in bepaalde deelgebieden. Op basis van deze studie, aangevuld met kansen gedetecteerd uit andere lopende trajecten (o.a. Integraal Waterproject Maalbeek, Beheersplan Amelgem Meise, ...) zal het <u>LIP 'Groene Noordrand'</u> vervolgens worden opgemaakt, bestaande uit verschillende deelprojecten. Het Groene Noordrandteam neemt hierin – samen met de VLM-Planontwerper - een <u>coördinerende rol</u> op.</p>
Strategische doelstellingen	Groen Netwerk – Blauw Netwerk – Recreatief Netwerk – Landbouw – Infrastructuurwerken - Leefbare dorpskernen
Uitgevoerd	Het Groene Noordrandteam <u>coördineert planvormingsstudie</u> en geeft op basis van haar terreinkennis <u>input en feedback bij de LIP-opmaak en zoekend naar aansluiting</u> bij de ruimere Groene Noordrand en de gestelde doelstellingen in het Strategisch Project.

	<p>Tijdens de 1ste projectperiode Groene Noordrand (2016-2019) werd het LIP 'Groene Noordrand' voorbereid met een <u>externe studie (zomer 2019 – voorjaar 2020, onderzoeksgebieden 'Bovenloop Maalbeek, Asse-Wemmel' & 'Domein Ter Tommen, Grimbergen')</u> én een bij VLM <u>interne studie (zomer 2019 – lopend, kouters Asse, Wemmel, Grimbergen (met een focus op de landbouw (incl. water & bodem), ecologie en archeologie & landschap).</u></p> <p>Tijdens deze <u>1ste helft van het 2de werkingsjaar van deze 2de projectperiode</u> werd het</p> <ul style="list-style-type: none"> • Interne studie verder vorm gegeven (overleg en/of terreinbezoeken op <u>03/03, 19/03, 23/03, 31/03, 28/04, 11/06, 21/06, 29/09, 06/10, 26/10 & 23/12/2021 en 26/01, 24/02, 01/06, 27/06, 28/07, 04/08, 08/09/2022 en 12/01/2023).</u> • Archeologisch vooronderzoek 'Relegemse Motte': Bureauonderzoek & Landschappelijk bodemonderzoek (najaar 2020), <u>Metaaldetectie & Geofysisch onderzoek (voorjaar 2021), Eindrapport (zomer-najaar 2021).</u>
<p>Op de planning</p>	<p><u>Opmaak LIP 'Groene Noordrand':</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Verdere Opmaak Ontwerp-LIP: 2023 • Conform LIP-traject (Planbegeleidingsgroep, openbaar onderzoek, goedkeuring...): zomer 2023 – zomer 2024 • Eerste realisaties vermoedelijk ten vroegste begin 2025...
<p>Financieel</p>	<p><u>Voorbereidende studie</u> studiebureau via Landinrichting (70% via VLM, restfinan. door Gemeenten Asse, Wemmel en Grimbergen)</p> <p><u>Opmaak & Ondersteuning:</u> Personeelskost & werkingskost intern bij VLM & Personeelskost & werkingskost via Strategisch Project</p> <p><u>Uitvoering:</u> via Landinrichting (max. 70% inrichting/max 50% aankoop via VLM, cofin. door gemeenten, partners of particulier)</p>

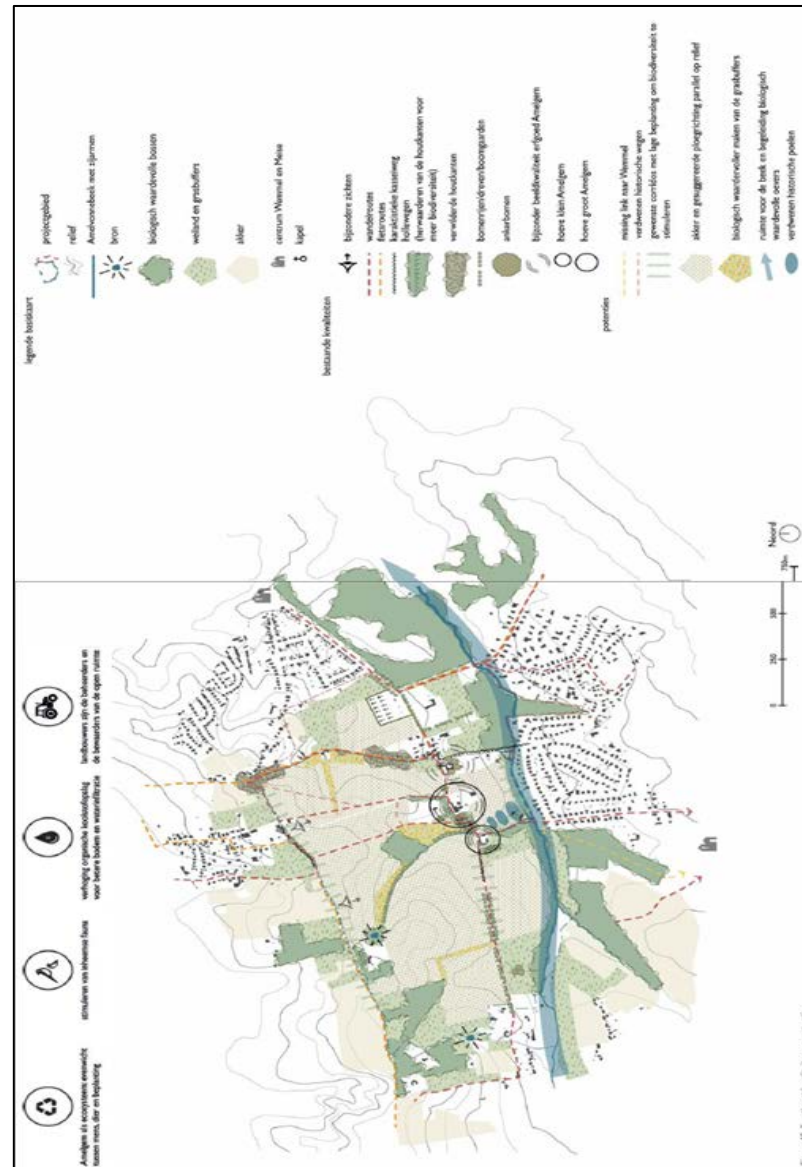
Planvormingsstudie LIP Groene Noordrand (extern – links & intern – midden en rechts)

ACTIE: Beheersplan 'Gehucht Amelgem & omgeving, Meise'

Initiatief	Groene Noordrandteam
Rol SP-Projectteam	Helikopter – Bruggenbouwer – Ondersteuner - Procesbegeleider
Omschrijving	<p>Het 'Land van Amelgem', is een voormalig deel van het abdijdomein van de Norbertijnen van Grimbergen, dat op een unieke manier qua structuur, omvang en functie bewaard is gebleven rond zijn drie polen, de kapel van Amelgem en de twee hoeves (Groot & Klein Amelgem). Het gebied is beschermd als cultuurhistorisch landschap. Het heeft een nog grotendeels ongerept landelijk karakter met contrasten tussen open kouters, n diep ingesneden colluviale dalen van de Amelvonnebeek en zijriviertjes en de vergezichten op de Brusselse skyline.</p> <p>Het is een gebied met heel wat uitdagingen en kansen, met vandaag een aantal conflictsituaties, tussen grootschalige landbouw en cultuurhistorisch open kouterlandschap mét kleine landschapselementen en trage wegen, tussen open ruimte en recreatie, tussen erfgoed en nieuwe invullingen,... Een gedragen visie, een handleiding (cultuurhistorisch, landschappelijk, landbouw, natuur, recreatie) voor het gehele gebied dringt zich op. Dit is een noodzakelijke eerste stap in het behoud en versterken van de open ruimte in en rond Amelgem. Het Strategisch Project Groene Noordrand wil deze ambitie helpen waarmaken.</p> <p>De aanduiding als <u>Beschermd Landschap</u> biedt hiertoe kansen, dankzij het beschikbare instrumentarium bij Agentschap Onroerend Erfgoed: <u>Beheersplan, Onderzoekspremie en Erfgoedpremies</u> (meer info: https://www.onroerenderfgoed.be/nl/beheer/beheersplannen/).</p> <p>De meerwaarde van een dergelijk beheersplan is enerzijds de ontwikkeling van een gebiedsdekkende en lange termijn beheervisie en doelstellingen (looptijd 20 jaar) en anderzijds de bepaling van de beheersmaatregelen die nodig zijn om op zijn minst de erfgoedkwaliteiten te behouden, maar liever nog te verbeteren en blijvend te verankeren in een goed en haalbaar beheer.</p> <p>Het Groene Noordrandteam neemt hierin een coördinerende rol op.</p>
Strategische doelstellingen	Groen Netwerk – Blauw Netwerk – Recreatief Netwerk – Landbouw
Uitgevoerd	Tijdens de 1 ^{ste} projectperiode Groene Noordrand (2016-2019) werd de <u>opmaak van een 'Beheersplan Beschermd Landschap Gehucht Amelgem & omgeving' voorbereid</u> , enerzijds administratief, anderzijds met de oprichting van een Begeleidingscommissie

	<p>(eigenaars, gebruikers, administratie, middenveld, ...). Een studiebureau <u>startte eind 2019</u> met de eigenlijke opmaak van het Beheersplan.</p> <p>In het 1ste helft van deze 2de projectperiode werd deze opmaak verdergezet (administratief overleg, tussentijdse rapporten en bespreking in de Begeleidingscommissie). Op 09/03/2020 werd door het Groene Noordrandteam een verlenging voor de bijhorende onderzoekspremie voor de opmaak van dit beheersplan aangevraagd bij Agentschap Onroerend Erfgoed (van 13/03/2020 naar 13/03/2022). Deze verlenging werd toegekend (18/03/2020). Begin 2021 werd het ontwerp-Beheersplan door het studiebureau afgewerkt. Met de goedkeuring van de Begeleidingscommissie en de betrokken gemeentelijke colleges Meise (12/04/2021), Wemmel (08/04/2021) en Merchtem (15/04/2021) werd het Beheersplan 'Gehucht van Amelgem & omgeving' op 23/03/2021 ter goedkeuring worden voorgelegd aan het Agentschap Onroerend Erfgoed. Deze <u>goedkeuring kwam er op 17/05/2021</u>.</p> <p>In de <u>zomer van 2020</u> werd eveneens door Agentschap Onroerend Erfgoed een 'Handhavingsdossier' opgestart binnen dit beschermde landschap. Ook in deze remediëringsopgave ondersteunt het Groene Noordrand-team de betrokkenen. Vandaag wordt hiertoe samen met de betrokkenen (eigenaars, Agentschap Onroerend Erfgoed, Regionaal Landschap Brabantse Kouters) gewerkt aan een <u>herstelvoorstel en terreinuitvoering ervan</u>.</p>
<p>Op de planning</p>	<p><u>Opvolgen & begeleiden eerste onderhoudspremies voor uitvoering</u></p> <p><u>Afstemmen met het LOB – Loket Onderhoud Buitengebied</u> – in Meise via RLBK vzw (zie aparte fiche)</p> <p><u>Afstemmen met het in opstart zijnde IOED – Intergemeentelijke Onroerende Erfgoed Dienst</u> – via RLBK vzw</p> <p><u>Afstemmen met het in opstart zijnde Water+Land+Schap 'Klimaatrobuuste Groene Noordrand'</u> – via RLBK vzw (zie aparte fiche)</p>
<p>Financieel</p>	<p><u>Opmaak Beheersplan:</u> door studiebureau via Onderzoekspremie (80% via Agentschap Onroerend Erfgoed, restfinanciering door Gemeenten Meise)</p> <p><u>Coördinatie & Ondersteuning:</u> Personeelskost & werkingskost via Strategisch Project</p> <p><u>Uitvoering:</u> via diverse kanalen (te onderzoeken)</p>

BEHEERSPLAN BESCHERMD CULTUURHISTORISCH LANDSCHAP GEHUUCHT AMELGEM EN OMGEVING

HESSELBEER
Landschap Architectuur en Bestuur

STRAVWIEN

Beleidsplan 2019-2024

ACTIE: OPEN RUIMTEKAMERS rond historisch hart van Koningslo (Vilvoorde)

Initiatief	Groene Noordrandteam
Rol SP-Projectteam	Helikopter – Bruggenbouwer - Procesbegeleider – Ondersteuner – Realisator
Omschrijving	<p>De Stad Vilvoorde keurde eind 2017 het GRSP, het Globaal Ruimtelijk Strategisch Plan voor Vilvoorde, goed. Het GRSP is een eerste belangrijke stap ter voorbereiding van het Gemeentelijk Ruimtelijk Beleidsplan (GRB). Binnen het GRSP worden o.a. ‘Robuuste Landschappen’ gedefinieerd. Het zijn gebieden die gekenmerkt worden door een groot aandeel groene ruimte. Deze spelen een belangrijke rol in het ecologische en recreatief netwerk. Daarnaast zijn ze, zeker in een verstedelijkte omgeving, van fundamenteel belang voor het welzijn van de bevolking.</p> <p>Het <u>robuuste landschap ‘Driefonteinen-Tangebeek-Koningslo’</u> valt ruimtelijk én qua uitdagingen en kansen helemaal binnen de Groene Noordrandvisie. Deze open ruimtestructuur valt te lezen als 3 systemen: (1) Domein 3 Fonteinen, (2) de vallei van de Tangebeek en (3) een ring van open kamers rond het historische hart van Koningslo (oa. Hoogveld, Keelveld, Warandeveld en Laskouter). Deze 3 landschapsstructuren ontmoeten elkaar aan de R0, ter hoogte van afrit 6 Koningslo.</p> <p>Elk systeem heeft haar eigen aandachtspunten en uitdagingen, waar we vanuit het Strategisch Project Groene Noordrand graag samen met alle betrokkenen verder mee aan de slag gaan richting realisatie van het GRSP.</p>
Strategische doelstellingen	Groen-blauw-recreatief Netwerk - duurzame landbouw – leefbaarheid – natuur in je buurt
Uitgevoerd	<p>In overleg met de Stad Vilvoorde ligt de 1ste focus op de ‘Ring van Open Ruimte Kamers rond Koningslo’.</p> <p>In kader van een stageopdracht (HOGent, 20/04 tot 13/06/2020) werd ingezoomd op de ring van open kamers rond Koningslo en meer specifiek naar de zoektocht om er het in het GRSP-beoogde ‘Productief Landschap’ (toegankelijk parkgebied mét deels behoud van landbouwfunctie) waar te maken. Hierbij waren er eerste verkenningsoverlegmomenten met Stad Vilvoorde: 08/05 & 03/06/2020 en Stad Brussel: 03/04/2020.</p>

Deze 1ste conceptkaart werd door het Groene Noordrand meegenomen naar de lopende studie ‘Open Ruimtenetwerk in en rond Brussel’ (zie verder fiche ‘Gebiedsprogramma Vlaamse Rand’), waarbij deze site deel uitmaakt van een grote case-gebied ‘Koningslo-Neder-over-Heembeek).

In de zoektocht naar een invulling als ‘Productief Landschap’, met een groen-recreatieve parkinvulling zoals hun gewestbestemming, maar met behoud van mogelijkheden tot landbouw die er vandaag mee het landschap bepaalt, weliswaar in een transitie naar agro-ecologische en sociale stadslandbouw, werd in deze projectperiode verder ingezoomd en gebrainstormd met de betrokken actoren:

- Het Groene Noordrandteam polste bij en informeerde de **Stad Vilvoorde** over de huidige vraagstukken en voorliggende kansen (23/04, 29/06, 20/07/2021)
- Met de grote open ruimtekamer ‘Klein Hoogveld’ in eigendom/beheer én de bovenlokale ambitie van **robuuste groenverbinding** tussen ‘Tangebeekbos-Domein 3 Fonteynen-Klein Hoogveld én Begijnbosdal in Brussel’, werd ook bij **ANB** gepolst naar haar visie op het ruimere gebied (02/04/2021 & **29/04/2022**). Op **12/05/2022** organiseerde het Groene Noordrandteam een terreinbezoek naar de werf ‘Medialaan-Afrit Koningslo’ (Quick-Win ‘Werken aan de Ring’) met ANB, De Werkvennootschap, Stad Vilvoorde i.f.v. de ecologische ontsnippering
- Met reeds **aanwezige lokale agro-ecologische initiatieven** zoals ‘Ferme Urbaine’ en ‘Terre-en-Vue’ voerde het Groene Noordrandteam samen met de Stad Vilvoorde kennismakings- & verkenningsgesprekken met beide landbouwspelers (04/02, 04/03, 30/03, 19/11 & 08/12/2021 en **25/02, 29/06 & 29/09/2022**).
- Het Groene Noordrand-team neemt het vraagstuk ‘bestemming versus gewenste invulling’ eveneens mee in het **bovenlokale GRUP R0-proces**, waar eventuele gewenste bestemmingswijzigingen mee op de agenda kunnen geplaatst worden in de zoektocht naar hun plandoelstelling ‘versterken

groen-blaue assen' én 'compensatie landbouw-natuur' (19/10, 14/12/2021 en 14/01, 21/01, 26/01 en **01/02, 15/02 en 25/02/2022**, , overleg met Stad Vilvoorde, Departement Omgeving en consortium MoVeR0)

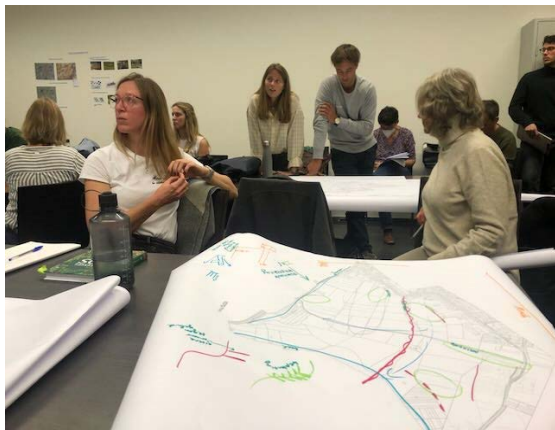
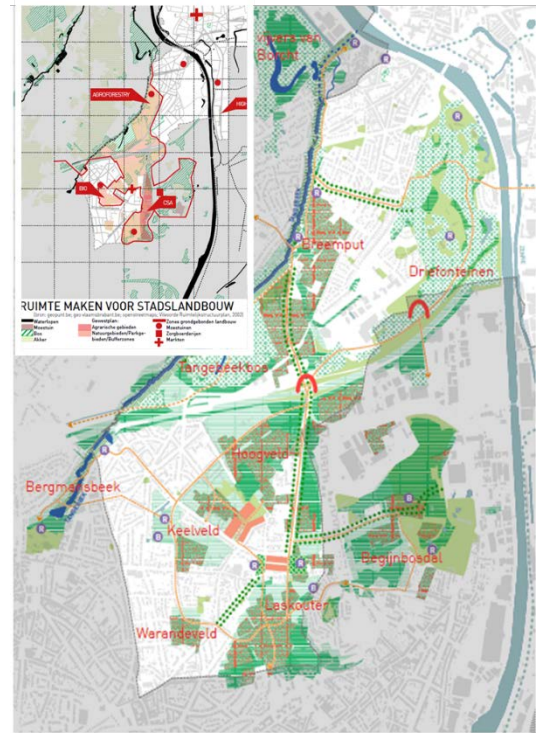
- Samen met de Stad Vilvoorde, ANB en Terre-en-Vue wordt door het Groene Noordrandteam gewerkt aan een **grondenstrategie** om de uitdagingen 'Robuuste groene verbinding' en 'agro-ecologische stadslandbouw' op terrein mogelijk te maken. Overleg hierrond vond plaats op **29/09 en 19/10/2022**.
- Op 01/09/2021 vond een **Intergewestelijk overleg 'Stadslandbouw op Laskouter, Vilvoorde'** plaats. Naast een kennismaking van elkaar en elkaars (stads)landbouw & landschapsprojecten, had deze bijeenkomst als doel een zoektocht naar een gemeenschappelijke visie voor de ontwikkeling van agro-ecologische projecten op te starten op de Laskouter te Vilvoorde, aansluitend op Neder-over-Heembeek (Stad Brussel). Zowel lokaal (Stad Vilvoorde, Stad Brussel) als bovenlokaal (SP Groene Noordrand, 'Ruimte voor Voedsel' - VLM, 'Good Move' - BHG). Naast Stad Vilvoorde en Stad Brussel, sloten dan ook het Groene Noordrandteam, ANB, VLM, Leefmilieu Brussel, Terre-en-Vue en 'Ferme Urbaine – Le Début des Haricots' aan.
- In 2022 zette de Stad Vilvoorde in op het **Wijkcontract 'Koningslo is van jou'**. Het Groene Noordrandteam nam deel aan het participatieproces en legde hierbij linken met de hogere ambities in het groen-blaue en recreatieve netwerk en de reeds lopende trajecten of geplande projecten (**08/02, 03/05, 18/05 en 29/06/2022**).
- Tijdens het Academiejaar 2022-2023 vormt '**CSA op de grens van Brussel en Vlaanderen - Agro-ecologische stadslandbouw op de Laskouter'** eveneens de topic van een **studentenopdracht** Landschaps- en Tuinarchitectuur (Erasmus Hogeschool Brussel) en Landschapontwikkeling (Hogeschool Gent). Een verkennend gesprek met de betrokken docenten, de Stad Vilvoorde en het Groene Noordrandteam vond plaats op **10/05/2022**. Naast begeleiding door het Groene Noordrandteam, delen eveneens Atelier Groot

	<p>Eiland en Terre-en-Vue hun expertise binnen dit traject. De studentenopdracht zelf startte met een <u>online kennismaking op 29/09</u> en een verkennend <u>terreinbezoek op 07/10/22</u>. Een <u>tussentijds feedbackmoment</u> waarbij het Groene Noordrandteam aanwezig was vond plaats op <u>09/11/2022</u>, de <u>eindjury en bijhorende presentaties op 03/02/2023</u>.</p>
Op de planning	<p>Het verder bij elkaar leggen van de verschillende visies en ambities tot een <u>masterplan 'Open Ruimtekamers Koningslo'</u>.</p> <p><u>Koppeling met GRUP R0</u> in functie van eventuele noodzakelijke bestemmingswijzingen verder opvolgen.</p> <p><u>Realisatietraject 'Masterplan' opstarten</u>: opvolgen agro-ecologische initiatieven, grondenbank - & ruil, ...</p> <p><u>Uitwerken parkinvulling in de lokale kamers 'Warandeveld', 'Keelveld'</u> via projectoproep 'Groene Rand' of 'Natuur-in-je-Buurt' of dergelijke: van overleg, participatie en ontwerpend onderzoek tot herinrichtingsvoorstel en terreinrealisatie.</p>
Financieel	Personeelskost & werkingskost via Strategisch Project

zonerings 'groen' – 'agro-ecologische-sociale land/tuinbouw'

ACTIE: Gebiedsprogramma 'Vlaamse Rand rond Brussel'

Initiatief	Departement Omgeving
Rol SP-Projectteam	Helikopter – Bruggenbouwer - Ondersteuner
Omschrijving	<p>In de Vlaamse Rand rond Brussel lopen vandaag heel wat initiatieven, planningsprocessen en projecten geïnitieerd en uit te voeren door verschillende partners, zowel lokaal als bovenlokaal, maar veelal met bovenlokale impact. Omwille van de veelheid aan partners die vaak in hetzelfde gebied ageren is het noodzakelijk deze projecten, visies,... op elkaar af te stemmen, samenwerking te stimuleren en te coördineren, zowel thematisch als ruimtelijk en zo te streven naar gedeelde en elkaar versterkende winsten voor het gebied. Departement Omgeving startte hiertoe het nieuwe gebiedsprogramma '<u>Vlaamse rand rond Brussel</u>' op, waarbij ze de rol van gebiedsregisseur op zich nemen, op zoek naar gedeelde strategieën om het gebied te ontwikkelen en hiertoe een actieprogramma op te maken, mede uitgaande van reeds lopende acties in het gebied. Het Strategisch Project Groene Noordrand wil hierbij input leveren bij de globale gebiedsvisie, evenals trekker zijn in bepaalde gebiedsgerichte deelacties in de Noordrand rond Brussel.</p> <p>Binnen dit gebiedsprogramma worden <u>3 uitdagingen</u> naar voorgeschoven:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 'Groen-blaue dooradering van het gebied versterken' (o.a. versterken groen-blaue netwerken, meer ruimte voor water, versterking open ruimte systeem (ook in de bebouwde omgeving), productieve landschappen (meerlagig en multifunctioneel) • (2) 'Differentiatie en optimalisatie van woon- en werklocaties gelinkt aan mobiliteitsknooppunten' (o.a. gericht verdichten, verweven, ontlichten, ontharden, verhogen van leefbaarheid, inspelen op klimaatdoelstellingen, ontsnippering lijninfrastructuren, ...) • (3) 'Omgevingskwaliteit in het gebied verbeteren' <p>In de zoektocht naar gedeelde strategieën werden <u>verschillende studies opgestart</u>, waarbij met cases telkens wordt ingezoomd op de Noordrand rond Brussel. Ook deze studies volgt het Groene Noordrand-team op, met constructieve én ambitieuze input en linken leggend met onze Groene Noordrandvisie en eigen projecten.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Projectenmonitor ▪ Open Ruimtenetwerk in en rond Brussel ▪ Slimme verdichting ▪ LaboRuimte: Bebouwde weefsel in 20ste eeuwse randgebied van en rond Brussel

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ontwerpend onderzoek Parking C & Romeinsesteenweg ▪ Ontwikkeling van bossen en boomrijke groenstructuren in een verstedelijkende context ▪ ...
Strategische doelstellingen	Infrastructuurwerken – Groen, Blauw, Recreatief Netwerk – landbouw – open ruimte - leefbare dorpen
Uitgevoerd	<p>Reeds tijdens de 1ste projectperiode Groene Noordrand (2016-2019) werd <u>dit gebiedsprogramma</u> (opgestart 2018) <u>opgevolgd door het Groene Noordrandteam</u>, ambitieus en constructief, met de input van haar terreinkennis en de Groene Noordrandvisie als leidraad. <u>Ook in deze 2de projectperiode blijft deze opvolging:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Projectenmonitor:</u> info- & testevent (07/05/2021) • <u>Open Ruimtenetwerk in en rond Brussel</u> (Bilateraal) Overleg: 23/03, 29/04, 28/05, 15/06 17/07, 03/09, 02/10 en 14/10/2020 en 05/10/2021. Met een aantal thematische werktafels 29/04, 20/05 (natuur), 27/05 (voedsel), 10/06 (infrastructuur), 24/06/2021 (stedelijk weefsel) en <u>slotevent 08/02/2022 (met start 'Opdrachtcentrale'</u>, met vb-case 'Buurtparkje Borgt' door Groene Noordrand-team). Ondertussen (<u>zomer 2022</u>) werden in de Groene Noordrand <u>2 trajecten met de 'Opdrachtcentrale' opgestart:</u> 'Buurtparkje Borgt, Grimbergen: haalbaarheid & technisch ontwerp water- & natte natuuropgave' en 'Hermeandering Amelvonnebeek Plantentuin, Meis: technisch ontwerp). • <u>Labo Ruimte:</u> Bebouwde weefsel 20ste eeuwse randgebied van en rond Brussel: workshop 14/10/2021 en <u>slotevent 25/04/2022.</u> • <u>Slimme verdichting:</u> 17/06/2021 – bespreking potentiële voorbeeldcases in de Groene Noordrand (open te houden percelen, speculatiedruk ontwikkelaars, ...) en workshop 14/09/2021 met o.a. zoom om case 'Ronkelhof & omgeving – (grond) speculatie door woonpromotoren' door Groene Noordrandteam aangebracht. Studie afgerond. • <u>Ontwikkeling van bossen en boomrijke groenstructuren in een verstedelijkende context:</u> studie afgerond. • <u>Parking C/Romeinsesteenweg:</u> ontwerpend onderzoek afgerond. • <u>Brainstorm met Team Vlaamse Rand</u> – Departement Omgeving over de mogelijke toekomstige wisselwerkingen tussen het Team en de Strategische Projecten in de Vlaamse Rand, waaronder 'Groene Noordrand': <u>19/01 en 26/01/2023.</u>

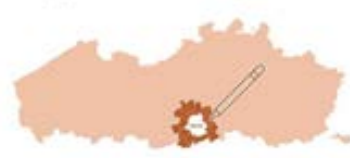
Op de planning	<p><u>Verder actief opvolgen van het Team 'Vlaamse Rand' algemeen en dit gebiedsprogramma specifiek.</u> Ambities en link met doelstellingen gesteld binnen SP Groene Noordrand hierbij bewaken.</p> <p><u>Actief opvolgen opgestarte en lopende studies.</u></p> <p><u>Trekker & katalysator zijn</u> in bepaalde gebiedsgerichte deelacties in de Noordrand rond Brussel (al dan niet via Opdrachtcentrale 'Open Ruimte').</p>
Financieel	<p><u>Ondersteuning:</u> Personeelskost & werkingskost via Strategisch Project</p>

Stroomverlichting 30 meter 0,40 0,40

Een plek om ruimte te creëren of behouden (ontdichten)	Een plek om te verdichten vanuit logica duurzame mobiliteit
Een plek om te verdichten vanuit aanwezigheid voorzieningencluster	Een plek om te verdichten vanuit een andere logica

Bouw jij mee aan de Projectenmonitor?

STUDIE (SUB)URBANE BOSSEN EN BOOMSTRUCTUREN

INFRASTRUCTUURWERKEN - Grote infrastructuurprojecten als kans aangrijpen tot ontsnippering (natuur, recreatief, ...) en tot landschappelijk integreren en verbinden.

ACTIE: Mobiliteit rond Brussel – Infrastructuurwerken: Ring0, Brabantnet, Fietsnelwegen	
Initiatief	De Werkvennootschap
Rol SP-Projectteam	Helikopter – Bruggenbouwer - Ondersteuner
Omschrijving	<p>Het wegennet rondom Brussel, en zeker in de Noordrand, is vandaag dichtgeslibd. Zeker de Ring 0, maar meer en meer ook de omliggende secundaire wegen. Een ruimer mobiliteitsplan & -aanpak, met oog voor alle modi – auto, openbaar vervoer én fiets, geïntegreerd en afgestemd- is een must. De overheid maakt hier vandaag dan ook werk van. SP Groene Noordrand wil bij al deze geplande infrastructuurwerken de planopmaak opvolgen en de impact op de open ruimte en leefbaarheid bewaken en bijsturen, compensatieverplichtingen gericht inzetten en het momentum aangrijpen voor ontsnipperen i.p.v. verder versnipperen (ecoducten, ecotunnels, groenbuffers, ...).</p> <p>Het eerste stuk van de <u>Ring 0 rond Brussel</u>, tussen Groot-Bijgaarden en Strombeek-Bever, werd aangelegd in 1958 (Wereldtentoonstelling). Op andere plaatsen is de Ring veertig à vijftig jaar oud. Niet alleen de infrastructuur zelf, maar ook de manier waarop het verkeer georganiseerd is (de inrichting van de Ring), is gedateerd. De Ring is er aan een complete vernieuwing toe. Vandaag worden herinrichtingsplannen gemaakt voor het noordelijke ringdeel, tussen de verkeerswisselaars Groot-Bijgaarden en Sint-Stevens-Woluwe. In het kader van de herinrichting wordt niet alleen de weg zelf vernieuwd, ook veel bruggen en viaducten over de Ring worden mee aangepakt. Ook landschappelijke integratie en leefbaarheid staan mee op de agenda.</p> <p>Drie tramlijnen in de noordelijke rand van Brussel, dat is het <u>Brabantnet</u>. Concreet gaat het om een sneltram van Willebroek naar Brussel, een ringtram(bus) van Brussels Airport over Vilvoorde naar Jette en een luchthaventram van Brussels Airport naar Brussel Noord. Met de nieuwe tramlijnen wil De Lijn mee helpen de mobiliteitsknoop in de Noordrand te ontwarren. De <u>Sneltram Willebroek-Brussel</u> loopt ten westen van de A12 tot Londerzeel. Daarna volgt het de oostkant van de A12 tot Willebroek. Vandaag vormt de <u>A12</u> een harde barrière in de Groene Noordrand, tussen boven- en benedenloop Maalbeek, tussen boven- en benedenloop Amelvonnebeek. En dit zowel in het groene netwerk als in het recreatieve netwerk. De A12 verdeelt en is een sterke barrière voor</p>

	<p>mens en natuur. De aanleg van de Sneltram mag deze barrière niet versterken. Meer nog, het is een kans om effectieve onsnipperende ingrepen mee te nemen (ecoduct, ecotunnel, wandel- & fietsbrug).</p> <p><u>Fietssnelwegen</u> brengen je vlot, veilig en comfortabel over een langere afstand waar je moet zijn. Fietssnelwegen zijn: rechtlijnig; verkeersluw of verkeersvrij; zonder onnodige vertragingen, stops of hindernissen. In 2012 voerde de provincie Vlaams-Brabant, samen met het Vlaams Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest een studie uit om fietsassen met een hoog potentieel uit te tekenen in de Vlaamse Rand en Brussel: een FietsGEN, als aanvulling op het (openbaar vervoer)GEN. Het resultaat: 15 fietssnelwegen - grotendeels nog te realiseren - die de Vlaamse Rand en Brussel met elkaar moeten verbinden. Ze lopen tot zo'n 15 kilometer buiten het centrum van Brussel. De realisatie gebeurt stap voor stap. Gemeenten kunnen hiervoor subsidies aanvragen bij de provincie. In de 'Groene Noordrand' zijn vijf dergelijke fietssnelwegen gepland: F212 (Asse-Brussel), F213 (Jette-Wemmel), F28 (A12), F23 (Kanaal Brussel-Schelde) & FR0 (tangentieel aan Ring 0).</p>
Strategische doelstellingen	Infrastructuurwerken – Groen, Blauw, Recreatief Netwerk – landbouw – open ruimte - leefbare dorpen
Uitgevoerd	<p>Reeds tijdens de 1ste projectperiode Groene Noordrand (2016-2019) werd het <u>programma 'Werken aan de Ring'</u> (opgestart voorjaar 2017) <u>opgevolgd door het Groene Noordrandteam</u>, ambitieus en constructief, met de input van haar terreinkennis en de Groene Noordrandvisie als leidraad (werkgroepen en overleg bestuurlijke actoren).</p> <p>Sinds zomer 2018 wordt dit R0-proces benaderd als een <u>'Geïntegreerd Planningsproces'</u>, met (1) GRUP-procedure en (2) Quick-Wins-projecten (zie onder). Dit proces is nog lopend.</p> <p><u>GRUP 'Ruimtelijke herinrichting van de Ring rond Brussel (R0) – deel Noord':</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Werkgroepen & overleg</u>: 04/02, 18/02, 02/04, 28/05, 18/06, 25/06, 02/10, 08/10, 19/11, 23/11 en 26/11/2020. • <u>Feedbackronde PLAN-MER R0 noord – Loop 1</u>: zomer 2020. • <u>Toelichting MKBA – Loop 1 & scope Loop 2</u>: 22/04/2021 • <u>Algemene terugkoppeling Scopingsnota 2</u>: 31/05/2021 • <u>Duiding door Groene Noordrandteam naar administraties gemeenten</u> i.f.v. publieke raadpleging Scopingsnota 2: 29/06 (Vilvoorde), 06/07 (Grimbergen) en 05/07/2021 (Asse) • <u>Overleg i.f.v. herbestemmingen i.k.v. open ruimte</u>: 10/06, 09/07/2021 (algemeen), 19/10 & 14/12/2021, 14/01 &

26/01/2022 Koningslo (specifiek) en **21/03 & 29/04/2022 met Dep.Landbouw & Visserij (specifiek)**

- **GPP-GRUP R0 Noord – Werksessie bestuurlijke actoren:** 12/10 & 16/11/2021 en **03/02, 17/10 (plenaire vergadering** – daar het Groene Noordrandteam geen advies kan/moet geven waren wij hierbij niet aanwezig) en **22/11/2022.**
- **Digitale Expo ‘Werken aan de Ring’: voorjaar 2022**
  - Algemeen: 28/03/2022
  - ‘Natuur & Leefbaarheid’: 31/03/2022
  - ‘Zone Groot-Bijgaarden-Zellik’: 19/04/2022
  - ‘Zone Laarbeekbos’: 19/04/2022
  - ‘Zone Wemmel-Jette’: 20/04/2022
  - ‘Zone A12’: 20/04/2022
  - ‘Zone Vilvoorde’: 21/04/2022
- **Bilateraal Overleg** ‘Programma Werken aan de Ring & Strategisch Project Groene Noordrand’ (De Werkvennootschap & Groene Noordrandteam: **08/06/2022**
- **Pre-advies Plan-Mer R0-noord -Loop2: zomer 2022**

Quick-Wins-projecten (fietsnelwegen, onderdoorgangen, ...):

- F213: 07/12/2021: stand van zaken
- ‘Fietsnelwegen zone noord’: 25/01/2022, stand van zaken
- ‘Afrittencomplex Medialaan’: opstart werf: voorjaar 2021 met naast optimalisatie autoverkeer aandacht voor kwalitatieve en veilige fiets-en wandelverbinding, evenals ecologische verbindingen tussen ‘Tangebeekbos, Domein 3 Fonteynen Klein Hoogveld & Indringingsweg/Gewestgrens’.

Overleg open ruimtepartners:

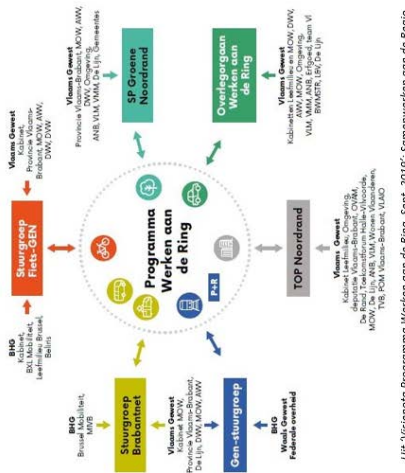
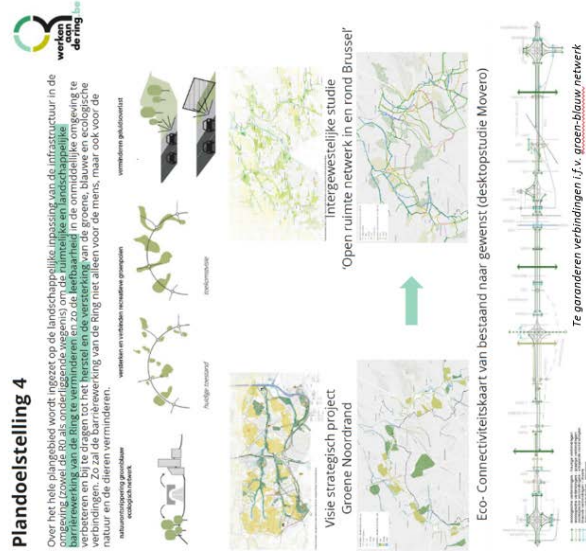
- Het Groene Noordrandteam koppelde met enkele openruimtepartners (VLM, ANB) terug rond
  - afstemming i.f.v feedbackronde op PLAN-MER Loop 1 i.k.v. GRUP, zomer 2020).
  - Afstemming i.f.v **open-ruimtebestemmingen: 09/07/2021 en 01/02, 15/02, 25/02, 21/03 & 29/04/2022**

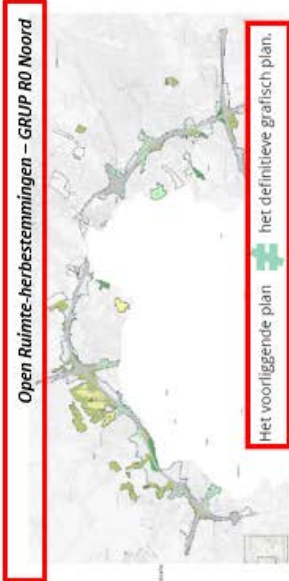
Brabantnet - Sneltram:

- Overleg ontwerpteam ‘Herinrichting omgeving Sprietmolen, Grimbergen – landschapspark tussen Maalbeek & Amelvonnebeek/Plantentuin Meise’: 07/06/2021

	<p>Overleg/bespreking 'Tijdelijke opdracht aan Regionaal Landschap Brabantse Kouters i.f.v. de bos- en natuurcompensatie WADR', ter versterking van reeds lopende VLM-opdracht én als (financiële) overbrugging tussen het einde van de 2de strategische projectperiode en vermoedelijke start bij honoreren van een 3de projectperiode (1 maart 2023 -> 1 september 2023): 06/02, 17/02 en 28/02/2023.</p>
<p>Op de planning</p>	<p><u>Geïntegreerd Planningsproces</u> verder opvolgen: GRUP, QW's, ...</p> <p><u>Ambities</u> en link met <u>doelstellingen</u> gesteld binnen <u>SP Groene Noordrand</u> hierbij <u>bewaken</u>. Hiertoe eventueel extra Partneroverleg organiseren. Zoeken naar win-wins.</p> <p><u>Terreinkennis, netwerk & visie</u> inzetten en afstemming met <u>bospartners</u> rond gezochte <u>bos- en natuurcompensatie</u>.</p>
<p>Financieel</p>	<p><u>Ondersteuning:</u> Personeelskost & werkingskost via Strategisch Project</p> <p><u>Uitvoering:</u> via diverse kanalen</p>

Uitvoering

F R0
F 214

F 28

Het voorliggende plan ≠ het definitieve grafisch plan.

DEELZONE 2: Laarbeekbos

LPa_LB_2

Dwarsprofiel AA - grasige ecoduct

Dwarsprofiel BB - bosrijke ecoduct

Visualisatie - grasige ecoduct

Visualisatie - bosrijke ecoduct

Ontverpend Onderzoek

LPb_WM_1

DEELZONE 3: WEMMEL-JETTE

Bestemmingsbestand

Mogelijke toekomstvisie

RUIMTEBESLAG - Meer doen met minder ruimte: ruimtelijk rendement van huidig ruimtebeslag verhogen, met maatwerk voor leefkwaliteit, klimaatbestendigheid en beperking van verharding

ACTIE: Opvolgen ontwikkelingen in huidig ruimtebeslag (RUP's, woonontwikkelingen, industrieontwikkelingen, wegenwerken...)	
Initiatief	Divers, maar vnl. betrokken gemeenten
Rol SP-Projectteam	Helikopter – Bruggebouwer - Ondersteuner
Omschrijving	In de Noordrand van Brussel staan – naast de optimalisatie van de R0 (zie hoger)- nog heel wat ruimtelijke ontwikkelingen op de planning. Het betreft processen of projecten in het huidige ruimtebeslag, eerder dan in de open ruimte. Het SPGN-Projectteam volgt deze processen op (soms actief of soms passief) met hierbij het bewaken van de Groene Noordrandvisie, zowel naar bedreigingen als eventuele opportuniteiten.
Strategische doelstellingen	Infrastructuurwerken – Groen, Blauw, Recreatief Netwerk – landbouw – open ruimte - leefbare dorpen – ruimtelijk rendement – ontharden
Uitgevoerd	<p>Tijdens de <u>1ste projectperiode</u> (2016-2019) schoof het Groene Noordrandteam ambitieus en constructief mee aan tafel bij enkele 'hardere' ontwikkelingen rond wonen, werken en verkeer. Via een partnership met de trekkers van deze projecten werd maximaal gezocht naar kruisbestuiving en win-wins (o.a. RUP Douwe Egberts Grimbergen, Green Energy Park Asse, ...).</p> <p>In deze nieuwe projectperiode willen we deze ondersteunende rol blijven opnemen, maar daarnaast ook actiever hierin specifieke potentiële cases/sites naar voor schuiven om door andere partners te worden opgenomen in studiewerk of pilootprojecten, bv. in studie 'Slimme verdichting', ...). <u>Divers overleg met:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Gemeente Asse: <ul style="list-style-type: none"> ▪ <u>Opmaak 'Beleidsplan Ruimte'</u>: Publieke Raadpleging Startnota (12/06 – 10/08/2020). ▪ <u>Opstart Studieopdracht 'Ontkoppeling Riolering Smiskensveld-Kanariestraat-Pastoriestraat-Oude Jetseweg' (27/01/2023)</u> vanuit Groene Noordrandteam aangeven koppelkansen met LIP Groene Noordrand in bovenloop Maalbeek. • Gemeente Wemmel: <ul style="list-style-type: none"> ▪ <u>Opmaak 'Mobiliteitsplan'</u>: Publieke Raadpleging (maart 2021) ▪ <u>Opmaak Hemelwater- & droogteplan: kerngroep: 23/05/2022.; Visievormingsoverleg: 29/06 en 28/09/2022</u>

- **Gemeente Grimbergen:**
  - Dienst Ruimtelijke Planning, 06/10/2020 (overzicht geplande RUP's: Waardbeekdreef, Potaarde, ...)
  - Dienst Wegen & Water: 18/11/2020 (oa. geplande wegenwerken Veldkantstraat, Sparrenlaan, Beiaardlaan...)
  - Opmaak 'Klimaatplan': 23/02 (Expertenwerkgroep), 15/03/2021 (Actielijst Groene Noordrand als input)
  - Opmaak 'RUP Waardbeekdreef': 09/03/2021 (Participatiemoment)
  - Aanvraagdossier 'Groenblauwe dooradering in Grimbergen' (Dienst Ruimtelijke Planning): input & feedback door Groene Noordrand-team (07/09, 22/09 & 20/10/2021)
  - 'MTB-route Grimbergen': input & feedback door Groene Noordrand-team (25/11/2021 & 25/01/2022)
  - **gRUP 'Verbrande Brug': toelichting & bespreking toekomstscenario's (27/10/2022).**
  - **Hi!-site (voormalig Douwe Egberts): kansen hergebruik regenwater** ter plekke of voor naastliggende landbouw en natuur – **verkennd overleg** georganiseerd door Groene Noordrandteam met projectontwikkelaar Global Estate, betrokken studiebureau, Gemeente Grimbergen, Provinciale Dienst Waterlopen en VLM (**17/08/2022, 30/01 & 13/02/2023**).

- **Gemeente Meise:**
  - Opmaak 'Hemelwater- & Droogteplan': stakeholderoverleg (17/09/2021) en bilateraal overleg (19/11/2021)
  - Korte Keten in Meise: opstartoverleg (03/06/2021), opvolgvergadering (13/07/2021) en brede brainstorm (**07/09/2021**) (zie aparte fiche)
  - **Westrode Morgen:** de site 'Meise-Westrode' staat vandaag ingetekend als 'industriebestemming'. Vandaag wordt – participatief - gezocht naar meer geschikte en haalbare **herbestemmingen**. **Het Groene Noordrandteam volgt dit traject op**, met constructieve input:
    - **Bilateraal overleg** Studietoetsconsortium – Groene Noordrandteam: **11/02/2022,**
    - **Overleg open ruimtepartners** (Projectbureau 6 en 7, zie verder ter voorbereiding expertentafels): **20/04 en 01/12/2022.**
    - **Expertentafels: 26/04 & 27/06 en 6/12/2022.**
    - **Publiekelijk infomoment finaal ontwerpvoorstel: 18/01/2023**
  - **Kaarlijbeek, Plantetuin Meise:** verkennende brainstorm naar mogelijke koppelkansen tussen WLS-project

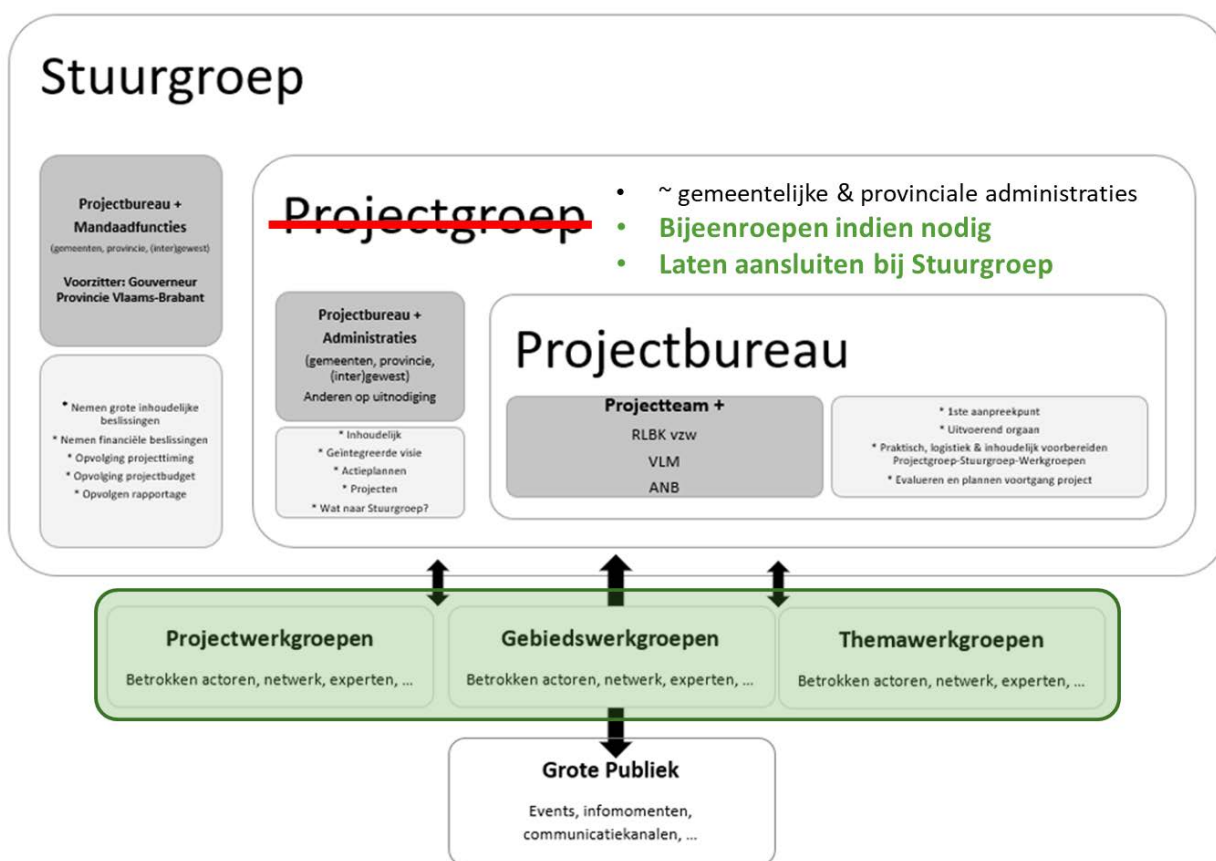
	<p>‘bovengronds brengen Kaarlijsbeek in Plantentuin’ (zie eerder) en ‘rioleringsontkoppelingsproject ‘OLV Herenweg & omgeving’ (ten noorden Plantentuin)’ wat betreft gezochte regenwaterbuffering (o.a.. potenties in Kaarlijsbeek zelf en Orangerievijver, beide in Plantentuin), georganiseerd door Groene Noordrandteam en met Gemeente Meise, Aquafin, Provinciale Dienst Waterlopen, Plantentuin Meise (<u>30/08/2022 en 25/01/2023</u>)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stad Vilvoorde: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Wijkcontract ‘Koningslo is van jou’: Het Groene Noordrandteam nam deel aan het participatieproces en legde hierbij linken met de hogere ambities in het groenblauwe en recreatieve netwerk en de reeds lopende trajecten of geplande projecten (<u>08/02, 03/05, 18/05 en 29/06/2022</u>). ▪ Opmaak ‘Hemelwater- & Droogteplan’: stakeholderoverleg (<u>15/09/2022</u>). • Stad Brussel / Neder-over-Heembeek: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Opmaak ‘Masterplan Korte Groenweg, Neder-over-Heembeek’: een openruimtegebied net over de gewestgrens en aansluitend op de open ruimtekamers van Koningslo (zie eerder), met gelijkaardige uitdagingen naar een evenwichtige invulling van robuust groen, agro-ecologische landbouw en recreatie. Het Groene Noordrandteam volgt dit mee op en legt koppelkansen met de naastgelegen open ruimtekamers (en de daar lopende processen): Klankbordgroep op <u>21/10/2022 en 17/01/2023</u>.
Op de planning	<p>Verder opvolgen lopende processen/projecten en nieuwe die worden opgestart in het projectgebied van de Groene Noordrand. Hierbij telkens de ambities en link met doelstellingen gesteld binnen SP Groene Noordrand bewaken. Hiertoe eventueel extra Partneroverleg organiseren. Zoeken naar win-wins.</p> <p><u>Reeds op de planning:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Verder opvolgen reeds lopende trajecten (zie hoger) • Opvolgen nieuwe trajecten. O.a. : <ul style="list-style-type: none"> - Opstart Beleidsplan Ruimte, Wemmel - Opstart Hemelwater- & droogteplan, Asse - Opstart Hemelwater- & droogteplan, Grimbergen • ...
Financieel	<u>Ondersteuning:</u> Personeelskost & werkingskost via Strategisch Project

DEEL 3: PROJECTPROCES – Periode 01/02/2022 – 28/02/2023

Ook tijdens deze projectperiode vond heel wat overleg plaats. Naast de vaste ‘**Stuurgroep**’, zijn de meer thematische, gebiedsgerichte of projectmatige **werkgroepen** de drijvende krachten richting projectrealisaties. Daarnaast was het SP-team opnieuw aanwezig op enkele **uitwisselings- en netwerkmomenten**. Ook aan de **bekendmaking en draagvlak** werd verder gewerkt. Een overzicht...

Met de opstart van verschillende werkgroepen, de dubbele aanwezigheid van heel wat partners in zowel Stuur- ,Project- als werkgroepen én in functie van de vergaderlast, bleek het niveau van de ‘Projectgroep’, zoals in de 1ste SP-projectperiode opgenomen, eerder overbodig. De Projectgroep wordt dan ook niet langer structureel samengeroepen, maar alleen wanneer een bepaalde actie, ontwikkeling of thema globaal over het gehele Groene Noordrandprojectgebied behandeld dient te worden. Door daarnaast de Stuurgroep uit te breiden met de administratieve krachten van gemeenten en provincie, krijgt iedereen minstens 2 keer per jaar een globaal overzicht en stand van zaken van alle lopende trajecten.

94

STUURGROEP

Zesde stuurgroepvergadering

De zesde stuurgroepvergadering van deze nieuwe projectperiode vond plaats op **vrijdag 10 juni 2022**, opnieuw sinds lang in levende lijve, te Relegem, met Gemeente Asse als gastheer.

Om de Groene Noordrandvisie verder op terrein uit te kunnen rollen, gaat het Groene Noordrand-team op zoek naar uitvoeringsmiddelen, samen met betrokken gemeenten of partners. Kansen die hiertoe liggen in diverse projectoproepen worden door het Groene Noordrand-team opgevolgd. Tijdens deze stuurgroepvergadering werd kort ingezoomd op een aantal sinds vorige Stuurgroep (03/12/2021, waar de verschillende toen lopende projectoproepen werden geduid) goedgekeurde projectaanvragen ingediend door of i.s.m. het Strategisch Project Groene Noordrand. Daarnaast werden nog twee nieuwe oproepen in de zomer van 2022 kort geschetst en aangegeven welke aanvragen werden voorbereid samen met de desbetreffende gemeente. Er werd ook uitgenodigd tot doorgeven van eventuele extra mogelijk in te dienen projectvoorstellen.

Tijdens deze stuurgroepvergadering werd door het Groene Noordrand-team en betrokken partners opnieuw een update gegeven van enkele lopende projecten-programma's-studies, waarbij telkens de link werd gemaakt met de Groene Noordrandvisie & gewenste open ruimtestructuur, zowel qua situering als qua doelstellingen. Hierbij werd telkens ook de rol aangegeven die het Strategisch Project hierin vervult. Na elke presentatie was er ruimte voor eventuele vragen, opmerkingen of suggesties vanuit de stuurgroep. Er werd op deze stuurgroepvergadering ingezoomd op 1 -recent opgestart – traject: Water+Land+Schap 'Klimaatrobuuste Groene Noordrand' met een korte duiding en een stand-van-zaken (aanpak, projecten, ...).

In 2022 zaten we alweer in het laatste werkingsjaar van deze 2de projectperiode als strategisch project. Een nieuwe oproep 'Strategische Projecten' vanuit Departement Omgeving werd verwacht in het najaar. Tijdens vorige stuurgroepvergadering werd gepolst naar de animo om verder te gaan richting een 3de projectperiode; werd gevraagd naar groen licht om hierrond een nieuw aanvraagdossier voor te bereiden en werd gevraagd naar eventuele aandachtspunten of suggesties om mee te nemen bij dit aanvraagdossier. Tijdens deze stuurgroepvergadering werd door het Groene Noordrand-team:

- een stand van zaken gegeven over de nieuwe projectaanvraag (Dep. Omgeving),
- een voorstel tot inhoud, extra focus en/of gebiedsuitbreiding,
- een voorstel tot financieel scenario voor een 3de projectperiode gegeven
- en een stand van zaken gegeven van de kernactorenronde.

Eventuele opmerkingen worden gekaderd en vragen beantwoord.

Tot slot werd een financiële tussenstand gegeven.

Aansluitend op dit overleg werd een deel van de Groene Noordrand al wandelend verkend: vertrekkend vanuit Relegemcentrum, langsheen de Grote Landbeek en de 'Relegemste Motte', door het speelbos en natuurgebied 'Wemmelse Motte' om zo de kouter tussen de twee historische hoeses 'Hooghof' (Zellik, Asse) en 'Ronkelhof' (Wemmel) te verkennen. Het is een open ruimtegebied met heel wat uitdagingen en lopende trajecten, waarbij het Groene Noordrandteam de geïntegreerde aanpak bewaakt, representatief voor de gehele Groene Noordrand: het LIP Groene Noordrand, een zoektocht naar een 'Voedsel+Land+Schap', water- & erosiebeheersing in een 'Water+Land+Schap', robuuste

groenverbindingen tussen Laarbeekbos en de Maalbeekvallei, zachte recreatieve ontsluiting en het programma 'Werken aan de Ring' (met o.a. optimalisatie R0, fietssnelwegen, herstel groen-blauwe-oranje verbindingen.)

Het verslag (incl. aanwezigheidslijst) van deze zesde Stuurgroep is toegevoegd als BIJLAGE 2.

Zevende stuurgroepvergadering

De zevende stuurgroepvergadering van deze nieuwe projectperiode vond plaats op **vrijdag 2 december 2022**, op het Stadhuis van Vilvoorde, gastheer.

Het Projectteam licht de financiële stand van zaken na 30 werkingsmaanden toe, dus halfweg het laatste werkingsjaar van deze projectperiode (stand van zaken 31/07/2022 – indienen 3de Voortgangsrapport). Hierbij wordt een vergelijking gemaakt met de bij de projectaanvraag ingediende begroting.

Tijdens deze stuurgroepvergadering wordt door het Groene Noordrand-team en betrokken partners opnieuw een update gegeven van enkele lopende projecten-programma's-studies, waarbij telkens de link wordt gemaakt met de Groene Noordrandvisie & gewenste open ruimtestructuur, zowel qua situering als qua doelstellingen. Hierbij wordt telkens ook de rol aangegeven die het Strategisch Project hierin vervult. Na elke presentatie is er ruimte voor eventuele vragen, opmerkingen of suggesties vanuit de Stuurgroep.

Er wordt op deze stuurgroep opnieuw ingezoomd op het traject: Water+Land+Schap 'Klimaatrobuuste Groene Noordrand'. Tijdens vorige stuurgroepvergadering werd het lopende traject richting een voorstel-gebiedsprogramma voorgesteld, vandaag wordt het ingediende 'Actieprogramma Klimaatrobuuste Groene Noordrand' voorgesteld (30 september 2022). Eind 2022 wordt nieuws verwacht over de uiteindelijk weerhouden budgetten/acties waarmee de daaropvolgende 3 jaar (2023-2024-2025) aan de slag kan worden gegaan. Dit uitvoeringstraject – en focusthema 'Klimaatadaptatie' - wordt dan ook een belangrijke focus in de nieuwe strategisch projectaanvraag.

Er wordt daarnaast ook ingezoomd op het thema 'Voedselstrategie in de Groene Noordrand', de context (o.a. recent gelanceerde Vlaamse voedselstrategie Go4Food en verkennende werk 'lokale voedselstrategie binnen intergewestelijke T.OP Noordrand), de reeds opgestarte en/of geplande trajecten en projecten hierbij (o.a. Hefboomproject 'Ronkelhof & omgeving' (Wemmel), Hefboomproject 'Laskouter' (Koningslo, Vilvoorde), LIP Groene Noordrand – kouters, Water+Land+Schap 'Klimaatrobuuste Groene Noordrand, studie 'Stadslandbouw op Laskouter' – Erasmus Hogeschool & HoGent), én de doelstelling om dit als extra focus mee te nemen bij de nieuwe strategische projectaanvraag.

2022 was alweer het laatste werkingsjaar van deze 2de projectperiode als strategisch project. Een nieuwe oproep 'Strategische Projecten' vanuit Departement Omgeving werd nog dit jaar verwacht. Eerder werd gepolst naar de animo om verder te gaan richting een 3de Projectperiode; werd gevraagd naar groen licht om hierrond een nieuw aanvraagdossier voor te bereiden en werd gevraagd naar eventuele aandachtspunten of suggesties om mee te nemen bij dit aanvraagdossier. Tijdens vorige stuurgroepvergadering (10/06/2022) werd hiertoe een financieel scenario gepresenteerd, evenals

extra focusthema's. Vandaag wordt een stand van zaken van beide gegeven, evenals een tijdslijn (vermoedelijke, officieus medegedeeld door Departement Omgeving -> ondertussen bevestigd door 14de Oproep Strategische Projecten: <https://omgeving.vlaanderen.be/nl/veertiende-oproep-strategische-projecten-gelanceerd>) en bijgevolg nood aan een overbruggingsbudget en de zoektocht hiertoe.

Tot slot wordt een korte stand van zaken gegeven van lopende trajecten van partners binnen de Groene Noordrand: Programma Werken aan de Ring – GRUP R0-Noord (De Werkvennootschap – Departement Omgeving), Beleidsplan Ruimte Provincie Vlaams-Brabant, Landinrichtingsproject 'Vlaamse Rand' (met oa. LIP Oostelijke Maalbeekvallei, LIP Groene Noordrand en oproep 'Uitvoeringsinitiatieven') (VLM) en diverse Hemelwater- en droogteplannen (Meise, Wemmel, Vilvoorde). Het Groene Noordrand-team sluit telkens aan bij de begeleidingsgroepen met constructieve input, waarbij telkens de ambities en link met de doelstellingen/visie gesteld binnen SP Groene Noordrand worden bewaakt en koppelkansen worden gezocht.

Het verslag (incl. aanwezigheidslijst) van deze zevende stuurgroepvergadering is toegevoegd als BIJLAGE 3.

Achtste stuurgroepvergadering

De achtste Stuurgroep van deze nieuwe projectperiode vond plaats op **vrijdag 17 februari 2023**, op het Gemeentehuis van Grimbergen, gastheer.

Het Projectteam licht de financiële stand van zaken na de volledige projectperiode SPGN 2.0 toe. Hierbij wordt een vergelijking gemaakt met de bij de projectaanvraag ingediende begroting. Finaal is ten opzichte van de oorspronkelijke begroting een beperkt negatief saldo van -1.751 euro. Dit mede omwille van de extra maand langere personeelskost wegens beperkte verlenging. Dit verschil wordt gedragen door Regionaal Landschap Brabantse Kouters, met een hogere cofinanciering dan voorzien. Het uiteindelijke saldo 'Uitgaven-Inkomsten' wordt dan 0 euro. Met het oog op de realisatie van de Groene Noordrand-open ruimtevisie, wordt door het Groene Noordrand-team, samen met partners, op zoek gegaan naar extra inkomsten via verschillende projectoproepen. Waar nodig werd, naast realisatiebudget, ook voorafgaand extra studiebudget gezocht en/of gronden aankocht. Het SPGN-Projectteam geeft een update van deze extra gegenereerde budgetten in de Groene Noordrand (extra studiebudget, extra projectbudget, aangekochte gronden) voor een totaal van 3.772.238 euro sinds de start van het strategisch project. Meer specifiek voor deze 2de projectperiode een sub totaal van 3.272.218,28 euro. Dit via o.a. projectoproepen 'Groene Rand' en 'Natuur in je Buurt' (ANB), 'Natte Natuur' (Departement Omgeving), 'Water+Land+Schap' & 'Voedsel+Land+Schap' (VLM), 'Biodiversiteitsprojecten' & 'Erfgoedprojecten' (Provincie Vlaams-Brabant).

Een nieuwe oproep 'Strategische Projecten' werd ondertussen op 02/12/2022 gelanceerd door Departement Omgeving met indienen tegen 31 maart 2023. Met een daaropvolgende evaluatie tegen vermoedelijk juli/augustus 2023, moeten we er op dit moment dus vanuit gaan dat bij goedkeuring van onze aanvraag een **nieuwe projectperiode wellicht pas ten vroegste op 1 september 2023 kan starten**. Zonder een bijkomend budget dreigt bijgevolg het project onderbroken te worden voor **6 maanden** (tussen 1 maart en 1 september). De beoogde continuïteit van het project(team) komt hierdoor in het gedrang, dit terwijl de planningsprocessen en uitvoeringsinitiatieven uiteraard verder

lopen in het projectgebied én dus ook de nodige opvolging verdienen. Het Groene Noordrandteam stelt op deze Stuurgroep een voorstel tot 'overbruggingsbudget' voor, dat zal worden gedragen door de respectievelijke cofinancierders Regionaal Landschap, Gemeenten Asse, Wemmel, Meise, Grimbergen en Stad Vilvoorde én bijkomend De Werkvennootschap, met een bijhorende tijdelijke taakstelling voor Regionaal Landschap Brabantse Kouters rond de gezochte bos- en natuurcompensatie in de regio in kader van het Programma Werken aan de Ring.

Afgelopen weken werd met het oog op input (terugblik 2.0 en vooruitblik 3.0) in functie van ons nieuwe aanvraagdossier al samengezeten met enkele projectpartners (Departement Omgeving, ANB, VLM, De Werkvennootschap, Provincie Vlaams-Brabant, RLBK, Leefmilieu Brussel). Een korte feedback van deze gesprekken wordt meegegeven. Later deze maand volgen nog overlegmomenten met Departement Landbouw & Visserij, Boerenbond en enkele gemeenten.

Als afsluiten van 'SP Groene Noordrand 2.0' en als inputdocument 'SP Groene Noordrand 3.0' wordt gewerkt aan een overkoepelend 'Gebiedsprogramma Groene Noordrand' (cf. bespreking door stuurgroep 2 – 19/06/2020). Dit overkoepelend actieplan wordt – naast het nogmaals weergegeven van onze doelstellingen, visie en weergegeven van actiegebieden en scharnierplekken - samengesteld uit de diverse lopende of nog op te starten deeltrajecten en terreinprojecten. Het is een overzicht en structurering van onze acties binnen de Groene Noordrand. Het is eveneens dynamisch, rollend gebiedsprogramma. Aanvullingen of bijstellingen kunnen – in overleg met de stuurgroep – worden doorgevoerd, dit op basis van voortschrijdend inzicht, nieuwe beleidsdoelstellingen en opportuniteiten, maar ook door afronding of opstart van trajecten of terreinrealisaties. Het Groene Noordrand-team ligt even de dit in opmaak zijnde document toe.

Eveneens in functie van de nieuwe strategische projectaanvraag wordt de verdere tijdslijn richting indienen geschetst, evenals de nog benodigde engagementen en de nodige werkafspraken hierrond.

Tot slot wordt nog even verkennend gebrainstormd rond de twee thema's die in een nieuwe projectaanvraag extra aandacht zullen krijgen, naast 'Lokale voedselstrategie', besproken op de vorige stuurgroep: (1) ambities & uitdagingen rond bos: uitbreiding en/of boscompensatie i.k.v. het Programma Werken aan de Ring en (2) het bebouwde weefsel, met het belang van een groen-blauwe dooradering als verbinding tussen de open ruimtegebieden, in het klimaatbesteding en leefbaar houden van de dorpskernen, naast de vraag, en bijhorende ruimtelijke druk, naar extra woon- en werkplaatsen.

Het verslag (incl. aanwezigheidslijst) van deze achtste stuurgroepvergadering is toegevoegd als BIJLAGE 4.

PROJECTBUREAU

Samen met het Projectteam Groene Noordrand en opdrachthouder RLKB vormen Agentschap voor Natuur & Bos (ANB) en de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) - als belangrijkste kernactoren én open ruimtepartners - het 'Projectbureau'. Binnen het 'Projectbureau' wordt gereflecteerd en overlegd rond de implementatie van Vlaamse ambities & programma's binnen de Groene Noordrand, zoals b.v. bebossing, ontharding, GRUP Werken aan de Ring 0 – noord, ...

Projectbureau 6 en 7

De site 'Meise-Westrode' is vandaag bestemd als industriegebied. Vandaag blijkt deze bestemming niet meer de juiste en daarom wordt – in opdracht van de eigenaar van de site - een zoektocht gestart naar een nieuwe geschikte en haalbare invulling van deze zone. Hoe die invulling er precies uitziet, ligt nog niet vast. Deze **zoektocht 'Westrode Morgen'** verloopt participatief: zowel omwonenden als experts (open ruimte, bedrijfswereld,...) worden geïnformeerd, bevroegd en betrokken. Het Groene Noordrandteam sluit – met haar expertise o.a. opgebouwd in het programma 'Werken aan de Ring' hierbij aan, constructief maar ambitieus naar het behoud en versterken van de site als open ruimtegebied en verbinding van bovenlokaal belang. Ter voorbereiding van de 1ste 'Expertentafel' (26/04/2022), nam het Groene Noordrand-team het initiatief om de (Vlaamse) open ruimtepartners samen te brengen voor een **verkennend en afstemmend vooroverleg (20/04/2022) (Projectbureau 6)**. Naast het Groene Noordrand-team sloten VLM, ANB, AOE, Natuurpunt Meise en RLKB hierbij aan. Een aansluitend bilateraal overleg volgde eveneens met de Boerenbond. Een 2de Expertentafel, met terugkoppeling van de vordering van het ontwerp onderzoek, vond plaats op 27/06/2022. Ook in functie van een 3de Expertentafel (06/12/2022) bracht het Groene Noordrandteam nogmaals de open ruimtepartners samen in een **Projectbureau 7 op 01/12/2022)**

WERKGROEPEN

Naast een Stuurgroep worden er -naargelang de noodzaak- eveneens enkele (thematische, gebieds- of projectmatige) **werkgroepen opgevolgd en/of opgericht**, waar o.a. stakeholders (middenveld, organisaties, burgers, ...) worden in betrokken.

Het SP-team volgt enerzijds verschillende werkgroepen **georganiseerd door partners** op rond hun projecten of processen in het projectgebied van of gelinkt aan de beoogde doelstellingen van Groene Noordrand; anderzijds worden bij de eigenlijke uitwerking/uitvoering van de diverse Groene Noordrand-actieprogramma's gebiedsspecifieke en thema-overschrijdende werkgroepen **door het SP-team geïnitieerd en vandaag samen met betrokken kernpartner getrokken** die voor inhoudelijke input moeten zorgen, evenals voor begeleiding van het projectteam en/of betrokken studie bureau.

Wat volgt is een **beknopt overzicht** van dergelijke werkgroepen die plaatsvonden tijdens deze projectperiode: de **het 3de werkingsjaar (01/02/2022-28/02/2023)**.

Een overzicht over de gehele projectperiode van dit Strategisch Project is terug te vinden onder DEEL 2 in de respectievelijke 'project- en procesfiches'.

Opvolgen werkgroepen flankerende projecten/processen partners

Programma 'Werken aan de Ring'

De Ring 0 rond Brussel is erg druk, maar het noordelijke deel, tussen Groot-Bijgaarden (E40) en Sint-Stevens-Woluwe (E40) is hierbij het drukste. Enkele bekende flessenhalzen (vele op- & afritten met veel weefbewegingen als gevolg) en andere knelpunten (o.a. reliëf,...) stremmen er het verkeer, met alle file-gevolgen bij grote drukte. Automobilisten zoeken steeds meer sluiptwegen op, met een 2de of zelfs 3de 'ring'-vormige wegen doorheen de omliggende dorpskernen. **De Werkvennootschap** kreeg in het voorjaar 2017 van de Vlaamse Regering de opdracht om deze mobiliteitsknoop in de Noordrand te ontwarren. Naast een Ring 0-herinrichting/optimalisatie wordt gewerkt aan het versterken van het openbaar vervoer (Brabantnet) en de fietsinfrastructuur. Naast 'mobiliteit' wordt ingezet op de leefbaarheid langsheen de Ring 0 en het opheffen van haar barrièrewerking door o.a. kwalitatieve groen-blauwe verbindingen over of onder de Ring, al dan niet in combinatie met recreatieve inrichting.

Vandaag is een '**Geïntegreerd Planningsproces**' lopend richting een GRUP R0-Noord (o.a.. startnota, scopingsnota, alternatieven, trechtering alternatieven, ontwerpend onderzoek, ...). Daarnaast worden reeds Quick-Win-projecten voorbereid en uitgevoerd (fietsnelwegen, onderdoorgang N2019, ...). Ook het 'Brabantnet' wordt uitgerold (Sneltram, Ringtrambus). Beiden met hun regelmatige overlegmomenten met betrokken administraties & stakeholders. Ook het Strategisch Project Groene Noordrand volgt deze op - voornamelijk de zones 'Wemmel' en 'Vilvoorde' eerder dan zone 'Zaventem' - met constructieve én ambitieuze input en linken leggend met onze Groene Noordrandvisie (Geïntegreerd Planningsproces-GRUP: **01/02, 15/02, 25/02, 03/02, 21/03, 29/04, 08/06 en 22/11/2022 (vnl. openruimtebestemmingen & Plan-Mer Loop2)** – Brabantnet: geen overleg tijdens laatste 12 maanden - Quick Wins: geen overleg tijdens laatste 12 maanden).

'Gebiedsprogramma Vlaamse rand rond Brussel'

In de **Vlaamse and rond Brussel** lopen vandaag heel wat initiatieven, planningsprocessen en projecten geïnitieerd en uit te voeren door verschillende partners, zowel lokaal als bovenlokaal, maar veelal met bovenlokale impact. Omwille van de veelheid aan partners die vaak in hetzelfde gebied ageren is het noodzakelijk deze projecten, visies,... op elkaar af te stemmen, samenwerking te stimuleren en te coördineren, zowel thematisch als ruimtelijk en zo te streven naar gedeelde en elkaar versterkende winsten voor het gebied. **Departement Omgeving** startte hiertoe het nieuwe **Gebiedsprogramma 'Vlaamse rand rond Brussel'** op, waarbij ze de rol van gebiedsregisseur op zich nemen, op zoek naar gedeelde strategieën om het gebied te ontwikkelen en hiertoe een actieprogramma op te maken, mede uitgaande van reeds lopende acties in het gebied. Het Strategisch Project Groene Noordrand wil hierbij input leveren bij de globale gebiedsvisie, evenals trekker zijn in bepaalde gebiedsgerichte deelacties in de Noordrand rond Brussel.

Binnen dit gebiedsprogramma worden 3 uitdagingen naar voorgeschoven:

- (1) ‘Groen-blauwe dooradering van het gebied versterken’
(o.a. versterken groen-blauwe netwerken, meer ruimte voor water, versterking open ruimte systeem (ook in de bebouwde omgeving), productieve landschappen (meerlagig en multifunctioneel)
- (2) ‘Differentiatie en optimalisatie van woon- en werklocaties gelinkt aan mobiliteitsknooppunten’
(o.a. gericht verdichten, verweven, ontlichten, ontharden, verhogen van leefbaarheid, inspelen op klimaatdoelstellingen, ontsnippering lijninfrastructuren, ...)
- (3) ‘Omgevingskwaliteit in het gebied verbeteren’

In de zoektocht naar gedeelde strategieën werden verschillende studies opgestart, waarbij met cases telkens wordt ingezoomd op de Noordrand rond Brussel. Ook deze studies volgt het Groene Noordrand-team op, met constructieve én ambitieuze input en linken leggend met onze Groene Noordrandvisie en eigen projecten.

- Open Ruimtenetwerk in en rond Brussel (Slotevent & opstart Opdrachtcentrale: 08/02/2022, zomer 2022: opstart van 2 trajecten met Opdrachtcentrale).
- Ontwikkeling van bossen en boomrijke groenstructuren in een verstedelijkende context (afgerond)
- Slimme verdichting (afgerond)
- Labo Ruimte: Bebouwde weefsel 20ste-eeuwse randgebied van en rond Brussel (Slotevent: 25/04/2022)
- Parking C/Romeinsesteenweg: Ontwerpend Onderzoek (afgerond)
- Projectenmonitor (afgerond)

In de zoektocht naar een toekomstige werking van het Team Vlaamse Rand – Departement Omgeving en de mogelijke toekomstige wisselwerkingen tussen het Team en de Strategische Projecten in de Vlaamse Rand, waaronder ‘Groene Noordrand’, vonden 2 brainstorm/overlegmomenten plaats: 19/01 en 26/01/2023.

Landinrichtingsproject ‘Vlaamse Rand’ - Planzone ‘Dilbeek-Grimbergen’

Het **Landinrichtingsproject ‘Vlaamse Rand’ (Vlaamse Landmaatschappij - VLM)**, goedgekeurd door de Vlaamse Regering d.d. 16 mei 2014, stelt inrichtingsprojecten voor in de Vlaamse Rand, gespreid over in totaal 10 gebiedsgerichte planzones en 4 gebiedsdekkende thema’s. Binnen het projectgebied van het Strategisch Project Groene Noordrand worden er 2 planzones gedefinieerd: Planzone 5 ‘Openruimteparels Dilbeek-Asse-Wemmel en Planzone 7 ‘De Maalbeekvallei en omliggende kouters’. Daarnaast wordt er gewerkt aan de transversale thema’s (1) Uitbouwen & aantakken van zachte netwerken’, (2) ‘Erosiebestrijding in de rand’, (3) ‘Grote investeringsprojecten flankeren’ en (4) ‘Brussel als Kans: Ruimte voor voedsel’.

Een ‘Planbegeleidingsgroep’, in deze zone ‘PBG Dilbeek-Grimbergen, intersectoraal samengesteld met vertegenwoordigers van administratieve overheden en verschillende betrokken doelgroepen, zorgt voor de opvolging van en ondersteuning bij de planopmaak van verschillende inrichtingsprojecten van

het begin tot het einde. Ook het Groene Noordrandteam volgt deze op. Tijdens deze projectperiode kwam deze Planbegeleidingsgroep (online) samen op **07/07/2022** voor een update.

Momenteel worden met het 'LIP Hooghof, Asse' en het 'LIP Oostelijke Maalbeekvallei, Grimbergen' reeds twee goedgekeurde **landinrichtingsplannen (LIP)** i.k.v. het VLM-Landinrichtingsproject 'Vlaamse Rand' binnen het projectgebied van de Groene Noordrand op het terrein uitgerold. Het Groene Noordrandteam volgt deze op en bewaakt het mee waarmaken van de Groene Noordrand-visie en de complementariteit met andere uitvoeringsprogramma's in deze deelzones.

Daarnaast werd in het kader van dit Strategisch Project gestart met een Planvormingsstudie die moet resulteren in een **LIP 'Groene Noordrand'**. Dit proces wordt gecoördineerd door het VLM-projectteam 'Groene Noordrand', samen met het SP Groene Noordrandteam. In deze projectperiode werd het interne VLM-studiewerk verdergezet en een ontwerp-LIP verder vorm gegeven (met tussentijds overleg of terreinbezoeken met Groene Noordrand-team: 24/02, 01/06, 27/06, 28/07, 04/08, 08/09/2022 en 12/01 en 20/01/2023).

102

TOP.Noordrand – BUDA+

Het project Buda+, opgericht in de schoot van het TOP.Noordrand (Territoriaal Ontwikkelingsprogramma Noordrand, Departement Omgeving) is een intergewestelijk samenwerkingsproject tussen het Vlaamse en Brusselse gewest, waarbij, naast de Provincie Vlaams-Brabant, de Stad Brussel en de gemeenten Vilvoorde en Machelen belangrijke partners zijn. Samen ontwikkelen ze een gemeenschappelijke visie om de bedrijvenzone BUDA ten noorden van Brussel langsheen het kanaal, te verbeteren en duurzaam te herontwikkelen. En dit met aandacht voor mobiliteit, groen, water en ademruimte.

Het onderzoekstraject 'Wervende Werven' zoomt in op zes projecten in deze bedrijvenzone BUDA. Alle betrokken actoren zoeken er telkens samen naar de knelpunten, de potentieel en de mogelijke ontwikkelingspistes. Elke zone heeft immers haar eigen karakteristieken, potenties, problematieken en randvoorwaarden, en die vereisen een oplossing op maat. Waar en welke functies kunnen verweven of gescheiden worden? Welke natuurlijke structuren kunnen versterkt of toegevoegd worden? De 'Wervende Werf 6: Mercator-Galilei', ten westen van het kanaal en net ten zuiden van de R0, vormt ook binnen de Groene Noordrand-visie een belangrijke groen-recreatief te dooraderen bedrijvenzone tussen enerzijds Domein 3 Fonteynen (Vilvoorde) en het Begijnbosdal (Neder-Over-Heembeek). Het Groene Noordrand-team volgt deze wervende werf dan ook met interesse op en legt hierbij linken met haar eigen projectgebied en –doelstellingen. **Tijdens voorliggende projectperiode vond op 22/11/2022 een werktafel voor deze wervende werf plaats.** Het Groene Noordrand-team was hierbij niet aanwezig maar werd wel via het verslag op de hoogte gesteld.

Ecologische Ontsnippering A12

Reeds 20 jaar zet Vlaanderen in op het ecologisch ontsnipperen van prioritaire knelpunten aan gewestelijke transportinfrastructuur (wegen en waterlopen). De ontsnipperende maatregelen kunnen heel zichtbaar zijn, bijvoorbeeld onder de vorm van ecoducten, maar ook minder opvallend, zoals ecotunnels met een begeleidend raster. De Vlaamse overheid heeft besloten om in te zetten op een

onderbouwd meerjarenprogramma. In september 2020 is het Vlaams Actieprogramma Ecologische Ontsnippering (VAPEO) – deel I (Wegen) goedgekeurd door het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV), het Departement Omgeving (DOMG) en het Agentschap Natuur en Bos (ANB). Het Instituut voor Natuur en Bosonderzoek (INBO) levert wetenschappelijke ondersteuning. Het VAPEO geeft in de periode 2019-2024 uitvoering aan 15 prioritaire knelpunten, of het werkt aan de verdere onderbouwing van complexe projecten. Het gaat niet om een strikte lijst van projecten, maar om een rollend programma. Alle gekende knelpunten langs gewest- en snelwegen worden opgenomen in een ontsnipperingsdatabank en krijgen een score aan de hand van ecologische criteria en haalbaarheidscriteria. Een project dat hoog scoort, kan alsnog opgenomen worden in de lijst met uit te voeren knelpunten. In de Groene Noordrand wordt vandaag gewerkt aan ontsnippering van de RO-Noord i.k.v. het programma ‘Werken aan de Ring’ (zie hoger) en van de A12. Vandaag loopt ook rond dit laatste een ‘Ontsnipperingsstudie A12-Meise’, waarbij het Groene Noordrandteam deel uitmaakt van de Begeleidingsgroep. Deze groep kwam een eerste keer verkennend samen op 06/05/2021. Een 2de overlegmoment vond plaats op 12/01/2022 met als agenda een uitgebreide landschappelijke en ecologische analyse, een voorstel tot voorkeurslocatie voor de inplanting van het nieuwe ecoduct en al een aantal ontwerprichtlijnen uiteenzetten. Ondertussen werd door het betrokken studiebureau verder gewerkt aan het eigenlijke ontwerp.

Daarnaast wordt momenteel voor het aansluitende ‘Neromhof & omgeving’ gewerkt aan een ‘Natuurbeheerplan’. Collega’s van Regionaal Landschap Brabantse Kouters vzw volgen dit op in de begeleidingsgroep. Het Groene Noordrand-team geeft hierbij input van aansluitende open ruimtetrajecten waar koppeling kan/moet mee gezocht worden. Vandaag wordt het indienen van de verkenningnota door de Gemeente Meise voorbereid.

Hemelwater- & Droogteplan Meise

Het hemelwater in de gemeente zoveel mogelijk ter plaatse vasthouden en laten infiltreren of gebruiken als alternatieve waterbron, het lokaal bufferen, en het pas als laatste stap vertraagd afvoeren. Het grondwater zo goed mogelijk aanvullen. Daarbij ook win-wins met andere doelstellingen realiseren. Lokale besturen staan vandaag voor heel wat uitdagingen. Een hemelwater- en droogteplan met een integrale visie op het hemelwater in de stad of gemeente helpt om die uitdagingen aan te gaan. In opdracht van de Gemeente Meise is Aquafin gestart met het opstellen van een hemelwater- en droogteplan. Deze periode werd de inventarisatiefase uitgevoerd, waarbij stakeholders tijdens een gezamenlijk overleg werden geïnformeerd en waarbij werd gepolst naar de knelpunten en opportuniteiten (zowel wat betreft wateroverlast als droogte) en welke concrete projecten er al lopende zijn. Het Groene Noordrand-team sloot hierbij aan (17/09/2021). Aanvullend werd bilateraal samengezeten met het Groene Noordrandteam en het Bekkenssecretariaat Dijle-Zennebekken om de link met het reeds lopende Integraal Project Maalbeek (en haar opgestelde actielijst, 19/11/2021). Tijdens deze projectperiode kwam deze stakeholders niet samen.

Westrode Morgen, Meise

Zie ook hoger ('Projectbureau). Ter voorbereiding van de '**Expertentafels' (26/04 en 27/06/2022)**, nam het Groene Noordrand-team het initiatief om de (Vlaamse) open ruimtepartners samen te brengen voor een **verkennend en afstemmend vooroverleg (20/04/2022)**. Naast het Groene Noordrand-team sloten VLM, ANB, AOE, Natuurpunt Meise en RLBK hierbij aan. Een aansluitend bilateraal overleg volgde eveneens met de Boerenbond. Naast de 'Expertentafels' vond eveneens **bilateraal overleg** plaats met studie bureau (**11/02/2022**). Een **2de Expertentafel**, met terugkoppeling van de vordering van het ontwerpend onderzoek, vond plaats op **27/06/2022**. Ook in functie van een **3de Expertentafel (06/12/2022)** bracht het Groene Noordrand-team nogmaals de **open ruimtepartners** samen in op **1/12/2022**. Het finale ontwerp 'Westrode Morgen' werd aan het grote **publiek** voorgesteld op **18/01/2023**.

Hemelwater- & Droogteplan Wommel

Het hemelwater in de gemeente zoveel mogelijk ter plaatse vasthouden en laten infiltreren of gebruiken als alternatieve waterbron, het lokaal bufferen, en het pas als laatste stap vertraagd afvoeren. Het grondwater zo goed mogelijk aanvullen. Daarbij ook win-wins met andere doelstellingen realiseren. Lokale besturen staan vandaag voor heel wat uitdagingen. Een hemelwater- en droogteplan met een integrale visie op het hemelwater in de stad of gemeente helpt om die uitdagingen aan te gaan. In opdracht van de Gemeente Wommel en rioolbeheerder Farys is Hydroscan gestart met het opstellen van een hemelwater- en droogteplan. Deze periode werd de **inventarisatiefase** uitgevoerd, waarbij stakeholders tijdens een gezamenlijk overleg werden geïnformeerd en waarbij werd gepolst naar de knelpunten en opportuniteiten (zowel wat betreft wateroverlast als droogte) en welke concrete projecten er al lopende zijn. Het Groene Noordrand-team sloot hierbij aan (**23/05/2022**). Ook op het 1ste overleg ikv **visievorming** op **29/06/2022**, evenals het 2de op **28/09/2022** was het team aanwezig.

Hemelwater- & Droogteplan Vilvoorde

Het hemelwater in de gemeente zoveel mogelijk ter plaatse vasthouden en laten infiltreren of gebruiken als alternatieve waterbron, het lokaal bufferen, en het pas als laatste stap vertraagd afvoeren. Het grondwater zo goed mogelijk aanvullen. Daarbij ook win-wins met andere doelstellingen realiseren. Lokale besturen staan vandaag voor heel wat uitdagingen. Een hemelwater- en droogteplan met een integrale visie op het hemelwater in de stad of gemeente helpt om die uitdagingen aan te gaan. In opdracht van de Stad Vilvoorde is Aquafin gestart met het opstellen van een hemelwater- en droogteplan. Deze periode werd de **inventarisatiefase** uitgevoerd, waarbij **stakeholders** tijdens een gezamenlijk overleg werden geïnformeerd en waarbij werd gepolst naar de knelpunten en opportuniteiten (zowel wat betreft wateroverlast als droogte) en welke concrete projecten er al lopende zijn. Het Groene Noordrand-team sloot hierbij aan (**15/09/2022**).

Evaluatie Erosiebeleid

In het regeerakkoord Vlaamse Regering is er een evaluatie van het erosiebeleid aangekondigd. In kader hiervan er een evaluatieopdracht gestart o.l.v. dept. Omgeving (afdeling VPO – Vlaams Planbureau voor Omgeving). In dit kader werden een aantal gesprekken georganiseerd met focus op bijdrage van gebiedsgerichte projecten en programma's in het erosieverhaal. Binnen onze 'Groene Noordrand' speelt de erosieproblematiek (en zoektocht naar een duurzame aanpak) ook, waardoor het Groene Noordrand-team als 'trekker van een gebiedscoalitie' uitgenodigd werd voor een stakeholdergesprek 'Strategische Projecten binnen Erosiebeleid' (10/11/2021). Eveneens sloten we aan bij een bredere workshop 'Evaluatie Erosiebeleid' (30/11/2021). Het eindrapport werd op **19/04/2022** tijdens een webinar gepresenteerd en toegelicht.

Organiseren werkgroepoverleg naar aanleiding van projecten/processen Groene Noordrand

Werkgroep Integraal Project Maalbeek – Kerngroep 'Water+Land+Schap Klimaatrobuuste Groene Noordrand'

De Maalbeek en haar zijloop de Amelvonnebeek vormen een belangrijke verbindende blauwe ader door de Groene Noordrand rond Brussel. De waterkwaliteit van de Maalbeek is de laatste jaren sterk verbeterd, maar toch blijven er nog een aantal knelpunten. Samen met het strategisch project 'Groene Noordrand' en waterloopbeheerder provincie Vlaams-Brabant startte het Bakkensecretariaat Dijle-Zenne daarom in juni 2018 een Integraal Waterproject voor de Maalbeek op. Hierin wordt met alle partners samen gewerkt aan een betere waterkwaliteit voor de Maalbeek en haar zijlopen, naast acties rond waterbeheersing. Tijdens deze projectperiode werd het ontwerp-actieprogramma, vervolledigd en uiteindelijk als startpunt voor het IPM-actieprogramma afgeklopt door de IPM-partners. In de reeds lopende projecten (o.a. LIP Groene Noordrand, Natuur-in-je-Buurt-projecten, ...) worden deze uitdagingen en kansen alvast meegenomen. Samen met het Bakkensecretariaat, VLM en RLBK stelde het Groene Noordrandteam zich met het dossier 'Klimaatrobuuste Groene Noordrand' kandidaat als 'Water+Land+Schap'-gebiedscoalitie en -programma (ingediend 31/07/2021, voorbereidend overleg op 09/03, 20/04, 26/04, 29/04, 30/04, 28-30/07/2021). Ter voorbereiding van dit WLS-dossier werd ook een IPM-werktafel 'droogte' georganiseerd op 30/04/2021, waarbij met alle waterpartners met een 'droogte'-bril naar de uitdagingen in de Maalbeekvallei (in de open ruimte en in het stedelijk weefsel) als op de naastgelegen kouters werd gekeken. Dit traject kan het uitrollen van het 'IPM-actieprogramma' op terrein versnellen en als katalysator werken voor andere initiatieven door waterpartners in het stroomgebied van de Maalbeek.

Op **05/01/2022** werd het **WLS-traject 'Klimaatrobuuste Groene Noordrand' geselecteerd**. Tegen 31/09/2022 mag de gebiedscoalitie werken aan een gebiedsprogramma, uitvoerbaar in 2023-2025.

Op **31/01/2022** werd het **officiële startschot** gegeven voor 16 coalities in Vlaanderen.

Binnen de Groene Noordrand werd een **kerngroep** samengesteld, als klankbordgroep bij de opmaak van het gebiedsprogramma. Deze kwam 2-wekelijks samen voor een update (**09/02, 25/02, 11/03, 08/04, 21/04, 06/05, 19/05, 03/06 en 01/07/2022**, bestaande uit het Groene Noordrand-team, RLBK, VLM, Provincie Vlaams-Brabant, Bekkenssecretariaat Dijle-Zennebekken, Dep. L&V).

In functie van een selectie van terreinacties werden **potentiële projectpartners** bezocht en projectvoorstellen uitgewerkt (**22/02, 27/04, 19/05 en 01/06/2022**).

Een **Programmabureau** met alle 16 de WLS-coalities vond plaats op **31/03, 25/04 en 09/06/2022**, terwijl bilateraal werd met het Programmabureau werd samengezeten op **03/05 en 15/06/2022**.

Het Groene Noordrandteam diende op **30/09/2022** haar **actieprogramma** in en mocht deze **pitchen op 06/10/2022**.

Op **09/12/2022** werd het ingediende **actieprogramma 'Klimaatrobuuste Groene Noordrand'** integraal **goedgekeurd**.

Op **17/01/2023** werd het **officiële startschot** gegeven voor uitvoering de komende 3 jaren.

Een **Programmabureau** met alle WLS-coalities vond plaats op **/2023**, terwijl bilateraal werd met het onze **Programmacoach** werd samengezeten op **14/02 en 28/02/2023**.

Met **elke betrokken partner in een goedgekeurde actie** werd een **startoverleg** georganiseerd, met focus op timing, plan van aanpak en administratieve afspraken. (**25/01, 27/01, 30/01, 02/02, 09/02 en 13/02/2022**).

Samen met de RLBK-communicatiecollega's werd een **communicatieplan** voor dit traject opgesteld (**09/02/2023**).

Begeleidingsgroep 'Gehucht Amelgem & omgeving'

Een groot deel van het projectgebied van de Groene Noordrand binnen Meise, valt samen met het **Beschermde Landschap 'Gehucht van Amelgem & omgeving'**. Het gaat om een voormalig abdijdomain van de Norbertijnen van Grimbergen, dat op een unieke manier qua structuur, omvang en functie bewaard is gebleven rond zijn drie polen, de kapel van Amelgem en de twee hoeves (Groot & Klein Amelgem). Het gebied van Amelgem tot Ossel heeft een nog grotendeels ongerept landelijk karakter met contrasten tussen open kouters (oa. Foksenberg) en diep ingesneden colluviale dalen van de Amelvonnebeek en zijriviertjes, met vergezichten op Brussel. Een gebied met vandaag een aantal conflictsituaties, tussen grootschalige landbouw en cultuurhistorisch open kouterlandschap mét kleine landschapselementen en trage wegen, tussen open ruimte en recreatie, tussen erfgoed en nieuwe invullingen,... Een gedragen visie, een handleiding, (cultuurhistorisch, landschappelijk, landbouw, natuur, recreatie) voor het gehele gebied dringt zich op. Dit is een noodzakelijke eerste stap in het

behoud en versterken van de open ruimte in en rond Amelgem. Het Strategisch Project Groene Noordrand wil deze ambitie helpen waarmaken via de opmaak van een Beheersplan.

Door de oprichting van een **begeleidingsgroep**, samengesteld uit de betrokken actoren (AOE, gemeente Meise, Strategisch Projectteam, RLBK, landbouwers, eigenaars, Natuurpunt, ANB, DLV, VLM, Provincie Vlaams-Brabant,...) die de opmaak van het Beheersplan opvolgt en richting geeft, wordt een goed doorgesproken en gedragen visie & plan opgemaakt. Dit vormt de leidraad voor het beheer en (her)inrichting van het gebied voor de komende 24 jaar. Het Strategisch Project Groene Noordrand begeleidt dit gehele proces, zowel administratief als met input en als stimulator en bruggenbouwer. Een studiebureau startte op 18/12/2019 met de opmaak van het Beheersplan. Tijdens verschillende werktafels met deze begeleidingsgroep werd er gebrainstormd rond een gedragen visie voor het gebied en de te nemen maatregelen. Na verdere verwerking en werkoverleg tussen studiebureau, SPGN en AOE, werd het uiteindelijke beheersplan een laatste keer samen besproken op de begeleidingsgroep van 01/10/2020. Het finale Beheersplan 'Gehucht Amelgem en Omgeving' werd op 23/03/2021 ingediend bij Agentschap Onroerend Erfgoed en op 17/05/2021 goedgekeurd. Vandaag worden de eerste terreinrealisaties voorbereid (zie Deel 2). De begeleidingsgroep zal jaarlijks voor een update en tussentijdse evaluatie worden bijeengeroepen.

DEELNAME AAN UITWISSELINGSMOMENTEN EN KENNISDELING

Over heel Vlaanderen zijn de uitdagingen in de open ruimte gelijkaardig. Op heel wat plaatsen zijn er projecten en processen lopend in die open ruimte, veelal met gelijkaardige doelstellingen rond een groen-blauw-oranje-geel netwerk als gesteld in het strategisch project Groene Noordrand. Uitwisselen van **ervaringen en kennis**, bestuderen van andere projecttrajecten,... is daarom een must. Ook in deze projectperiode werden een aantal specifieke uitwisselingsmomenten bijgewoond door het Groene Noordrand-projectteam. Naast het verzamelen van info, was dit ook telkens opnieuw een nuttig **netwerkmoment**.

108

Symposium Ecosysteemdiensten - Groenblauwe dooradering van de bebouwde omgeving (Departement Omgeving) – 1 februari 2022

Op dinsdag 1 februari 2022 organiseerde het Departement Omgeving een online symposium over 'Ecosysteemdiensten - Groenblauwe dooradering van de bebouwde omgeving'. Ecosysteemdiensten (ESD) omvatten 'al de goederen en diensten die ecosystemen aan de samenleving leveren' zoals natuurlijke bescherming tegen overstroming, bestuiving door wilde insecten, natuurlijke waterzuivering, klimaatregulering, natuurgebonden recreatie, enzovoort. Op het symposium vertelden de sprekers o.a. ecologische stadsparken, hemelwater- en droogteplannen, het 'groenblauwpeil' als instrument klimaatbestendige herinrichting, draagvlakvorming bij natuurgebaseerde inrichting, Tuinrangers, Stiemervallei – groenblauwe as in de stad,... Inspirerende voorbeelden voor de Groene Noordrand.

Open Space Brussels – 8 februari 2022

Het Brussels en het Vlaams Gewest werken samen om de open ruimte in het Brusselse en de Vlaamse rand te behouden en te versterken, maar ook beter uit te bouwen in het licht van nieuwe uitdagingen zoals klimaatverandering, biodiversiteitscrisis en bevolkingstoename. De intergewestelijke studie 'Openruimtenetwerk in en rond Brussel' brengt de open ruimte in kaart en ontwikkelt een samenhangende en gemeenschappelijke visie die zal uitmonden in een reeks voorstellen voor gebiedsgerichte acties. Een aantal operationele strategieën beogen bovendien de ontwikkeling van instrumenten die, door een samenwerking met lokale besturen, gebruikers, investeerders en eigenaars, ingezet kunnen worden om de open ruimte op te waarderen. Finale doelstelling is concrete projecten op de sporen te zetten en bestaande dynamieken efficiënt op elkaar af te stemmen. Voor de verdere realisaties van de visie zal zowel langs Brusselse als Vlaamse kant een dienstencentrale opgericht worden. Op dinsdag 8 februari werden de finale resultaten gepresenteerd en de werking van de dienstencentrales toegelicht. Het Groene Noordrandteam mocht er de case 'Buurtparkje Borcht' (zie fiches) als potentiële opdracht voor de Dienstencentrale toelichten.

Interdienstenoverleg Gebiedsgerichte Werking (Provincie Vlaams-Brabant)– 15 februari 2022

Het 'Interdienstenoverleg Gebiedsgerichte Werking' is een uitwisselingsmoment waarop al de diensten van de provincie Vlaams-Brabant die rechtstreeks of onrechtstreeks betrokken zijn bij de strategische projecten die in de provincie lopen, aanwezig zijn, en waarop de voortgang en afstemming van de projecten wordt besproken. Ons Strategisch Project werd hierop uitgenodigd om een korte toelichting en stand van zaken te geven over het SP Groene Noordrand, en over de lopende deelprojecten en initiatieven. Een gelegenheid om al de diensten binnen de provincie even up-to-date te brengen over wat actueel is binnen de Groene Noordrand, en enkele zaken kort te kaderen waarvoor bijkomende afstemming tussen het Groene Noordrand-team, haar projectpartners en de provincie nodig kan zijn.

109

De Droge Delta: Ruimtelijke hefboomen in de strijd tegen waterschaarste (Labo Ruimte)– 8 maart 2022

Vlaanderen wordt de laatste jaren geconfronteerd met ernstige droogteproblemen. Op de Europese waterbeschikbaarheidsindex positioneert de regio zich helemaal onderaan. De Vlaamse overheid heeft sinds 2017 prioritaire actieprogramma's opgezet om de situatie onder controle te houden (oa. Afschakelplan, Blue Deal, Proeftuin Droogte, Programma Water+Land+Schap, ...). In het kader van LABO RUIJTE, het samenwerkingsverband tussen het Team Vlaams Bouwmeester en Departement Omgeving, is de studie 'De Droge Delta' opgezet. In deze studie worden ruimtelijke oplossingen voor waterschaarste gezocht in het waterleverend vermogen van geomorfologische landschapsstructuren. Vandaag werden de resultaten en bevindingen toegelicht.

Werktafel 'Uitvoeringswijzer' (Open Ruimte Platform)– 15 maart & 11 oktober 2022

Vandaag lopen meerdere programma's van het 'Open Ruimte Platform': Landschapsparken, Grond+Zaken, Proeftuinen Droogte, Luwte-oases, Water-Land-Schap, Voedsellandschappen of Vlaanderen Breekt Uit. Binnen het Open Ruimte Platform werd echter vastgesteld dat coalities/projectteams niet altijd de juiste weg vinden naar ondersteuning. Sterke projecten worden niet altijd ingediend bij de juiste projectoproep, waardoor ze soms geen ondersteuning krijgen en daardoor mogelijk ook niet tot uitvoering komen. Met het uitwerken van een 'Uitvoeringswijzer' wil het Open Ruimte Platform onderzoeken hoe ze coalities/projectteams hierin best kunnen ondersteunen. Om noden te capteren, werd vragen gesteld zoals "in welke gevallen kom je niet tot uitvoering en hoe komt dat?". Het Groene Noordrandteam sloot aan op deze werktafel en gaf hierbij haar ervaringen mee. Ook op het vervolgmoment op 11/10/2022 waren we aanwezig.

Open Ruimte Dag (Open Ruimte Platform) – Hasselt – 25 maart 2022

Op vrijdag 25 maart nodigt het Open Ruimte Platform alle open ruimte actoren en geïnteresseerden uit voor een Open Ruimte Dag, ditmaal in het mooie landschap rond Mettekoven. Samen trokken we er op wandel langs projecten en getuigenissen van innoverende praktijken die de ambities van het Open Ruimte Platform op scherp stellen. Ook het Groene Noordrand-team vond hier inspiratie.

Webinar: Evaluatie Vlaams Erosiebeleid – Basisscenario's voor de toekomst van de fysieke leefomgeving (Departement Omgeving) - 19 april 2022

In het voorjaar van 2021 startte het Departement Omgeving, afdeling Vlaams Planbureau voor Omgeving (VPO) een evaluatie van het erosiebeleid. Het Groene Noordrand-team was eerder in dit traject betrokken als belanghebbende en expert. Het eindrapport werd tijdens deze webinar gepresenteerd en toegelicht.

Webinar: Waterbom in Vlaams-Brabant (De Vlaamse Waterweg & VMM) – 20 april 2022

Op 14 en 15 juli 2021 trof een waterbom delen van Wallonië, met de gekende catastrofale gevolgen. De impact in Vlaanderen was beperkter, maar de vraag rees wat de impact zou zijn als eenzelfde hoeveelheid water in Vlaanderen zou vallen. De Vlaamse Waterweg liet in opdracht van minister Lydia Peeters een simulatie maken van de impact indien een vergelijkbare waterbom Vlaanderen zou treffen. De resultaten van deze analyse werden op 14 februari gecommuniceerd maar riepen heel wat vragen op bij verschillende steden en gemeenten. Daarom werden per provincie door De Vlaamse Waterweg nv en de Vlaamse Milieumaatschappij digitale toelichtingssessies gehouden. Tijdens deze sessies werd niet enkel een toelichting gegeven bij de doelstelling van de studie en meer duiding bij de interpretatie van de resultaten, maar wordt ook over de reeds bestaande overstromingsrisico- en gevaarkaarten, alsook de watertoetskaart en de bijhorende informatieplicht.

XX-ste eeuwse randgebied van en rond Brussel (Labo Ruimte) – 25 april 2022

Een studie over het XXste-eeuwse randgebied van en rond Brussel werd samen met het Vlaams gewest (Departement Omgeving en Team Vlaams Bouwmeester) en het Brussels gewest (perspective.brussels en bMa) gelanceerd. Een cartografische database, een atlas en een ontwerpend onderzoek rond 3 studycases (thema's fiets, water en dubbele korrel) werden opgemaakt. De laatste stap is een syntheseverslag. Op 25 april werd het Groene Noordrand-team uitgenodigd voor een discussie rond de resultaten en voorgestelde strategieën.

Webinar: Praktische instrumenten rond gezondheid in ruimtelijk beleid – Groenblauwe ruimtes als bouwstenen van een gezonde en veerkrachtige leefomgeving (Departement Omgeving) – 31 mei 2022.

Op 31 mei 2022 organiseerde het Vlaams Planbureau voor Omgeving een online toelichting over deze twee onderzoeken.

'Praktische instrumenten rond gezondheid in ruimtelijk beleid' - Bij ruimtelijke visievorming, plannen en projecten kan er nog meer rekening gehouden worden met de impact van de fysieke leefomgeving op de gezondheid. Om ruimtelijke professionals te ondersteunen, werden 3 tools ontwikkeld: Dashboard in functie van het opstellen ruimtelijke visie om zicht te krijgen op de huidige situatie, ofwel een 'knipperlichtfunctie', Dashboard in functie van het toetsen van een ruimtelijke visie op gezondheidsaspecten, Checklist om te screenen of en in hoeverre gezondheid wordt beschermd en bevorderd in bestaande situaties en/of in ruimtelijke plannen en projecten.

‘Groen-blauwe ruimtes als bouwsteen van gezonde en veerkrachtige leefomgevingen’ - Het onderzoek gaat na op welke manier de gezondheidswinst structureel verhoogd kan worden door het groenblauwe netwerk in bebouwde omgevingen te versterken. Het bekijkt niet alleen potentiële gezondheidsvoordelen, maar onderzoekt ook hoe gezondheidsrisico's, zoals pollenallergie of mogelijke stijging van vectoroverdraagbare ziektes, vermeden kunnen worden. De studie leverde twee eindproducten op: een technisch onderzoeksrapport en een praktisch handboek met een handleiding voor planning, inrichting en beheer voor ruimtelijke planners, lokale overheden en gezondheidsdeskundigen.

Bekkenbestuur Dijle-Zennebekken – 9 juni 2022

Elke zes jaar wordt een integraal waterbeheerplan voor het Dijle-Zennebekken opgesteld, een gezamenlijk plan van de verschillende waterbeheerders en andere betrokkenen. Het integraal waterbeheerplan voor het Dijle-Zennebekken wordt als bekkenspecifiek deel toegevoegd aan het Stroomgebiedbeheerplan voor de Schelde. Elk jaar wordt via een Wateruitvoeringsprogramma (WUP) gerapporteerd over de uitvoering van het bekkenspecifieke deel voor het Dijle-Zennebekken. Het WUP bevat naast een rapportage ook een uitvoeringsplan voor de volgende jaren. Via het WUP kunnen acties toegevoegd, bijgesteld of stopgezet worden. Op de agenda van het Bekkenbestuur (9 juni 2022) stond onder andere de bespreking en goedkeuring ‘Wateruitvoeringsprogramma 2021 (WUP)’, evenals de bespreking van het Evaluatierapport ‘Wateroverlast zomer 2021 in het Dijle-Zennebekken’.

Lerend Netwerk ‘Voedsellandschappen’ (VLM)– 27 juni 2022

Op 27 juni organiseerde VLM een lerend netwerk ‘Voedsellandschappen’ met focus op de vraag hoe je in een voedsellandschap kan inzetten op samenwerking tussen landbouwers en andere actoren. Een gesprek op basis van enkele inspirerende voorbeelden en sprekers. Lies Messely van het ILVO, Laura van Selm van Rurant, Liesbeth Van Gysegem van Regionaal Landschap Kempen en Maastrand en Ann Detelder van Steunpunt Korte Keten delen ervaringen over hoe je kan inzetten op samenwerking in een voedsellandschap. Ook in de Groene Noordrand zijn we zoekend hoe een ‘voedsellandschap’ op terrein te realiseren (o.a. ‘Ronkelhof & omgeving, Wemmel’, ‘Laskouter, Vilvoorde’... zie fiches).

Klankbordgroep ‘Slimmer water sparen’ (Provinciaal Praktijkpunt Landbouw)– 28 juni 2022

De afgelopen droge zomers hebben de afhankelijkheid van de landbouw voor water scherp gesteld. Met het gebruik van water uit eigen opvang, waaronder spaarbekkens, kan de landbouwer tijdens periodes van lage waterbeschikbaarheid in zekere mate voorzien in zijn waterbehoefte. Dit project, getrokken door het Provinciaal Praktijkpunt Landbouw, verenigt 5 landbouwers (1 groenteteler, 4 gemengde bedrijven met voornamelijk akkerbouw en veeteelt) die op hun eigen bedrijf een bekken of wateropslag willen aanleggen. Hierbij worden ook de mogelijkheden van bijkomende maatschappelijke functies voor de spaarbekkens onderzocht: ecologische inrichting, infiltratie, erosiepoel en buffering. Via een klankbordactie wil het Praktijkpunt Landbouw betrokken actoren samenbrengen om tot uitwisseling van ideeën en informatie te komen tussen landbouw, overheid (beleid, vergunningsverleners), lokale waterbeheerders, ... Ook het Groene Noordrand-team was aanwezig op deze eerste klankbordactie (met o.a. een voorstelling van het project, een stand van zaken per case binnen dit project, inspirerende voorbeelden van elders, belemmerende factoren en

mogelijke oplossingen, financieringsmogelijkheden,... Inspirerend voor ons eigen Water+Land+Schapstraject 'Klimaatrobuuste Groene Noordrand' (zie aparte fiche).

'Omgaan met waterschaarste' – verkenning Maalbeekvallei Grimbergen– 2 september 2022

Op initiatief van het MOT – Museum voor Oudere Technieken, Grimbergen werd gids Herman Diericx uitgenodigd voor een verkennende wandeling in de Maalbeekvallei rond het thema 'Klimaatbestendig omgaan met waterschaarste in de Maalbeekvallei'. Het programma is een ingekorte versie op maat van de Inverde-opleiding 'Klimaatbestendig omgaan met waterschaarste', met nadruk op de verdroging van de Maalbeekvallei. Tijdens de wandeling verkenden we verschillende locaties die te maken hebben met water en klimaat. We stonden stil bij wat nu verkeerd/goed loopt, hoe het vroeger was en hoe we de Maalbeekvallei in de toekomst klimaatrobuuster kunnen maken. Als blauw-groene ruggengraat in de Groene Noordrand een interessante verkenning waar we graag bij aansloten.

112

'Ruimte voor voedsel' – verkenning cases in Vlaamse Rand (VLM)– 29 september 2022

In het kader van het 'Netwerk Ruimte voor Voedsel' werd een interne VLM uitstap georganiseerd in de Vlaamse Rand rond 'Voedselinitiatieven Brusselse Rand / Vlaamse Rand rond Brussel'. Met in de voormiddag een bezoek aan de agro-ecologische boerderij 'Perkuus', opgericht op de door VLM aangekocht gronden langsheen de Vogelzangbek te Sint-Pietersleeuw. De 2 betrokken boerinnen delen hun ervaringen na 1 jaar. In de namiddag leidde het Groene Noordrandteam de VLM-collega's rond op de kouters rond Hooghof (Asse) en Ronkelhof (Wemmel), met o.a. een inzomen op de lopende Landinrichtingsplannen, opgemaakte Inspiratiegids 'Voedsellandschappen' met dit gebied als case, actief buurtcomité Ronkel, 'Werken aan de Ring',...

Lerend netwerk Regionale Landschappen – 13 oktober 2022

Op regelmatige basis komen Regionale Landschap-medewerkers samen voor een intervisie en uitwisseling rond belangrijker thema's uit het werkveld. Deze keer stond de transitiezoektocht in de landbouw centraal met topics en voorbeeldprojecten rond 'agro-ecologie' en 'regeneratieve landbouw'. Opnieuw een dag van delen van kennis en ervaringen. Het Groene Noordrand-team sloot vooral aan om bij te leren in functie van eigen projecten of trajecten (Water+Land+Schap, Voedsel+Land+Schap, Landinrichtingsplannen,...).

'Dijle-Zennedag – Leve(n)de Woluwe' –(Bekkensecretariaat Dijle-Zennebekken)– 14 oktober 2022

De Woluwe, tot voor kort een vergeten en verborgen rivier, krijgt haar plaats terug in het landschap. Op deze Dijle-Zennedag ontdekten we hoe de Woluwe en haar zijbeken als katalysator ingezet worden voor herstel van het groenblauw netwerk en gebiedsontwikkeling. In de voormiddag luisterden we naar inspirerende ervaringen en projecten (o.a. bronnenonderzoek, verdwenen of vergeten molens in de vallei, de Woluwevallei in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, ...). Na de lunch trokken we op verkenning langsheen realisaties langs de Woluwe, de Kleine Maalbeek en de Wezembeek. Inspirerend, ook voor onze gebiedscoalitie Groene Noordrand. Een samenwerking van het Bekkensecretariaat Dijle-Zennebekke en het Strategisch Project 'Leve(n)de Woluwe'.

‘Symposium Landschappen voor het leven’ –(Regionale Landschappen)– 20 oktober 2022

Op de Internationale dag van het landschap, 20 oktober, reflecteerden de 16 regionale landschappen van Vlaanderen samen met partners en breed publiek over onze landschappen. Zo werd er ingegaan op de vraag hoe het landschap, waarin zoveel samenkomt en dat zo vele onderling verbonden functies heeft, te vertalen is in beleid en de lokale praktijk. Met interessante sprekers als Magie Roe (Newcastle University), Sylvie Van Damme (HOGent), Erik Wieërs (Vlaams Bouwmeester), Johan Van Den Bosch (coördinator Nationaal Park Hoge Kempen en auteur boek ‘Landschappen voor het Leven’) en vele betrokkenen op het terrein een boeiende netwerkdag. Kers op de taart was de ondertekening van het ‘Vlaams Charter Landschapsbeheer’ door 32 vertegenwoordigers van overheden, middenveldorganisaties en sociale economiebedrijven.

‘Strategische Projecten in Vlaams-Brabant’ – Zoutleeuw (Gouverneur)– 28 oktober 2022

Momenteel lopen er verschillende strategische projecten in de provincie Vlaams-Brabant. Op initiatief van Gouverneur Spooren werd een traditie van vóór corona weer opgepikt en werden alle betrokken coördinatoren en medewerkers uitgenodigd voor een uitwisselingsdag. Het Strategisch Project ‘OnverGETElijk’ was die dag gastheer in Zoutleeuw. In de voormiddag bracht het Team Vlaamse Rand van Departement Omgeving even een overzicht van de lopende Strategische Projecten geplaatst in het totaal van lopende trajecten in die Vlaamse Rand en met een doorkijk naar toekomstige (gemeenschappelijke) uitdagingen. Daarna zaten we even in groepjes voor een intervisiemoment. In de namiddag trokken we onze wandelschoenen aan om op terrein enkele acties van het SP onverGETElijk te verkennen. Alweer boeiend en inspirerend!

‘Peri-urbane voedsellandschappen: inspiratie uit Montpellier & Barcelona’ – online (ILVO-VLM)– 07 november 2022

De oprukkende verstedelijking wordt vaak als een bedreiging voor de landbouw gezien. Toch hoeft de nabijheid van de stad geen belemmering te zijn voor de duurzame ontwikkeling van de landbouw. Door gebiedsgericht in te zetten op samenwerking tussen landbouwers en tussen vormen van landbouw kunnen ook kleine percelen worden benut, kunnen landbouwers worden verenigd, en worden consument en producent dicht bij elkaar gebracht in een geïntegreerd verhaal en één overkoepelend planconcept: peri-urbane voedsellandschappen of landbouwparken. Zowel in Montpellier als in Barcelona werden het voorbije decennium diverse dergelijke landbouwparken of voedsellandschappen op poten gezet. Verschillende projecten illustreren de brede waaier aan voedsellandschappen. In mei 2022 trok de Commissie Landbouw van het Vlaams Parlement (CLAN) op buitenlandse missie naar Montpellier en Barcelona om deze inspirerende voorbeelden van nabij te verkennen. Deze buitenlandse missie werd begeleid door twee ILVO-onderzoekers: Elke Rogge en Jeroen De Waegemaeker. ILVO nodige ons vandaag uit voor een online inspiratiesessie...

‘Conversations & Prefigurations: Landpositions’ – Brussel (Open Ruimte Platform) – 05 december 2022

Investeren we samen in betaalbare grond voor klimaatrobuuste landbouw – en kunnen we ons hierbij laten inspireren door alternatieve woon- en stadsontwikkelingen? Tijdens deze gespreksavond vertrokken Griet Celen (VLM) en ‘De Grote Verbouwing’ vanuit de zoektocht van landbouwers naar betaalbare gronden. In een eerste gespreksronde doken we in alternatieve ontwikkelmodellen zoals het Community Land Trust-principe of het coöperatief ondernemen. Samen met experts uit woon- en landbouwontwikkeling verkenden we hoe deze verschillende vormen van eigendom, inrichting, beheer en gebruik van grond, vanuit een samenspel tussen publieke, private en civiele actoren, ook ingezet kan worden voor meer toegankelijke, betaalbare grond voor voedselproductie. De tweede ronde bracht actoren uit de maatschappelijke driehoek samen om een schaalbaar samenwerkingsmodel en grondstrategie uit te tekenen, als hefboom voor een versnelling van de landbouwtransitie. Ook in de Groene Noordrand een uitdaging!

114

Kick-off ‘Omgeving voor de Toekomst’ – Brussel (Departement Omgeving) – 06 december 2022

In de zoektocht naar duurzame ontwikkelingen en het vormgeven van de transitie hiertoe kwamen op 6 december heel wat vertegenwoordigers van zowel overheden, het maatschappelijk middenveld als kennisinstellingen samen voor de kick-off van de transitieprioriteit ‘Omgeving voor de toekomst’, georganiseerd door Departement Omgeving. Nadat de ambities van de transitieprioriteit voorgesteld werden, werd het theoretische plaatje van het transitiedenken geschetst. Een panel debatteerde vanuit verschillende invalshoeken over de transitie-uitdagingen- en oplossingen. De themamarkt gaf dan weer een goed beeld van de initiatieven die als start van de transitieagenda naar voor worden geschoven. Het zeer brede publiek maakte alvast duidelijk dat er een grote bereidheid is om over hokjes heen te denken en samen te werken om doelstellingen te realiseren. Een bereidheid die we vanuit de Groene Noordrand delen en mee verder willen stimuleren!

COMMUNICATIE & DRAAGVLAKVERBREDING

Het is belangrijk dat het strategisch project Groene Noordrand **gekend** is **en gedragen** wordt door het grote publiek. Regelmatig communiceren over het reilen en zeilen van het strategisch project via diverse eigen kanalen en via deze van partners is hierbij een must, evenals regelmatig naar buiten komen met een publieksactiviteit. Bij elke mijlpaal wordt een persbericht uitgestuurd.

- Het strategisch project Groene Noordrand heeft een **eigen Facebook-pagina** (www.facebook.com/groenenoordrand/). Er wordt geprobeerd om hier frequent een item gerelateerd aan het projectgebied, projectthema's of realisaties binnen het strategisch project zelf op te posten. Momenteel wordt deze pagina gevolgd door 396 personen (+29 t.o.v. vorige dit werkingsjaar), met 148 geplaatste of gedeelde berichten (+- 2 per maand), waarvan **9 in dit 3de werkingsjaar van onze 2^e projectperiode.**
- Een **webpagina** rond het project werd aangemaakt: www.groenenoordrand.be ontsloten. Deze webpagina kreeg een **update begin 2023 met aanvulling van de tijdslijn** die de mijlpalen van het project weergeeft.
- **'Strategisch Project Groene Noordrand' in de pers** in 2de projectperiode (01/02/2020-31/01/2023)
  - In de Randkrant (mei 2021) verscheen een artikel 'De bewakers van de open ruimte', waarin we ook als 'Strategisch Project Groene Noordrand' aan het woord komen: <https://www.randkrant.be/artikel/regionale-landschappen-in-de-rand>
  - Gouverneur Spooren verspreide, als voorzitter, een persbericht over de Groene Noordrand: 'Nieuwe projecten moeten de leefbaarheid in de groene noordrand bevorderen (6 december 2021 - <https://pers.vlaamsbrabant.be/nieuwe-projecten-moeten-leefbaarheid-in-groene-noordrand-bevorderen-6-december-2021>), opgepikt in:
    - https://www.nieuwsblad.be/cnt/dmf20211210_92754994
    - <https://www.persinfo.org/nl/nieuws/artikel/nieuwe-projecten-moeten-leefbaarheid-in-groene-noordrand-bevorderen/50316>
  - Persbericht goedgekeurde 'Water+Land+Schap 2.0'-projecten, met o.a. ons project 'Klimaatrobuuste Groene Noordrand' <https://pers.vlm.be/gebiedsgerichte-projecten-en-systeeminnovaties-voor-aanpak-wateroverlast-en-droogte#>, opgepikt in:
    - <https://vilt.be/nl/nieuws/16-gebiedsgerichte-projecten-en-8-systeeminnovaties-tegen-droogte-en-wateroverlast>
    - https://www.standaard.be/cnt/dmf20220104_98043709
    - <https://www.landbouwleven.be/12728/article/2022-01-05/15-miljoen-euro-voor-aanpak-wateroverlast-en-droogte>
    - <http://www.agripress.be/start/artikel/614880/nl>
  - **Vermelding 'WLS Klimaatrobuuste Groene Noordrand' in VLM-persbericht goedgekeurde 'Water+Land+Schap 2.0' actieprogramma's: 'Water-Land-Schap: 12,7 miljoen euro om Vlaanderen beter te beschermen tegen droogte' (12/12/2022)**
    - <https://vilt.be/nl/nieuws/127-miljoen-om-landbouw-en-natuur-te-wapenen-tegen-droogte-en-wateroverlast>
    - <https://www.demorgen.be/nieuws/12-7-miljoen-in-de-strijd-tegen-droogte-en-water~bba96bd6/>
  - **'Ruim 1,5 miljoen euro om Noordrand beter te wapenen tegen droogte en wateroverlast' – Nieuwsblad, 16/12/2022:**
https://www.nieuwsblad.be/cnt/dmf20221216_94192710

- Partners: infoblad/website/Facebook/...:
  - MAG.#92-Winer2021. Provincie Vlaams-Brabant: 'Elke vierkante meter telt. Groenblauwe dooradering – Strategische Projecten in Vlaams-Brabant', met vermelding Strategisch Project Groene Noordrand: https://issuu.com/vlaamsbrabant/docs/mag_n92_winter2021_210x285_v8_issuu/s/13999273
  - Facebook partner RLBK: o.a. 25/08/2020: Persmoment 'Pastorietuin Meise', 21/04/2020: 'LIP Oostelijke Maalbeekvallei, Grimbergen goedgekeurd', 04/01/2021: 'Groene Randproject van Reek tot Motte, Wemmel goedgekeurd', 30/06/2021: LIP 'Hooghof & Omgeving, Zellik Asse' afgewerkt, 06/12/2021: 'Natuur-in-je-Buurt-projecten Grimbergen goedgekeurd', **05/01/2022: 'Water+Land+Schap Klimaatrobuuste Groene Noordrand goedgekeurd'**, **15/12/2022: '1,3 miljoen euro voor Klimaatrobuuste Groene Noordrand!'**
  - Website/Nieuwsbrief partner RLBK: :
    - **06/01/2022: 'Middelen voor bijkomend groen in Grimbergen!'**
    - **06/01/2022: 'Water+Land+Schap'-projecten goedgekeurd.**
    - **15/12/2022: '1,3 miljoen euro voor Klimaatrobuuste Groene Noordrand!'**
- Na het uitstel van de 2020-editie vond het jaarlijkse '**Feest in het Landschap**' van Regionaal Landschap Brabantse Kouters plaats op 12/09/2021 te Wemmel, centraal in de Maalbeekvallei en Groene Noordrand. Het Strategisch Project nam hierbij actief deel met een Maalbeekwandeling (6 km) en een infostand met toelichting lopende processen & projecten. 750 Deelnemers ontdekten er die dag de Maalbeekvallei, de ruggengraat van de Groene Noordrand. Het '**Feest in het Landschap, editie 2022**', vindt in het najaar plaats in en rond 'Het Zeen', Zaventem. Het Groene Noordrand-team zal hieraan niet deelnemen wegens buiten het projectgebied.

Daarnaast moet het strategisch project **zichtbaar en herkenbaar** zijn. Het ontwikkelen van een eigen huisstijl is hierbij opportuun, met minimaal een **eigen SP-logo**, eventueel uitgebreid met een **herkenbare huisstijl** in recreatieve ontsluiting/infrastructuur (infoborden, wegwijzers, zitbanken, ...).

- Een eigen Groene Noordrand-logo werd tijdens de 1ste projectperiode ontwikkeld.
- In de zomer 2021 werden 2 beachvlaggen en gewone vlaggen voor de Groene Noordrand aangekocht. Deze kunnen worden gebruikt bij Groene Noordrand- of partnerevenementen.
- In het najaar 2021 werd een kennismakingsflyer 'Groene Noordrand' (voor algemene verspreiding) opgemaakt.
- Voor een herkenbare huisstijl in de recreatieve ontsluiting/infrastructuur wordt teruggevallen op de 'Vlaamse Rand'-look (VLM), momenteel o.a. in uitwerking voor de projecten 'Reekbeek', 'Wemmelse Motte' en 'Van Reek tot Motte' (allen in Wemmel, zie eerder Deel2).

De beste zichtbaarheid komt er natuurlijk door **realisaties** op het terrein. Het strategisch project Groene Noordrand maakt hier dan ook werk van (zie Deel 2).

DEEL 5: 6 JAAR WERKEN AAN DE GROENE NOORDRAND

Het project heeft in de afgelopen 6 jaar al een sterk traject afgelegd in een geïntegreerde en gebiedsgerichte vertaling van het Vlaamse ruimtelijke beleid naar deze hoogdynamische regio. Een gebiedsvisie opgebouwd rond de vier landschapstypologieën groen-blauwe valleien – kouters – bebouwd weefsel – infrastructuurassen vormde de basis om open ruimtebestemmingen in ruimtelijke uitvoeringsplannen mee vorm te geven, lopende uitvoeringsprogramma's af te stemmen en nieuwe trajecten op te starten. Een trekkersrol in de open ruimte werd geflankeerd met een kruisbestuiving van de grote investeringsprojecten om te komen tot een robuust en beleefbaar blauw-groen netwerk. Gesteund door een brede gebiedscoalitie gaat dit project nu cruciale jaren in om haar gebiedsvisie en bijhorend gebiedsprogramma uit te rollen op het terrein én parallel nieuwe programma's op te maken die aansluitend bij een Vlaams beleid in beweging. De complexe 'Werf Groene Noordrand' schreeuwt daarbij om een blijvende gebiedsregie.

122

Een terugblik...

Een brede gebiedscoalitie rond een gedragen gebiedsvisie

De Groene Noordrand was geen onbeschreven blad. Op verschillende schaalniveaus bestonden er visies en plannen, al dan niet met een juridische basis. Via een landschapstypologie op basis van 4 eenheden (groen-blauwe valleien – kouters – bebouwd weefsel – infrastructuurassen) brachten we structuur in deze complexiteit.

We brachten een **brede gebiedscoalitie** samen die met grote betrokkenheid de Vlaamse, provinciale en lokale beleidskaders vertaalde naar de regio en integreerde tot een globale en gedragen **gebiedsvisie**. Deze **gewenste open ruimtestructuur voor de Groene Noordrand** werd en wordt als **leidraad** gebruikt voor het vorm geven van lopende en komende programma's en projecten.

De gebiedscoalitie beschouwt de open ruimte in de Noordwestrand rond Brussel sturend voor **strategische doelstellingen** rond (1) de open ruimte, (2) grote infrastructuurprojecten en (3) bebouwd weefsel. Vanuit de projectcoördinatie treden we op als trekkende actor voor doelstelling 1. Door daarnaast ambitieus en constructief mee te denken over infrastructuurprojecten en andere 'harde' ontwikkelingen rond wonen en werken, kan het Strategisch Project de gestelde doelen 2 en 3 mee realiseren. Via partnerschap met de trekkers van deze investeringsprojecten wordt maximaal gezocht naar kruisbestuiving en win-wins. Beide sporen leiden samen tot de kwalitatieve realisatie van de gebiedsvisie.

Van een gebiedsvisie naar een gebiedsprogramma

De hoge dynamiek in de regio leidt tot thematische uitvoeringsprogramma's met verschillende snelheden, met overlappende timing, schaalniveau en ruimtelijke scope. De gebiedsvisie fungeert hierbij als permanente toetssteen, terwijl de projectcoördinatie hierbij het globale overzicht bewaakt. Het projectteam speelde een essentiële rol in het complementair invullen van reguliere uitvoeringsprogramma's van partners en het initiëren van nieuwe trajecten, zowel inhoudelijk als qua taakverdeling. Tot op individueel projectniveau werd consequent de vinger aan de pols gehouden.

In deze context, waar uitvoeringsprogramma's aparte aansturing, besluitvorming en dynamiek kennen, is het opstellen van een **gebiedsprogramma** moeilijk maar noodzakelijk om de samenhang tussen de verschillende uitvoeringsprogramma's voor projectpartners leesbaar te maken. De trekkersrol van het projectteam zal zich hierbij de komende jaren richten op de zones met de hoogste complexiteit. Deze '**scharnierplekken**' zijn zones waar verschillende uitdagingen het sterkst overlappen. Ze omvatten ook transversale corridors tussen de parallelle landschapsdragers in de valleien (Maalbeek- & Tangebeekvallei) en op de plateaus (bv. Ring 0), ze zijn cruciaal voor het robuust functioneren van het groene netwerk en zijn belangrijke open ruimteverbindingen tussen de Vlaamse Rand en Brussel.

Het '**Gebiedsprogramma Groene Noordrand**' (**BIJLAGE 1**) is een belangrijk eindproduct van de 2^e projectperiode. Dit programma is een dynamisch geheel, zeker met de verbrede focus voor de beoogde 3^e projectperiode (zie verder) en steeds wijzigende beleidskaders.

Even vooruitkijken...

Van een gebiedsprogramma naar een gecoördineerde realisatie

In de beoogde 3^e projectperiode komt de focus nog meer te liggen op een **uitvoeringsagenda**. Hierbij blijvend rekening houdend met de verschillende snelheden in de diverse uitvoeringsprogramma's. Waar in het ene geval nog verfijnd studiewerk moet gebeuren, kunnen elders concrete realisaties de gebiedsvisie en doelstellingen rond meerlagige open ruimte-invulling vorm geven.

Met verbrede focus-ambitie dankzij nieuw Vlaams beleid

Tijdens de voorbije projectperiodes werd vooral ingezet op robuuste groen-blauwe dooradering door open ruimte, integraal waterbeheer en landschappelijk benaderen van het grote infrastructuurproject R0. De gebiedsvisie was echter al integraal opgemaakt. Dit laat toe om onze **open ruimteambities te verbreden** met nieuwe programma's en projecten op **de kouters en in het bebouwde weefsel**, aansluitend op de huidige beleidscontext:

- De strijd tegen droogte en wateroverlast (Blue Deal: Vlaanderen Breekt uit!, Water+Land+Schap, ...) en de Vlaamse Go4Food-strategie, de stimulans voor de opmaak van gemeentelijke beleidsplannen ruimte, hemelwater- & droogteplannen, klimaatactieplannen, stelt Vlaanderen nieuwe ambitieuze doelen, zowel voor de open ruimte als het bebouwde weefsel.
- Lopende trajecten in de landbouwcontext (b.v. realisatie van een zgn. 'productief landschap' op Laskouter in Vilvoorde, agro-ecologische herbestemming Ronkelhof & omgeving in Wemmel of 'voedselbossen' en 'carbon farming' op Priesterlinde in Grimbergen) worden gekoppeld aan de nieuwe beleidsprogramma's als Lokale Voedselstrategie, Voedsel+Land+Schap en Grond+Zaken. Hun bijhorend uitvoeringsinstrumentarium biedt kansen om deze pilootprojecten te realiseren en nieuwe initiatieven op te starten.

In de beoogde 3^e projectperiode verbreedt daarom de focus naar operationele doelstellingen rond klimaatadaptatie en –mitigatie, veerkrachtige landbouwgebieden en verhogen van ruimtelijk rendement in het bebouwde weefsel

Cruciale jaren voor een hoogdynamische regio

De betrokken projectpartners ondersteunen unaniem het voortzetten van de gebiedsregie via het strategisch project. De komende jaren worden immers cruciaal voor de regio:

- Diverse **klimaatuitdagingen** vragen nu om actie (Vlaams Energie- en Klimaatplan, VEKP, 2021-2030'!)!
- 'Groene Noordrand' als onderdeel van 'Regio Brussel' in **de gebiedswerking van het team Vlaamse Rand** van Departement Omgeving
- In veel trajecten worden de **principes van de gebiedsvisie- & doelstellingen komende periode vertaald** naar afgestemde uitvoeringsprogramma's;
  - Landinrichtingsplan Groene Noordrand
  - Gemeentelijke ruimtelijke Beleidsplannen, Hemelwater- en droogteplannen,...
  - Nieuwe hefboomtrajecten als Voedsel+Land+Schap , Grond+Zaken,...
  - ...
- **Ook in de uitvoeringsfase is gebiedsregie belangrijk.** Toetsing aan de gebiedsvisie van technische ontwerpen en kwaliteitsbewaking bij terreinrealisaties blijven essentieel. Dit geldt voor o.a.
  - Landinrichtingsplan Oostelijke Maalbeekvallei
  - Water+Land+Schap 'Klimaatrobuuste Groene Noordrand'
  - Uitvoering Hemelwater- en droogteplannen
  - ...
- De lopende Quick-Wins en nakende uitvoeringsfase '**Werken aan de Ring**' verdient hier een aparte vermelding omwille van de niet te overschatten impact op de regio maar ook de opportuniteit die het project biedt om kwaliteitsverhogend te '**Werken aan de Regio**'.
- De gebiedscoalitie zal tijdens de derde projectperiode inzetten op verdere beleidsmatige verankering van de visie én verzelfstandiging van de gebiedsregie. Toch is op de korte termijn de continuïteit van de gebiedsregie via het huidige projectteam onmisbaar in een **context van een einde en start van een nieuwe Vlaamse, provinciale en lokale beleidsperiode** om visie, processen en projecten te verankeren in nieuwe beleidsplannen.

Met een blijvende aandacht voor...

- De Groene Noordrandvisie verder om te zetten naar terreinrealisaties.
- De Groene Noordrandvisie als leidraad verder uit te dragen en te bewaken bij diverse ruimtelijke processen die lopen of worden opgestart.
- Het 'Gebiedsprogramma Groene Noordrand' als kapstok, toetssteen en overzicht mee te nemen, met aanvullingen en updates waar nodig.
- De betrokkenheid van alle partners te behouden en te versterken bij het afdalen naar deeltrajecten en projectuitvoering; ook meer het middenveld, lokale verenigingen en het grote publiek te betrekken. Het eigenaarschap bij de uitwerking van de deeltrajecten was initieel al behoorlijk groot bij de lokale besturen en mag dan in de loop van de voorbije projectperiode gegroeid zijn van de andere 'grotere partners' (VLM, Werkvennootschap,...), maar kan zeker nog groeien bij het directe eigenaars en gebruikers van de open ruimte (landbouwers, natuurverenigingen,...).

Een gedragen proces...

De dynamiek in de Groene Noordrandregio, het complexe karakter in ruimte en tijd van de verschillende planningsprocessen en de diversiteit van instrumenten om tot uitvoering te komen is van die aard dat er een helikopterzicht en onderlinge afstemming nodig is. Samenwerking tussen de verschillende spelers en schaalniveaus in het gebied is hierbij het sleutelwoord. Het 'Strategisch Project' nam hierbij de afgelopen 6 jaar de rol van coördinator, stimulator en bruggenbouwer op, telkens op zoek naar een win-win voor elke partner.

Het steunen van onze nieuwe strategische projectaanvraag 'Werf Groene Noordrand' (31/03/2023) en het zich verder engageren in de gebiedscoalitie, bevestigen ons de hiertoe ingeslagen weg, hun vertrouwen en 'goesting' om verder mee te werken aan die werf 'Groene Noordrand'.

DEEL 6: BIJLAGEN

- BIJLAGE 1:** Gebiedsprogramma Groene Noordrand
- BIJLAGE 2:** Stuurgroep 6, 10/06/2022, Relegem (Asse) – Verslag
- BIJLAGE 3:** Stuurgroep 7, 02/12/2022, Vilvoorde – Verslag
- BIJLAGE 4:** Stuurgroep 8, 17/02/2023, Grimbergen - Verslag
- BIJLAGEN 5:** Overzichten analytische boekhouding voor uitgaven per post van de totale strategische projectperiode '(Werken aan de) Groene Noordrand

Brecht Vermote

Coördinator Strategisch Project **Groene Noordrand**

brecht.vermote@brabantsekouters.be

Wim Solie

Projectmedewerker Strategisch Project **Groene Noordrand**

wim.solie@brabantsekouers.be

www.groenenoordrand.be

DEPARTEMENT
OMGEVING

Houtemsesteenweg 23, 1800 Vilvoorde
02/253.43.04 – 0486/33.01.74

